

สรุปข่าวประจำวันวันที่ 18-24 กุมภาพันธ์ 2569

ส่งออก ม.ค.69 มูลค่าพุ่ง 31,573.1 ล้านดอลลาร์ ทำสถิติสูงสุดเป็นประวัติศาสตร์

ส่งออกเดือน ม.ค.69 มูลค่า 31,573.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่ม 24.4% ทำสถิติสูงสุดเป็นประวัติศาสตร์ ขยายตัว 19 เดือนติด ได้แรงหนุนสินค้ากลุ่มอิเล็กทรอนิกส์ การนำเข้ามูลค่า 34,876.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่ม 29.4% ทำสถิติสูงสุดเช่นกัน จากการนำเข้าวัตถุดิบ สินค้าทุน เครื่องจักร ประเมินภาษีสหรัฐฯ ที่ลดลง ทำสหรัฐฯ ส่งซื้อสินค้าเพิ่ม แต่ไทยจะไม่ได้เปรียบคู่แข่ง ส่วนการเจรจาการค้าต้องเดินต่อ เพื่อรับมือสหรัฐฯ แก้เกมขาดดุลการค้า “สุนันทา” สั่งทูตพาณิชย์เดินหน้าขยายตลาดต่อ

นายนิพนธ์พงษ์ จิระเลิศพงษ์ ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (สนค.) กระทรวงพาณิชย์ เปิดเผยว่า การส่งออกของไทย เดือน ม.ค.2569 มีมูลค่า 31,573.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้น 24.4% ขยายตัวต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 19 ติดต่อกัน และมูลค่าสูงสุดเป็นประวัติศาสตร์อีกครั้ง นับจากเดือน พ.ค.2568 ที่ทำสถิติสูงสุดที่ 31,044.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นเงินบาท มูลค่า 980,744 ล้านบาท การนำเข้ามีมูลค่า 34,876.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้น 29.4% สูงสุดเป็นประวัติศาสตร์เช่นเดียวกัน คิดเป็นเงินบาท มูลค่า 1,097,445 ล้านบาท ขาดดุลการค้า 3,303.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นเงินบาท มูลค่า 116,700 ล้านบาท

ทั้งนี้ การส่งออกเดือน ม.ค.2569 ที่เพิ่มขึ้น ได้แรงหนุนจากวัฏจักรขาขึ้นของสินค้ากลุ่มอิเล็กทรอนิกส์ ที่เติบโตตามการเปลี่ยนผ่านสู่เทคโนโลยีเอไอ และดาต้า เซ็นเตอร์ สินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้า ยานยนต์ และส่วนประกอบ ยังคงขยายตัวในระดับสูง สินค้าเกษตรและอาหารแปรรูป อาทิ ทูเรียน มังคุด ข้าวหอมมะลิ และกุ้งแช่แข็ง กลับมาขยายตัวได้ดี และการนำเข้าที่เพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่เป็นสินค้าวัตถุดิบและกึ่งสำเร็จรูป ที่นำเข้ามาผลิตเพื่อส่งออก สินค้าทุนและเครื่องจักร ที่การนำเข้าได้เปรียบจากเงินบาทแข็งค่า

สำหรับรายละเอียดการส่งออก สินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร ลด 1.8% โดยสินค้าเกษตร ลด 1.8% และสินค้าอุตสาหกรรมเกษตร ลด 1.7% โดยมีสินค้าสำคัญที่ลดลง ได้แก่ ยางพารา ข้าว อาหารทะเลกระป๋อง และแปรรูป และน้ำตาลทราย ส่วนสินค้าสำคัญที่ขยายตัว ได้แก่ ผลไม้สด แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง ไข่แปรรูป อาหารสัตว์เลี้ยง ผลไม้กระป๋องและแปรรูป ไขมันและน้ำมันจากพืชและสัตว์ และกุ้งสด แช่เย็น แช่แข็ง

ส่วนสินค้าอุตสาหกรรม เพิ่ม 29.8% โดยสินค้าสำคัญที่ขยายตัว ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เครื่องโทรศัพท์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ แผงวงจรไฟฟ้า หม้อแปลงไฟฟ้าและส่วนประกอบ แผงสวิตช์และแผงควบคุมกระแสไฟฟ้า และสินค้าสำคัญที่หดตัว อาทิ ผลิตภัณฑ์ยาง เม็ดพลาสติก เครื่องรับวิทยุ โทรทัศน์และส่วนประกอบ เครื่องนุ่งห่ม

ทางด้านตลาดส่งออก ขยายตัวระดับสูงและครอบคลุมเกือบทุกตลาดสำคัญ โดยตลาดหลัก เพิ่ม 24.1% โดยขยายตัวต่อเนื่องในตลาดสหรัฐฯ 43.1% จีน 35.1% ญี่ปุ่น 2.7% สหภาพยุโรป (27 ประเทศ) 17.8% และอาเซียน (5 ประเทศ) 29.8% แต่หดตัวในตลาด CLMV 8.7% ตลาดรอง เพิ่ม 22.7% โดยขยายตัวในตลาดเอเชียใต้ 11.1% ทวีปออสเตรเลีย 97.8% ตะวันออกกลาง 13.7% และลาตินอเมริกา 13.9% รัสเซียและกลุ่ม CIS 2.7% และสหราชอาณาจักร 11.0% ขณะที่ทวีปแอฟริกา ลด 3.6% และตลาดอื่น ๆ เพิ่ม 50.7%

นายนั้นทพงษ์กล่าวว่า สำหรับผลจากการที่ศาลสูงสหรัฐฯ สั่งยกเลิกการเก็บภาษีต่างตอบแทนของนาย โด널ด์ ทรัมป์ ประธานาธิบดีสหรัฐฯ แต่นายทรัมป์ ได้ประกาศขึ้นภาษีใหม่เป็น 10% ต่อด้วย 15% ผลบวกในเบื้องต้น คือ ต้นทุนผู้นำเข้าสหรัฐฯ ลดลง ราคาสินค้าปลายทางลดลง ทำให้ผู้บริโภคนในสหรัฐฯ มีกำลังซื้อมากขึ้น ส่งผลดีต่อการนำเข้าสินค้าที่จะเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มอาหาร เช่น ไข่ อาหารทะเล และผลไม้กระป๋อง แต่ในทางกลับกัน คู่แข่งของไทยที่เคยเจอภาษีสูง ภาษีก็จะลดลงมาเท่ากันทุกประเทศ ก็จะเป็นคู่แข่งสำคัญ และยังมีปัญหา ค่าเงินบาทที่แข็งค่า จะเป็นตัวฉุดขีดความสามารถ

อย่างไรก็ตาม แม้อัตราภาษีนำเข้าจะลดลงจากเดิม แต่กระทรวงพาณิชย์จะมีการเจรจากับสหรัฐฯ ต่อเนื่อง เพื่อติดตามดูว่าสหรัฐฯ จะมีมาตรการใดกับไทย เพราะสหรัฐฯ ยังคงขาดดุลการค้ากับไทย ซึ่งอาจจะมีมาตรการขึ้นภาษีในบางรายการ ทำให้ไทยต้องอยู่ในเวทีเจรจาต่อไป ส่วนประเด็นการลดภาษี การเปิดตลาดสินค้าต่าง ๆ ให้กับสหรัฐฯ ก็ต้องมาพิจารณาต่อว่าจะดำเนินการอย่างไร รวมทั้งต้องจับตาสหรัฐฯ จะมีการใช้ภาษีตอบโต้ทางการค้าเพิ่มขึ้นอีกหรือไม่

น.ส.สุนันทา กังวาลกุลกิจ อธิบดีกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กล่าวว่า กรมยังจับตาดูการส่งออกอย่างใกล้ชิด แม้ว่าตัวเลขจะสูง แต่ก็ยังไม่สบายใจ เพราะไม่รู้ว่าจะจบเมื่อไร ซึ่งกรมจะหาทางบุกเจาะตลาดต่อ เพราะภาษีสหรัฐฯ ที่ลดลง ทุกคนได้เท่ากัน จะหยุดขยายตลาดไม่ได้ โดยได้สั่งการให้ทูตพาณิชย์เร่งหาโอกาสใหม่ ๆ ในตลาดที่ดูแล ทั้งสินค้าและบริการที่ไทยมีโอกาสนำส่งข้อมูลกลับมา จะได้พูดคุยหารือกับผู้ส่งออก เพื่อดูโอกาสไปช่วงชิงได้ยังไง และเฉพาะสหรัฐฯ ที่เป็นตลาดสำคัญ ก็จะมีมาตรการเพิ่มเติมอีกเป็นจำนวนมาก ซึ่งล่าสุดได้เชิญผู้นำเข้ารายใหญ่สหรัฐฯ มาไทย เพื่อเจรจาธุรกิจกับผู้ส่งออกไทย

ที่มา Commerce News Agency (CNA)

ส่งออกข้าวเปิดปี'69 วูบ พืชบาทแข็งแถมหลายประเทศนำเข้าลดลง

การส่งออกข้าวไทยในปี 2569 เริ่มมีสัญญาณความน่าเป็นห่วง เพราะในช่วง 2 ปีที่ผ่านมาปริมาณน้ำดีส่งผลต่อผลผลิตข้าวทั่วโลกดีและยังส่งผลต่อเนื่องมาปีนี้ แม้จะมีการประเมินว่าเป็นช่วงเอลนีโญก็ตาม แต่ผลกระทบจริง คาดว่าจะเป็นปี 2570 และจากการติดตามสถานการณ์ผลผลิต ตลาดข้าวโลกส่อแว่วว่าความต้องการนำเข้าข้าวจะไม่มีที่เติบโต เนื่องจากผลผลิตที่ดีในช่วงที่ผ่านมาทำให้สต็อกข้าวในหลายประเทศมีปริมาณเพียงพอ ประกอบกับบางประเทศเพิ่มผลผลิตข้าว เพื่อสร้างความมั่นคงภายในและลดการนำเข้า ดังนั้น การส่งออกข้าวไทยมีโอกาสที่จะแข่งขันยากขึ้น

แค่ ม.ค. 69 ส่งออกข้าวลด 17%

นายชูเกียรติ โอภาสวงศ์ นายกิตติมศักดิ์สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย เปิดเผยกับ “ประชาชาติธุรกิจ” ว่า การส่งออกข้าวไทยในปี 2569 ทางผู้ส่งออกข้าวและกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ยังคงตัวเลขเป้าหมายไว้ที่ 7 ล้านตัน เพื่อเป็นแนวทางผลักดันให้การส่งออกข้าวไทยมีการเติบโตได้ในปีนี้ แต่ก็ต้องยอมรับว่ายังมีปัจจัยเสี่ยงที่กระทบต่อการส่งออกข้าวอย่างต่อเนื่อง และเมื่อดูการส่งออกข้าวไทยในเดือนมกราคม 2569 ที่ผ่านมาระหว่างวันที่ 5 มกราคม-10 กุมภาพันธ์ อยู่ที่ 7.6 แสนตัน ลดลง 17% และเป็นการส่งมอบข้ามมาจากปีที่ผ่านมาแล้ว และยังถือว่าต่ำกว่าปกติเมื่อเทียบช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา และลดลงอย่างมีนัยสำคัญอย่างมาก

ทั้งนี้ เมื่อติดตามในรายละเอียดของปริมาณการส่งออกข้าวที่ลดลง เป็นผลมาจากหลายปัจจัย เช่น การส่งออกข้าวหอมมะลิ ลดลงเหลือ 2.1 แสนตัน ลดลง 16% ทั้งที่ตามช่วงเวลาแล้ว ตอนนี้เป็นช่วงไฮซีซั่นที่การส่งออก

ข้าวหอมมะลิจะเพิ่มขึ้น เพราะต้องเร่งส่งมอบก่อนเข้าช่วงเทศกาลตรุษจีน แต่กลับพบว่าไม่มีคำสั่งซื้อลดลง โดยเป็นผลมาจากราคาข้าวไทยสูงมาก ประกอบกับค่าเงินบาทแข็งค่าด้วย อย่างข้าวหอมมะลิไทย ราคา FOB อยู่ที่ 1,200 เหรียญสหรัฐต่อตัน เวียดนาม ข้าว ST25 (Scented Rice 25 พันธุ์ข้าวหอมมะลิของเวียดนาม) อยู่ที่ 850 เหรียญสหรัฐต่อตัน ส่วนกัมพูชา คือ ข้าวผกมะลิ อยู่ที่ 800-850 เหรียญสหรัฐต่อตัน และข้าวเมียนมา อยู่ที่ 400 เหรียญสหรัฐต่อตัน

“เมื่อดูราคาข้าวขาวในตลาดจะพบว่า ข้าวขาวไทย 5% อยู่ที่ 385 เหรียญสหรัฐต่อตัน เวียดนาม 350 เหรียญสหรัฐต่อตัน อินเดีย 350 เหรียญสหรัฐต่อตัน ปากีสถาน 355 เหรียญสหรัฐต่อตัน จะเห็นได้ว่าค่าเงินบาทของไทยที่แข็งค่ามีผลต่อราคาข้าวไทยแพงกว่าคู่แข่งถึง 30 เหรียญสหรัฐต่อตันในข้าวขาว”

ญี่ปุ่นเจอภาษีสหรัฐลดซื้อข้าวไทย

โดยจะเห็นว่าข้าวคุณภาพเกรดพรีเมียมของหลายประเทศราคาต่ำกว่าของไทย ส่งผลให้ผู้บริโภค ผู้นำเข้าหันไปนำเข้าข้าวที่ราคาถูกกว่า ส่วนราคาข้าวขาวไทยส่งออกลดลง อยู่ที่ 4 แสนตัน ลดลง 3% พบว่ามีเพียงตลาดอิรัก ที่ยังคงนำเข้าข้าวจากประเทศไทย ส่วนผู้นำเข้ารายอื่นนั้นลดลงหรือแทบจะหายไป อย่างตลาดญี่ปุ่น ซึ่งเป็นผู้นำเข้าข้าวจากไทยและสหรัฐ สัดส่วนเฉลี่ยประมาณ 50 ต่อ 50 และตลาดอื่นๆ ด้วย แต่จำนวนไม่มาก

แต่แนวโน้มญี่ปุ่นจะนำเข้าข้าวจากไทยลดลง เนื่องจากได้รับแรงกดดันจากภาษีสหรัฐ โดยสหรัฐให้ญี่ปุ่นนำเข้าข้าวจากสหรัฐเพิ่มขึ้น จากสัดส่วน 50% เป็น 75% นั้น แสดงว่าโอกาสที่ญี่ปุ่นจะนำเข้าข้าวจากไทยลดลง

“ญี่ปุ่นนำเข้าข้าวต่อปี 6.5-7 แสนตัน และปกติไทยส่งออกไปญี่ปุ่นประมาณ 3 แสนตันต่อปี นำเข้าจากสหรัฐกว่า 2 แสนตันต่อปี ซึ่งมีโอกาสที่ไทยจะส่งออกได้ลดลง อาจจะไม่เหลือประมาณ 75,000 ตัน ซึ่งเป็นผลมาจากแรงกดดันของภาษีที่ญี่ปุ่นต้องนำเข้าจากสหรัฐมากขึ้น เพื่อยังคงให้ญี่ปุ่นได้อัตราภาษีที่ 15%”

หัวน้ครึ่งปีแรกส่งออกข้าวเหนียว

นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้นำเข้าข้าวรายใหญ่ เช่น อินโดนีเซีย ก็มีการประกาศจะไม่นำเข้าข้าวทุกชนิด ซึ่งปกติอินโดนีเซียจะนำเข้าข้าวเฉลี่ยปีละ 4 ล้านตัน นำเข้าจากประเทศไทยประมาณ 1 ล้านตัน และหากไม่นำเข้า ไทยก็จะเสียโอกาสตลาดนี้ไป และตลาดฟิลิปปินส์ ก็ยังมีการนำเข้าแบบเปิด-ปิด ซึ่งเมื่อมกราคม 2569 ที่ผ่านมามีประกาศนำเข้าข้าว โดยมีแค่เวียดนามที่ได้ส่งออกไป ส่วนในเดือนกุมภาพันธ์-เมษายน 2569 ประกาศว่าจะไม่นำเข้าข้าว

ดังนั้น ในภาพรวมความต้องการนำเข้าข้าวในตลาดโลกลดลง ขณะที่ผลผลิตข้าวก็ยังมีแนวโน้มที่ดีและมีปริมาณมาก ทำให้ประเมินว่าในครึ่งปีแรกของปี 2569 การส่งออกข้าวจะลำบากขึ้น

อย่างไรก็ดี ยังคงต้องประเมินสถานการณ์ส่งออกข้าวไทยอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะครึ่งปีหลัง ซึ่งเป็นช่วงที่คาดว่าจะเกิดเอลนีโญ ซึ่งจะมีผลต่อผลผลิตข้าวไทยรวมไปถึงคู่แข่งด้วย ว่าจะมีผลกระทบมากน้อยแค่ไหน จะเป็นแรงกดดันทำให้ความต้องการนำเข้าข้าวกลับมาหรือไม่ ซึ่งไม่สามารถคาดการณ์ได้ล่วงหน้ามากนัก

โรงสีบงบาทแข็งทำราคาแข่งยาก

นายนิพนธ์ สมิตธาพิพัฒน์ อุปนายกสมาคมโรงสีข้าวไทย กล่าวกับ “ประชาชาติธุรกิจ” ว่า ขณะนี้ประเทศไทยอยู่ในช่วงฤดูข้าวนาปรัง ซึ่งหากถามถึงความพร้อมในการเข้าไปรับซื้อผลผลิตข้าวจากเกษตรกร ผู้ประกอบการโรงสีเชื่อว่า มีความพร้อมในการเข้ารับซื้ออย่างแน่นอน แต่สิ่งที่ต้องติดตามก่อนการรับซื้อ คือ เรื่องค่าเงินบาทที่แข็งค่า ซึ่งมีผลต่อราคาส่งออกข้าวของไทย และการรับซื้อข้าวภายในประเทศ โดยจะต้องติดตามอย่างใกล้ชิด จะพบว่าราคาข้าวไทยเทียบกับเวียดนาม ปากีสถาน จากค่าเงินบาทที่แข็งค่าของไทย ทำให้ข้าวไทยสูงกว่าคู่แข่งประมาณ 20-30 เหรียญสหรัฐต่อตัน ซึ่งมีผลต่อราคาซื้อ-ขายข้าวภายในประเทศ

แต่ทั้งนี้ เมื่อดูแลการรับซื้อข้าวสาร เมื่อช่วง 2 สัปดาห์ที่ผ่านมาพบว่า ซื้อ-ขายอยู่ที่ 11.50 บาทต่อกิโลกรัม ปัจจุบันพบว่าราคาซื้อลดลงมาอยู่ที่ 10.80 บาทต่อกิโลกรัม ซึ่งเป็นราคาซื้อเพื่อรอผลผลิตข้าวนาปรังที่จะออกสู่ตลาดในเร็ว ๆ นี้ แต่ยังมีรำข้าว ปลายข้าว ที่ราคาเฉลี่ย 10 บาทต่อกิโลกรัม ยังพอทำให้การรับซื้อข้าวเป็นไปในทิศทางที่ดี ส่วนแนวโน้มราคาซื้อจากนี้ คาดการณ์อาจจะยังไม่ปรับขึ้น ส่วนราคาจะปรับลดลงจากนี้หรือไม่ ยังไม่สามารถตอบได้ชัดเจน แต่ยังคงประมาณราคาข้าวเปลือกสด อยู่ที่ 5,000-6,000 บาทต่อตัน

ส่วนผลผลิตข้าวนาปรังคาดว่าจะดี แต่ผลผลิตอาจจะทยอยออกมาไม่พร้อมกัน ซึ่งเป็นผลดีต่อราคาข้าวในตลาด เพราะผลผลิตที่ออกช้า เป็นผลมาจากบางพื้นที่ที่ถูกรน้ำท่วมในช่วงที่ผ่านมา ปริมาณน้ำเพียงลดลง ทำให้การเพาะปลูกล่าช้า ซึ่งทำให้การเก็บเกี่ยวก็จะล่าช้าออกไปด้วย โดยบางพื้นที่อาจจะเก็บเกี่ยวช่วงเดือนมีนาคม เป็นช่วงเดือนเมษายนแทน

ทีดีอาร์ไอหนุนวิจัยพันธุ์ข้าว

นายกัมพล ปั่นตะกั่ว นักวิจัยจากสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) กล่าวกับ “ประชาชาติธุรกิจ” ว่า ผลผลิตข้าวโลกในปี 2569 มีการเติบโตประมาณ 2% แต่การบริโภคข้าวกลับโต 0.1% ซึ่งไม่สอดคล้องกัน มีผลทำให้สต็อกข้าวเพิ่มขึ้น ดังนั้นจะมีผลต่อราคาข้าวในตลาด แต่ก็ยังมีปัจจัยภัยธรรมชาติ ส่งผลให้ราคาข้าวอาจจะดีดตัวขึ้นได้เป็นระยะ แต่ทั้งนี้ ผู้ผลิตข้าวและผู้ส่งออกมีแนวโน้มในการเพิ่มผลผลิตในประเทศให้มากขึ้น เพื่อลดการพึ่งพานำเข้า ทำให้ราคาข้าวในตลาดมีความอ่อนไหวสูง

ดังนั้น จากการประเมินผลผลิตข้าวโลกในปีนี้ คาดว่าจะชัดเจนในช่วงต้นไตรมาส 2 ของปีนี้ แต่ทั้งนี้ จากปัญหาเรื่องของผลผลิตต่อไร่ของไทยยังต่ำ ประกอบกับนโยบายอุดหนุน มีผลต่อคุณภาพและศักยภาพการแข่งขันข้าวไทย จะเห็นว่าเกษตรกรเปลี่ยนไปปลูกพืชที่ให้มูลค่าเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม เพื่อให้อุตสาหกรรมข้าวไทยยังแข่งขันได้ ควรที่จะแก้ไขปัญหายั่งยืน โดยการลงทุนงานวิจัยข้าวให้มากขึ้น อาจจะใช้งบประมาณ 1% ของจีดีพีข้าว หรือประมาณ 100 ล้านบาท เข้ามายกระดับและพัฒนาพันธุ์ข้าวอย่างจริงจัง ให้ตอบโจทย์ทั้งตลาดและผู้ปลูก

และที่ผ่านมางบประมาณที่ใช้อย่างน้อยและส่วนใหญ่ไปใช้ในเรื่องของการส่งเสริมการปลูก ใช้ในงานวิจัยเพียง 30 ล้านบาทต่อปี แม้เราจะมีพันธุ์ข้าวที่หลากหลาย แต่ก็ไม่ได้นำมาอบรม ทำความเข้าใจกับชาวนาหรือตลาด จึงไม่ได้รับความนิยม จึงเห็นว่าเรื่องนี้ภาครัฐควรให้ความสำคัญอย่างจริงจัง

ที่มา ประชาชาติธุรกิจออนไลน์

หลายปัจจัยรุมเร้า เจรจาส่งออกข้าวไทย เหนื่อย กระทบมากที่สุด ตั้งแต่เคยส่งออก

นายชูเกียรติ โอภาสวงศ์ นายกกิตติมศักดิ์สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย เปิดเผยถึงสถานการณ์ส่งออกข้าวไทย ว่า ขณะนี้การเจรจาและการส่งออกข้าวไทยค่อนข้างเหนื่อยและน่าจะได้รับผลกระทบมากที่สุดจากที่ไทยเคยส่งออก มา อนาคตค่อนข้างมืดมน ปัจจัยที่กำลังส่งผลกระทบต่อส่งออกข้าวไทยมาพร้อมกันหลายด้าน ทั้งความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ และต้องจับตาอย่างใกล้ชิด คือ การที่สหรัฐฯส่งสัญญาณพร้อมรบกับอิหร่าน นั้นมีผลทันทีต่อการหยุดยาวกับการเจรจาขายข้าวกับอิหร่าน ซึ่งได้เริ่มฟื้นเจรจามาก่อนหน้านี้ และอยู่ในช่วงทบทวนตรวจสอบคุณสมบัติสารตกค้างที่อิหร่านบังคับใช้มาตรฐานสูงกว่ามาตรฐานสากล เช่น สารหนู โดยก่อนหน้านี้ไทยได้ส่งตัวอย่างไปให้อิหร่านตรวจสอบแต่เมื่อมีเหตุการณ์ในปัจจุบันและการประชุมทางไกลทำได้ยากขึ้น น่าจะหยุดเจรจาไปก่อน ซึ่งปกติอิหร่านนำเข้าข้าวทั่วโลกประมาณ 1.5 ล้านตันต่อปี และตอนนี้นำเข้าจากปากีสถานเป็นหลัก อย่างไรก็ตาม หากมีเหตุการณ์

ปะทะรุนแรงขึ้นและยึดเยื้อจะมีผลต่อค่าระวางเรือสูงขึ้นอีกครั้ง ดันให้ต้นทุนค่าขนส่งทางเรือไปตะวันออกกลางสูงขึ้น ก็จะกระทบต่อส่งออกไปซาอุดีอาระเบียและอิรักด้วย เป็นต้น

นายชูเกียรติ กล่าวว่า ตอนนี้ส่งออกไปอิรักผ่านหลายประเทศยังไปได้เรื่อยๆ ที่น่ากังวลประเทศนำเข้าข้าวสำคัญ ทั้งอินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ยังประกาศชะลอนำเข้า หรือ ญี่ปุ่นแม้มีโควตานำเข้า 3 แสนตัน แต่ถูกสหรัฐใช้เรื่องการปรับภาษีนำเข้าสินค้าของสหรัฐมาแลกเปลี่ยนต้องซื้อข้าวจากสหรัฐในสัดส่วน 50-75% ของโควตา จึงกดตัวเลขข้าวไทยไปญี่ปุ่นลดลง ตอนนี้ข้าวไทยน่าจะเหลือ 7-8 หมื่นตัน อีกทั้งสต็อกข้าวโลกยังสูง ผู้ส่งออกยังเจอปัญหาค่าบาทผันผวนและแข็งค่าเร็ว ตอนนี้เฉลี่ย 31 บาทต่อเหรียญสหรัฐ ทำให้ราคาส่งออกข้าวไทยสูงกว่าประเทศคู่แข่ง จึงเจรจาขายได้ยาก สะท้อนจากตัวเลขส่งออกข้าวไทยเดือนมกราคมเหลือแค่ 5 แสนตัน จากเฉลี่ยน่าจะเกิน 6-7 แสนตัน /เดือน สมาคมฯ ประเมินว่าสถานการณ์ส่งออกข้าวไทยจะไม่ขยับดีไปกว่านี้ต่อเนื่อง 2 ไตรมาส และที่ยืนยันเป้าส่งออกข้าวปี 2569 ไว้แค่ 7 ล้านตัน

“ชีพพลายข้าวในตลาดโลกแยะมาก กดดันราคาข้าว แต่เราเจอค่าเงินบาทแข็งและหาตลาดส่งออกใหม่ได้ยากขึ้น คำสั่งซื้อล่วงหน้าลดลงมาก ถือว่าเป็นสถานการณ์ที่หนักสุดของการส่งออกข้าวไทย น่าจะต้องทนไปถึงครึ่งหลังปีนี้ ยกเว้นเกิดเอลนีโญ(ภัยแล้ง) ส่งออกจะดีขึ้นเร็ว การค้าโลกก็จะเปลี่ยนไปอีก หากรุนแรงมากจะดันให้ราคาข้าวพุ่งเร็วขึ้นอีกครั้ง หลายฝ่ายเริ่มออกมาเตือนแล้ว ผู้ส่งออกข้าวที่กำลังติดตามเรื่องนี้อย่างใกล้ชิด” นายชูเกียรติ กล่าว

นางสาวอรุณทัย วิชิตพันธ์ ผู้จัดการฝ่ายการตลาดและการขาย บริษัท ลานนาเกษตรอุตสาหกรรม จำกัด ผู้ผลิตและจำหน่าย ถั่วแระญี่ปุ่น และอาหารแปรรูป กล่าวว่า ก่อนหน้านี้เคยเกิดภัยแล้งยาวมาแล้ว ก็ได้รับผลกระทบ ดังนั้น เมื่อมีกระแสข่าวว่าจะมีภัยแล้ง บริษัทก็จะเตรียมแผนไว้เนิ่นๆ ในหลายรูปแบบเพื่อให้สินค้าเพียงพอและควบคุมด้านต้นทุน ตอนนี้กำลังติดตามสถานการณ์เรื่องภาวะอากาศและผลผลิตที่ มา มติชนออนไลน์

เงินเคาะซื้อจีทูจีข้าวไทย 4 หมื่นตัน ให้เวลาส่งมอบมี.ค. ผู้ส่งออกโอดเงื่อนไซโทดมาก

เงินเคาะซื้อจีทูจีข้าวไทย 4 หมื่นตัน ให้เวลาส่งมอบครบ 100% ภายในมี.ค. ผู้ส่งออกโอดเงื่อนไซโทดมาก แหล่งข่าวจากบริษัทผู้ส่งออกข้าว กล่าวถึงความคืบหน้าการเจรจาซื้อข้าวรัฐต่อรัฐ(จีทูจี) ไทยกับจีน ซึ่งอยู่ระหว่างไทยเจรจาขายข้าวขาว 5% ให้เงินปริมาณ 1 แสนต้นนั้น ล่าสุดทางรัฐบาลจีน ยืนยันซื้อข้าวล็อตนี้ก่อน 4 หมื่นต้นก่อน และกำหนดเวลาส่งมอบให้ครบภายในสิ้นเดือนมีนาคม 2569 สาเหตุที่ทำให้เงินซื้อข้าวไทยในปริมาณไม่ถึง 1 แสนต้น เพราะก่อนหน้านี้ราคาข้าวไทยสูงขึ้นมาก หลังมีข่าวรัฐบาลจีนกับรัฐบาลไทย ตกลงจะเจรจาจีทูจีซื้อข้าวไทยจากเดิมมีเอ็มโอยูจีทูจีจิก้าง 2.8 แสนต้น เติมอีก 2.2 แสนต้น รวมเป็น 5 แสนต้น และเริ่มเจรจาลดราคาและกำหนดส่งมอบ 1 แสนต้นต่อรอบ

“ในวงการค้าข้าวทราบกันว่ารัฐบาลจีน เคาะปริมาณที่จะซื้อตามราคาที่ไทยเสนอที่ 4 หมื่นต้นเท่านั้น แต่กำหนดว่าต้องส่งมอบทั้งหมดภายในเดือนมีนาคมนี้ ซึ่งในขั้นตอนนี้ค่อนข้างยุ่งยากมาก เพราะเงินได้กำหนดเงื่อนไซโทดมากในแง่การปรับปรุงข้าว และยังคงเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม(แวต)อีก 10% คิดเป็นเงินที่ผู้ส่งออกต้องแบกรับอีก 4 เหรียญสหรัฐ ขณะที่ยังเสี่ยงต่อค่าเงินบาทผันผวนและแข็งค่าเร็ว หากวันที่จ่ายค่าข้าว บาทแข็งมากจะส่งผลกระทบต่อรายได้ที่ผู้ส่งออกจะได้รับทันที ทำให้ตอนนี้ผู้ส่งออกที่เป็นสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย ต้องเร่งทำกันอย่างเต็มที่ นับได้ว่าเป็นกรณีจีทูจีที่โหดมาก”

แหล่งข่าวจากบริษัทผู้ส่งออกข้าว กล่าวต่อว่า เมื่อข่าวการตกลงซื้อขายข้าวไทย-จีนได้ข้อสรุป จะมีผลทางจิตวิทยาาราคาข้าวขยับอีกครั้ง จาก ณ วันที่ 20 กุมภาพันธ์ ราคาตลาดข้าวขาว 5% ในประเทศ อยู่ที่กิโลกรัมละ 10.80-11.00 บาท และราคาส่งออก 390-395 เหรียญสหรัฐต่ตัน

ผู้สื่อข่าวรายงาน การเจรจาข้าวจีทูจี 1 แสตันรอบนี้ ได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปลายปี 2568 แต่ด้วยราคาข้าวอยู่ในช่วงสูงต่อเนื่องและเริ่มเข้าช่วงวันหยุดยาวช่วงเทศกาลปีใหม่ที่ถึงตรุษจีน ซึ่งข้าวขาว 5% ไทยราคาใกล้เคียง 400 เหรียญ สูงสุดเทียบประเทศคู่แข่งส่งออกข้าว ทำให้การเจรจาคืบหน้าช้า ประกอบกับการเจรจาที่ทำไว้กำหนดส่งมอบภายใน 3 เดือน (สิ้นสุดมีนาคม 2569) ซึ่งปัจจุบันเหลือเวลาแค่ 1 เดือน ทำให้มีการเร่งรัดสรุปการเจรจาและทางจีนเคาะปริมาณซื้อก่อน 4 หมื่นตัน อย่างไรก็ตาม จากนี้ก็จะเปิดเจรจายขายในรอบถัดไป เพื่อให้บรรลุเอ็มโอยู 5 แสตันภายในสิ้นปี 2569

ที่มา มติชนออนไลน์

นายกส่งออกข้าว ชงพรรคเดโมแครต ‘เกษตร-พาณิชย์’ แก่โครงสร้างต้นข้าวไทยแข่งโลก

KEY POINTS

- นายกสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทยเสนอให้พรรคการเมืองเดี่ยวดูแลทั้งกระทรวงเกษตรฯ และกระทรวงพาณิชย์ เพื่อให้นโยบายการผลิตและการตลาดสอดคล้องกัน
- มีเป้าหมายเพื่อแก้ปัญหาเชิงโครงสร้างและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของข้าวไทยในตลาดโลกที่รุนแรงขึ้น
- ปัจจุบันข้าวไทยเผชิญวิกฤตการแข่งขันจากราคาที่สูงกว่าคู่แข่ง ผลผลิตต่อไร่ต่ำ และการชะลอการนำเข้าจากตลาดหลัก

ท่ามกลางสายตาทุกฝ่ายที่กำลังลุ้นการฟอร์มคณะรัฐมนตรี (ครม.) ภายใต้การนำของนายอนุทิน ชาญวีรกูล ว่าหน้าตาจะออกมาอย่างไร ขณะที่ประเทศไทยกำลังเผชิญศึกหนักในตลาดข้าวโลก ทั้งเศรษฐกิจชะลอตัวและผู้นำเข้าอย่างฟิลิปปินส์-อินโดนีเซียลดสั่งซื้อ

“ฐานเศรษฐกิจ” สัมภาษณ์พิเศษ นายเจริญ เหล่าธรรมทัศน์ นายกสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย ถึงทิศทางอุตสาหกรรมข้าวไทยในจังหวะหัวเลี้ยวหัวต่อของประเทศ โดยสะท้อนมุมมองเชิงนโยบาย เศรษฐกิจและทิศทางอุตสาหกรรมข้าวไทยในปี 2569 ไว้อย่างน่าสนใจ

เสนอพรรคเดโมแครตเกษตร-พาณิชย์

นายเจริญ กล่าวว่า เอกชนมีความคาดหวังว่าจะได้รัฐบาลชุดใหม่หลังการเลือกตั้ง และได้ทีม ครม. เศรษฐกิจมืออาชีพมาขับเคลื่อนนโยบาย ภายใต้สถานการณ์เศรษฐกิจและการค้าโลกที่มีความผันผวน พร้อมหวังให้รัฐบาลมีเสถียรภาพเพียงพอในการบริหารประเทศ เนื่องจากพรรคภูมิใจไทยที่จะเป็นแกนนำจัดตั้งรัฐบาล พรรคเดโมแครตก็ได้ สส.เกือบ 200 เสียงแล้ว ซึ่งจะทำให้การขับเคลื่อนนโยบายสำคัญ โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจและการเกษตร เป็นไปได้อย่างต่อเนื่อง

อย่างไรก็ดี หากต้องการยกระดับเศรษฐกิจภาคเกษตร โดยเฉพาะพืชเศรษฐกิจสำคัญอย่างข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง และอ้อย จำเป็นต้องให้กระทรวงเกษตรฯ และกระทรวงพาณิชย์ ทำงานสอดประสานกันภายใต้ทิศทางเดียวกัน เพราะฝ่ายผลิตต้องรู้ว่าตลาดต้องการอะไร ขณะเดียวกันฝ่ายตลาดก็ต้องมีสินค้าที่ตอบโจทย์ได้จริง ซึ่งการรวมทิศทางนโยบายมีความสำคัญมาก ในยุคที่การแข่งขันในตลาดโลกมีความรุนแรง

ส่วนนโยบาย Barter Trade โดยใช้สินค้าเกษตรศักยภาพของไทย เช่น ข้าว และมันสำปะหลัง เป็นเครื่องมือแลกเปลี่ยนทางการค้าแทนการใช้เงินสดเพียงอย่างเดียว เพื่อสร้างประโยชน์ร่วมกับประเทศคู่ค้า ลดภาระงบประมาณ และเพิ่มมูลค่าให้ผลผลิตของเกษตรกรไทย มองว่ายิ่งเร็วเกินไปที่จะสรุปผลสำเร็จหรือไม่ เพราะปัจจัยสำคัญที่สุดไม่ใช่รูปแบบการค้า แต่คือความสามารถในการแข่งขันของสินค้า หากข้าวไทยมีคุณภาพ ตรงกับความ ต้องการตลาด และต้นทุนแข่งขันได้ ก็สามารถทำการค้าได้ทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการซื้อขายปกติหรือการ แลกเปลี่ยนสินค้า トラバドที่ดำเนินการอย่างถูกต้อง โปร่งใส และเป็นประโยชน์ต่อประเทศ

“หัวใจคือเราต้องทำให้ข้าวของเราแข่งกับคนอื่นได้ ถ้าสินค้าดี ตลาดต้องการ ก็ไปได้หมด ไม่ว่าจะใช้กลไก แบบไหน ซึ่งการพัฒนาการผลิตและการตลาดให้เดินไปในทิศทางเดียวกัน คือกุญแจสำคัญในการนำข้าวไทยฝ่าวิกฤต การแข่งขันในเวทีโลกได้อย่างยั่งยืน”

ส่งออกครั้งแรกชะลอตัวทุกตลาด

ด้านสถานการณ์ส่งออกข้าวไทย จากข้อมูลใบอนุญาตส่งออกข้าวของกรมการค้าต่างประเทศ พบว่า เดือน มกราคม 2569 ส่งออกข้าวประมาณ 0.56 ล้านตัน ลดลงร้อยละ 6.67 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2568 เนื่องจากปริมาณข้าวในตลาดโลกมีมากขึ้น โดยเฉพาะอินเดียซึ่งมีราคาส่งออกสูงกว่าไทย ประกอบกับค่าเงินบาท ของไทยยังคงแข็งค่า ส่งผลให้ราคาส่งออกข้าวไทยสูงกว่าคู่แข่ง

อีกทั้งความต้องการนำเข้าข้าวของประเทศผู้นำเข้าสำคัญมีแนวโน้มลดลง จากการที่ผลผลิตในประเทศ เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นช่วงที่ผู้นำเข้าชะลอการนำเข้าเพื่อให้ผ่านพ้นวันหยุดยาวเทศกาลตรุษจีน และคาดการณ์ว่า ราคาข้าวในตลาดโลกมีแนวโน้มลดลง จึงยังชะลอการนำเข้า

อย่างไรก็ตาม ในปี 2569 สมาคมฯ คาดว่าไทยจะส่งออกข้าวได้ราว 7 ล้านตัน โดยครึ่งปีแรกยังไม่มีปัจจัย บวกชัดเจน เนื่องจากประเทศผู้นำเข้าหลักอย่างฟิลิปปินส์ควบคุมการนำเข้าเพื่อพยุงราคาภายในประเทศ ขณะที่ อินโดนีเซียประกาศไม่นำเข้า ส่งผลให้ตลาดหายไปราว 4-5 ล้านตัน ขณะเดียวกันราคาข้าวขาว 5% ของไทย (ประเภทที่ส่งออกมากที่สุด) ยังสูงกว่าคู่แข่งราว 40-50 ดอลลาร์ต่อตัน ทำให้คำสั่งซื้อใหม่ชะลอตัว

ตลาดหอมมะลิไทยในสหรัฐน่าห่วง

ส่วนการแข่งขันในตลาดสหรัฐ ซึ่งเป็นตลาดหลักของข้าวหอมมะลิไทย ไทยต้องเสียภาษีนำเข้า 19% ทำให้ ราคาข้าวแพงกว่าข้าวหอมของคู่แข่งอย่างเวียดนามและกัมพูชาประมาณ 300-400 ดอลลาร์ต่อตัน ระยะเวลาอาจ ทำให้ไทยสูญเสียส่วนแบ่งตลาด หากไม่เร่งพัฒนาพันธุ์ข้าวใหม่ เพิ่มระบบชลประทาน และควบคุมปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ยและยา ให้อยู่ในระดับเหมาะสม เพราะปัจจุบันไทยมีพื้นที่ชลประทานเพียงราว 20% ต่ำกว่าหลายประเทศ โดยเฉพาะเวียดนาม ขณะที่ผลผลิตต่อไร่ของไทยอยู่เพียงประมาณ 450 กิโลกรัมต่อไร่ ต่ำที่สุดในโลก

“ถ้าไม่แก้ตรงนี้ รายได้ชาวนาไม่มีทางดีขึ้น ขณะที่หลายประเทศให้ความสำคัญกับความมั่นคงทางอาหาร เร่งเพิ่มผลผลิตในประเทศเพื่อลดการนำเข้า แม้แต่ในแอฟริกาที่ปลูกข้าวมากขึ้น ดูอย่างอินเดีย วันนี้ส่งออกได้กว่า 22 ล้านตันต่อปี ทั้งที่เมื่อก่อนตามหลังเรา เพราะรัฐบาลเขาพัฒนาพันธุ์ข้าว ระบบน้ำ และอุดหนุนปัจจัยการผลิตให้ ต้นทุนต่ำ”

อุดหนุนปีละแสนล้าน ไม่แก้โครงสร้าง

นายเจริญ ยังตั้งคำถามว่า หากไทยยังใช้งบอุดหนุนเกษตรกรปีละหลักแสนล้านบาทโดยไม่แก้โครงสร้าง การผลิต ก็ไม่เกิดประโยชน์ระยะยาว แม้กรมการค้าจะมีพันธุ์ข้าวนับพันพันธุ์ แต่ทำไมชาวนาไม่เลือกปลูก และเหตุ ไດวันนี้จึงหันไปใช้พันธุ์จากประเทศเพื่อนบ้านมากขึ้น

สำหรับค่าเงินบาท สมาคมต้องการเห็นความผันผวนน้อยลง และเคลื่อนไหวใกล้เคียงคู่แข่ง เพื่อให้ผู้ส่งออกสามารถตั้งราคาได้อย่างมั่นใจ โดยช่วง 2-3 เดือนที่ผ่านมา หลังผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยคนใหม่เข้ารับตำแหน่ง ค่าเงินบาทมีเสถียรภาพมากขึ้น

นายเจริญ กล่าวถึงท้ายถึงเกษตรกรผู้ปลูกข้าวว่า ปัจจุบันกลไกตลาดเปิดกว้างมากขึ้น ไม่มีใครตั้งใจกดราคา แต่ความท้าทายคือการแข่งขันที่รุนแรง หากไม่เร่งพัฒนาพันธุ์ข้าว ลดต้นทุนและเพิ่มรายได้ต่อไร่ ประเทศจะยังต้องพึ่งบประมาณอุดหนุนจำนวนมากอย่างต่อเนื่อง ซึ่งไม่ใช่ทางออกระยะยาว ดังนั้นทางรอดของชาวไทยไม่ใช่แค่รูปแบบนโยบายหรือกลไกการค้า แต่คือการทำให้ข้าวของเราแข็งแรงพอจะยืนอยู่ในตลาดโลกได้ด้วยตัวเอง

ที่มา *ฐานเศรษฐกิจ*

ข้าวประณีต 1 ล้านตัน เดิมพันอนาคต 5 ปี จับตากราคาหรือซ้ารอยเดิม

KEY POINTS

- รัฐบาลเปิดตัวโครงการข้าวประณีต ตั้งเป้าผลิตข้าวคุณภาพสูง 1 ล้านตัน แบ่งเป็นข้าวคาร์บอนต่ำ 7 แสนตัน และข้าวอินทรีย์ 3 แสนตัน เพื่อยกระดับมูลค่าและเพิ่มรายได้ให้เกษตรกร
- โครงการเผชิญความท้าทายจากตลาดที่ยังจำกัด (Niche Market) ขณะที่ชาวนาส่วนใหญ่ยังไม่มั่นใจ และกังวลเรื่องต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น ผลผลิตที่อาจลดลง และราคาขายที่ไม่แน่นอน
- ความล้มเหลวของโครงการข้าวอินทรีย์

ข้าวประณีตเป็นแนวคิดเชิงนโยบายของนางศุภจี สุธรรมพันธุ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ในช่วงปลายปี 2568 ที่มุ่งยกระดับมูลค่าข้าวไทยให้เพิ่มสูงขึ้น 5-10 เท่า ผ่านการสร้างตลาดพรีเมียมทางเลือก โดยเน้นแปรรูปข้าวพื้นถิ่นให้ได้มาตรฐานสูง สร้างแบรนด์ระดับโลก และสร้างมูลค่าเพิ่มให้เกษตรกร

ล่าสุดในคณะอนุกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ(นบช.)ด้านการผลิต (11 ก.พ.69) ได้ถอดรหัสโครงการ “ข้าวประณีต คุณภาพสูง เพิ่มมูลค่า” วางเป้าหมายผลผลิตรวม 1 ล้านตัน แบ่งเป็นข้าวคาร์บอนต่ำ 700,000 ตัน และข้าวอินทรีย์ 300,000 ตัน หวังสร้างรายได้เพิ่มให้เกษตรกร มีวงเงินรวมค่าบริหารโครงการใช้งบกว่า 586.2 ล้านบาท

รองศาสตราจารย์สมพร อิศวิลานนท์ นักวิชาการอิสระ และอดีตนักวิชาการอาวุโส สถาบันคลังสมองของชาติ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะอนุกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติด้านการผลิต เปิดเผยกับฐานเศรษฐกิจ ถึงโครงการข้าวประณีต คุณภาพสูง เพิ่มมูลค่า ที่เน้นข้าวออร์แกนิกและข้าวคาร์บอนต่ำ (Low Carbon) ว่า ขณะนี้มีตลาดที่จำกัดหรือเป็นเพียง Niche Market เท่านั้น แม้ในอนาคตจะมีศักยภาพในการขยายตัวตามเทรนด์โลก แต่ปัจจุบันกลุ่มผู้ซื้อหลักยังมีเพียงสหภาพยุโรป (EU) ซึ่งปริมาณการสั่งซื้อข้าวจากไทยยังไม่สูงมากนัก ขณะที่ตลาดใหญ่อย่างฟิลิปปินส์หรืออินโดนีเซียยังไม่ให้ความสำคัญกับมาตรฐานนี้มากนัก

อย่างไรก็ตาม ข้าวโลว์คาร์บอนถือเป็นโอกาสในอนาคต โดยเฉพาะเมื่อมาตรการปรับคาร์บอนก่อนเข้าพรมแดน (CBAM) ของสหภาพยุโรปมีผลบังคับใช้เต็มตัวในอีก 4-5 ปีข้างหน้า หากไทยไม่มีมาตรฐานนี้รองรับอาจจะเสียโอกาสในการแข่งขันได้

สำหรับการให้เงินจูงใจเกษตรกรไร่ละ 500 บาท สำหรับข้าวโลว์ คาร์บอน และ 800 บาท สำหรับข้าวอินทรีย์ รศ.สมพร มองว่าเป็นการเปลี่ยนรูปแบบการช่วยเหลือจากแจกฟรีมาเป็น การให้ความช่วยเหลือแบบมี

เงื่อนไข เพื่อกระตุ้นให้ชาวบ้านปรับปรุงคุณภาพการผลิต เนื่องจากที่ผ่านมาการแจกเงินโดยไม่มีเงื่อนไขทำให้เกษตรกรขาดการปรับตัวและพัฒนาทักษะ

เมื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่ง เวียดนามก้าวหน้าไทยไปไกลมาก โดยมีการประกาศนโยบายผลิตข้าวคาร์บอนต่ำถึง 1 ล้านเฮกตาร์ (เกือบ 6 ล้านไร่) เพื่อรองรับตลาดสิงคโปร์และยุโรป นอกจากนี้ เวียดนามยังประสบความสำเร็จในการเปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าวพื้นแข็งราคาถูก มาเป็นข้าวพื้นนุ่ม ที่ใช้ชื่อทางการค้าว่า “Jasmin Rice” ซึ่งทำราคาได้สูงถึง 500-520 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน โดยเวียดนามใช้สโลแกน 3 ลด 3 เพิ่ม (ลดต้นทุน-พันธุ์-ปุ๋ย-ยา และเพิ่มคุณภาพ-ประสิทธิภาพ-กำไร) เป็นหัวใจหลักในการพัฒนา ในขณะที่ไทยยังติดกับดักต้นทุนการผลิตสูงและผลผลิตต่อไร่ต่ำ

ด้านนายปราโมทย์ เจริญศิลป์ นายกสมาคมชาวนาและเกษตรกรไทย เปิดเผยว่า ภายหลังจากรัฐบาลนำเสนอโมเดลข้าวประณีตผ่านแนวทางข้าวโลว์ คาร์บอนและข้าวอินทรีย์ กระแสตอบรับจากชาวนาส่วนใหญ่ยังค่อนข้างเจียม เนื่องจากติดข้อจำกัดด้านต้นทุนตั้งแต่ขั้นตอนเริ่มต้น โดยเฉพาะการปรับระดับพื้นที่นาด้วยระบบเลเซอร์ ซึ่งต้องใช้เงินลงทุนเฉลี่ยไร่ละประมาณ 2,000 บาท ในภาวะที่เกษตรกรจำนวนมากขาดสภาพคล่อง

นอกจากนี้ ยังมีความกังวลต่อต้นทุนการผลิตในภาพรวมที่มีแนวโน้มสูงกว่าการทำนาแบบทั่วไป ขณะที่ผลผลิตต่อไร่อาจลดลง และราคาจำหน่ายยังไม่มี ความชัดเจนว่าจะพุ่งหรือไม่ อีกทั้งจากการสอบถามผู้ส่งออกในช่วงที่ผ่านมา พบว่าปริมาณความต้องการส่งออกข้าวกลุ่มดังกล่าวยังมีไม่มากนัก ยิ่งทำให้ชาวนาไม่มั่นใจในการเข้าร่วมโครงการ

“ประสบการณ์จากโครงการข้าวอินทรีย์ล้านไร่ในอดีต ยังเป็นบทเรียนสำคัญสำหรับเกษตรกรหลายราย ที่เผชิญปัญหาการจ่ายเงินล่าช้า ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น แต่สุดท้ายกลับจำหน่ายผลผลิตได้ในราคาต่ำ ส่งผลให้ความเชื่อมั่นต่อโครงการลักษณะเดียวกันลดลงอย่างเห็นได้ชัด” นายปราโมทย์ กล่าว
ที่มา [ฐานเศรษฐกิจ](#)

ขงเพิ่มเงินชดเชยอีก 1.7 พันล้าน ชาวนาแหล่งทะเบียนข้าวนาปีเกินเป้าหมาย

ที่ประชุมอนุชานโยบายและบริหารข้าว เคาะเพิ่มวงเงินชดเชยปลูกข้าวนาปีอีก 1,792 ล้าน ชี้ชาวนาลงทะเบียนทะลักเกินเป้าหมาย ตั้งเรื่องรอท่า ครม.ใหม่ ส่วนข้าวนาปรังปี 69 คาดผลผลิตเพิ่ม มั่นใจน้ำเพียงพอรับมือ แลมราคาข้าวยังดี ข้าวชาวดันละ 6-7 พัน สูงกว่าต้นทุนที่ 4-5 พันต่อไร่

นายปราโมทย์ เจริญศิลป์ นายกสมาคมชาวนาและเกษตรกรไทย เปิดเผยกับประชาชาติธุรกิจว่า เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2569 มีการประชุมคณะอนุกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติด้านการผลิต ครั้งที่ 1/2569 ซึ่งมีนายณเรศ อารังค์ทิพยคุณ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน โดยที่ประชุมได้พิจารณาเห็นชอบในหลักการวงเงินเพิ่มเติมโครงการสนับสนุนช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปีและส่งเสริมการเพาะปลูกให้เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ ปีการผลิต 2568/69

ทั้งนี้ เดิมที่ประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.) ได้พิจารณาอนุมัติเป้าหมายไว้ 4.63 ล้านครัวเรือน โดยจะให้ 1,000 บาท ไม่เกิน 10 ไร่ แต่พบว่าเกษตรกรมากขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนอย่างต่อเนื่องเกินกว่าที่คาดการณ์ไว้ จึงมีการขอวงเงินเพิ่มเติม 1,792.061 ล้านบาท เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่ยังไม่ได้รับเงินอีก 233,729 ครัวเรือน ซึ่งเป็นเกษตรกรที่เป็นไปตามเงื่อนไขหลักเกณฑ์โครงการ ทั้งนี้ ขอให้กรมการข้าวและกรมส่งเสริมการเกษตรไปทบทวนกระบวนการขึ้นทะเบียนเกษตรกรให้รัดกุมและกระชับยิ่งขึ้น

“หลังจากที่ผ่านอนุกรรมการแล้วก็คงต้องรอเสนอเข้าสู่ที่ประชุม ครม.ชุดใหม่ ซึ่งต้องรอให้มีการตั้งรัฐบาลให้เป็นที่ยอมรับ โดยคาดหวังว่าจะมีการจัดตั้งรัฐบาลให้ได้โดยเร็วเพื่อที่จะดำเนินการนโยบายดูแลอุตสาหกรรมข้าวไทย รวมไปถึงพิจารณาอนุมัติวงเงินเพิ่มเติมให้ได้โดยเร็ว”

ส่วนภาพรวมผลผลิตข้าวนาปรังที่กำลังออกสู่ตลาดนั้นคาดว่า ข้าวนาปรังปี 2569 จะมีผลผลิตเพิ่มขึ้น ส่วนปริมาณเท่าไรนั้นยังคาดการณ์ไม่ได้ แม้ปริมาณน้ำจะเพียงพอ แต่ก็ต้องติดตามว่าจะมีผลกระทบจากภัยธรรมชาติอื่นหรือไม่ ขณะที่ราคาข้าวในตอนนี้ยังคงดี โดยข้าวเปลือกขาวเฉลี่ยอยู่ที่ 6,000-7,000 บาทต่อตัน ข้าวเปลือกหอมมะลิเฉลี่ยอยู่ที่ 15,000-16,000 บาทต่อตัน โดยรวมราคาข้าวสูงกว่าต้นทุนของชาวนาซึ่งอยู่ที่ 4,000-5,000 บาทต่อไร่

นายปราโมทย์กล่าวอีกว่า ภายหลังจากการเลือกตั้งก็คาดหวังว่ารัฐบาลจะเร่งเดินหน้าจัดตั้งรัฐบาลโดยเร็ว ขณะที่รัฐมนตรีด้านเศรษฐกิจโดยเฉพาะกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ หากเป็นรัฐมนตรีชุดเดิมที่ทำงานในปัจจุบัน ก็ถือว่าเป็นเรื่องที่ดีและเหมาะสม เพราะมีความรู้ความเข้าใจในอุตสาหกรรมและสินค้าเกษตรไทย ซึ่งจะทำให้เห็นนโยบายการดูแลสินค้าเกษตร รวมไปถึงการส่งเสริม การทำตลาดก็จะสามารถดำเนินการได้ต่อเนื่อง

อย่างไรก็ดี สิ่งที่เกษตรกรต้องการให้รัฐบาลเข้ามาดูแลและให้ความสำคัญสินค้าเกษตรไทย การดูแลต้นทุนการเพาะปลูก ไม่ว่าจะเป็นพืชสวน พืชไร่ พันธุ์ข้าว แหล่งน้ำ การส่งเสริมการตลาดเพื่อการส่งออกสินค้าเกษตร เพื่อให้ชาวนาอยู่ได้เพราะต้องยอมรับว่าจากการติดตามนโยบายของพรรคการเมืองที่หาเสียงนโยบายการดูแลสินค้าเกษตรไทยยังไม่ชัดเจน ซึ่งก็คาดหวังให้มีความชัดเจนมากขึ้นหลังจากนี้

นายเนตร อารงค์ทิพย์คุณ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กล่าวว่า ที่ประชุมได้พิจารณาประเด็นสำคัญเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกร ได้แก่ 1) เห็นชอบในหลักการให้วงเงินเพิ่มเติมโครงการสนับสนุนช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปีและส่งเสริมการเพาะปลูกให้เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ ปีการผลิต 2568/69

2) เห็นชอบในหลักการโครงการปรับเปลี่ยนการปลูกข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจอื่น เพื่อลดพื้นที่การปลูกข้าวในบริเวณที่ไม่เหมาะสม พร้อมสร้างแรงจูงใจให้เกษตรกรหันมาปลูกปาล์มน้ำมันแซมด้วยการปลูกข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และกล้วยหอม โดยที่ประชุมมอบหมายให้กรมการข้าวพิจารณาทบทวนรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงาน รวมถึงชนิดพืชให้สอดคล้องกับความต้องการแต่ละพื้นที่และทิศทางตลาด ตลอดจนบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ ความคุ้มค่าในการลงทุนของพืชแต่ละชนิดอย่างรอบด้าน

3) เห็นชอบในหลักการโครงการส่งเสริมการผลิตข้าวประณีต คุณภาพสูง เพิ่มมูลค่า โดยส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ 300,000 ตัน และข้าวคาร์บอนต่ำ 700,000 ตัน ตามวิธีการผลิตข้าวประณีต คุณภาพสูง โดยภาครัฐสนับสนุนเงินสมทบข้าวอินทรีย์ตันละ 600 บาท และข้าวคาร์บอนต่ำตันละ 500 บาท ทั้งนี้ ที่ประชุมมอบหมายให้กรมการข้าวจัดทำรายละเอียดโครงการตามข้อเสนอแนะของคณะอนุกรรมการ โดยเฉพาะการกำหนดมาตรฐานการผลิต การพัฒนาระบบตรวจสอบรับรอง และการคัดเลือกชนิดพันธุ์ข้าวที่เหมาะสม พร้อมทั้งบูรณาการการทำงานร่วมกับกระทรวงพาณิชย์ เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายให้สัมฤทธิ์ผลอย่างเป็นรูปธรรม

4) ทบทวนโครงการชดเชยการขาดทุนแก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2567/68 เนื่องจากสหกรณ์หลายแห่งประสบปัญหาขาดทุนจากการรับซื้อข้าวในราคานำตลาดเพื่อช่วยพยุงราคา เป็นวงเงิน 579 ล้านบาท โดยขอให้กรมส่งเสริมการเกษตรทบทวนข้อมูลและเกณฑ์ราคาที่ใช้คำนวณให้ชัดเจน 5) เห็นชอบการแต่งตั้งคณะทำงานโครงการส่งเสริมและพัฒนาระบบตลาดภายในสำหรับ

สินค้าเกษตร โดยรองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด้านกลุ่มภารกิจด้านพัฒนาการผลิต เป็นประธาน เพื่อให้สามารถพิจารณาจัดสรรโควตาส่งออกข้าวขาวไป EU ได้อย่างต่อเนื่อง
ที่มา ประชาชาติธุรกิจออนไลน์

สั่งทบทวนขดเชย 42 สหกรณ์ ธ.ก.ส.ชี้ไม่เข้าเกณฑ์ โรงสีตึงปิดตลาด

KEY POINTS

- คณะอนุกรรมการนโยบายข้าวฯ มีมติให้ทบทวนข้อเสนอของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ขออนุมัติขดเชยการขาดทุนกว่า 579 ล้านบาท ให้แก่สหกรณ์ 42 แห่งที่เข้าร่วมโครงการชะลอการขายข้าว
- ธ.ก.ส. ชี้แจงว่ากรณีที่สหกรณ์ไถ่ถอนข้าวออกไปขายเองแล้วขาดทุน ซึ่งเป็นกลุ่มที่เสียหายมูลค่าสูงสุดนั้น ไม่เข้าหลักเกณฑ์การช่วยเหลือตามปกติของโครงการ
- สมาคมโรงสีข้าวไทยคัดค้านข้อเสนอดังกล่าว โดยมองว่าสหกรณ์เป็นนิติบุคคลที่ต้องยอมรับความเสี่ยงทางธุรกิจเอง และการขดเชยอาจสร้างบรรทัดฐานที่ไม่เหมาะสมและบิดเบือนกลไกตลาด

เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2569 กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้เสนอวาระขออนุมัติโครงการขดเชยการขาดทุนแก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร 42 แห่ง จากที่ทั้งหมด 126 แห่ง ที่เข้าร่วมโครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2567/2568 ผ่านคณะอนุกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ (นบช.) ด้านการผลิต โดยมีนายเรศ อารังค์ทิพยคุณ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานในที่ประชุม ได้มีมติทบทวนหลังโรงสีออกมาคัดค้านชี้ทำธุรกิจต้องรับความเสี่ยงเอง

แหล่งข่าวจากคณะอนุกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติด้านการผลิต เปิดเผยกับฐานเศรษฐกิจว่า กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้เสนอวาระขออนุมัติโครงการขดเชยการขาดทุนแก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร 42 แห่ง จากที่ทั้งหมด 126 แห่ง ที่เข้าร่วมโครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2567/2568 มีการจัดเก็บข้าวเปลือกกรมประมาณ 37,500 ตัน ใช้เงินสินเชื่อไปแล้วกว่า 3,997 ล้านบาท

“สหกรณ์ที่รวบรวมข้าวเจ้าและข้าวหอมปทุมธานี กำลังเผชิญภาวะขาดทุนอย่างหนัก ปัญหาแบ่งออกเป็น 2 กรณีหลัก ได้แก่ 1. สหกรณ์ 10 แห่ง ไม่ไถ่ถอนข้าวเมื่อครบกำหนด และขอขดเชยส่วนต่างระหว่างราคาที่รับซื้อจริงกับราคาประกันของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) วงเงินประมาณ 107 ล้านบาท 2. สหกรณ์ 32 แห่ง ไถ่ถอนข้าวออกมาจำหน่ายเอง แต่ขายได้ต่ำกว่าทุนที่รับซื้อ และขอขดเชยส่วนต่างอีกประมาณ 472 ล้านบาท รวมทั้งสองกรณีขอขดเชยกว่า 579 ล้านบาท”

ทางกรม จึงได้เสนอให้ ธ.ก.ส.ขดเชยการขาดทุนเพื่อบรรเทาความเสียหายให้สหกรณ์บางแห่งที่ขาดทุนสูงถึงกว่า 10 ล้านบาท โดยเสนอให้ ธ.ก.ส. เป็นผู้สำรองจ่ายตามมาตรา 28 และให้กรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินโครงการ

ทั้งนี้ สาเหตุหลักมาจากช่วงต้นฤดูการผลิต สหกรณ์เข้ารับซื้อข้าวในราคาสูงเพื่อพยุงราคาเกษตรกร แต่เมื่อถึงช่วงจำหน่ายจริง ราคาตลาดกลับปรับลดลงอย่างมาก เช่น ข้าวเปลือกเจ้ามีราคาประกัน 9,000 บาทต่อตัน แต่สหกรณ์รับซื้อ 14,000 บาท และขายได้ 16,400 บาทตามเกณฑ์สูงสุด ขณะที่ข้าวหอมปทุมรับซื้อ 12,500 บาท ราคาประกัน 10,000 บาท แต่เมื่อนำออกขายจริงได้เพียง 7,900 บาทต่อตัน

ส่วนการไถ่ถอนออกมาขายก่อนครบกำหนด (กรณี 2) ทางผู้แทนกรมส่งเสริมสหกรณ์ชี้แจงว่า เกิดจากสหกรณ์ต้องการเงินค่าฝากเก็บจาก ธ.ก.ส. อีก 500 บาทต่อตัน เพื่อนำมาหมุนเวียนในระบบ และบางแห่งไม่มีโรงสีแปรรูปของตนเอง จึงจำเป็นต้องเร่งขายออกไป

อย่างไรก็ตาม ผู้แทนสมาคมโรงสีข้าวไทยตั้งข้อสังเกตต่อราคาขายจริงของสหกรณ์ โดยเฉพาะกรณีข้าวหอมปทุมที่ขายได้เพียง 7,900 บาทต่อตัน ซึ่งต่ำกว่าราคาตลาดอย่างมีนัยสำคัญ พร้อมทั้งคำถามถึงการใช้ราคาอ้างอิงหอมปทุมฯที่ 15,200 บาทต่อตัน ซึ่งสูงเกินจริงมาเป็นเกณฑ์คำนวณ อีกทั้งมองว่าสหกรณ์เป็นนิติบุคคลที่ดำเนินธุรกิจย่อมมีทั้งกำไรและขาดทุน หากบริหารผิดพลาดแล้วมาขอรัฐชดเชย อาจสร้างบรรทัดฐานที่ไม่เหมาะสม

“เหตุใดสหกรณ์ต้องรีบขายข้าว อาจสะท้อนปัญหาคุณภาพ เช่น ปริมาณไม่ตรง คุณภาพเสื่อม หรือแจ้งชนิดข้าวไม่ถูกต้อง เพราะหากปล่อยหลุดจำหน่ายจะต้องถูกตรวจสอบตัวอย่างเข้มงวด ความไม่โปร่งใสอาจถูกเปิดเผย จึงเลือกไถ่ถอนออกมาขายก่อนแล้วขาดทุนเอง แต่ยังคงมาขอให้รัฐชดเชย ย่อมสร้างความสับสนและบิดเบือนระบบทั้งวงจร” แหล่งข่าวระบุ

ทั้งนี้ การที่ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์สั่งให้ทบทุนตัวเลขและเงื่อนไขทั้งหมดใหม่ มองว่าเป็นแนวทางที่ถูกต้องและจำเป็น เพื่อรักษาวินัยทางการเงิน ความโปร่งใส และเสถียรภาพของระบบค้าข้าวในระยะยาว

ด้านผู้แทน ธ.ก.ส. ชี้แจงว่า โดยปกติโครงการชะลอขายข้าวจะมีงบ 1,700 ล้านบาท เพื่อรองรับกรณีข้าวติดมือจนจบโครงการอยู่แล้วในกรณีที่ 1 แต่กรณีที่ 2 ซึ่งสหกรณ์ไถ่ถอนออกไปขายเอง ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ปกติ และที่น่ากังวลคือ ปริมาณข้าวในกรณีที่ 2 มากกว่ากรณีแรกถึง 2 เท่า แต่กลับมีมูลค่าขาดทุนสูงกว่าถึง 4 เท่า ซึ่งไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริง

ที่มา ฐานเศรษฐกิจ

อนุฯ นบข. เคาะแผนใหญ่ข้าวไทย ดันข้าวประณีตอินทรีย์-คาร์บอนต่ำ 1 ล้านตัน

KEY POINTS

- คณะอนุกรรมการนโยบายข้าวฯ เห็นชอบหลักการส่งเสริมการผลิตข้าวประณีตคุณภาพสูง ตั้งเป้าผลิตข้าวอินทรีย์ 3 แสนตัน และข้าวคาร์บอนต่ำ 7 แสนตัน รวม 1 ล้านตัน
- ภาครัฐจะสนับสนุนเงินสมทบแก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ โดยข้าวอินทรีย์ได้รับตันละ 600 บาท และข้าวคาร์บอนต่ำตันละ 500 บาท
- มอบหมายให้กรมการข้าวกำหนดรายละเอียดโครงการให้ครอบคลุมทั้งห่วงโซ่อุปทาน ตั้งแต่มาตรฐานการผลิต การรับรองพันธุ์ข้าว ไปจนถึงการตลาด

นายณเรศ อารังค์ทิพย์คุณ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เปิดเผยภายหลังเป็นประธานการประชุมคณะอนุกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติด้านการผลิต ครั้งที่ 1/2569 โดยมี นายวิณะโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้บริหารในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รวมทั้งผู้แทนจากกระทรวงพาณิชย์ ผู้แทนจากสมาคมโรงสีข้าว ผู้แทนจากสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย ผู้แทนจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ผู้ทรงคุณวุฒิ เกษตรกร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วม โดยที่ประชุมได้พิจารณาประเด็นสำคัญเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกร ดังนี้

1. เห็นชอบในหลักการโครงการส่งเสริมการผลิตข้าวประณีต คุณภาพสูง เพิ่มมูลค่า โดยส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ 300,000 ตัน และข้าวคาร์บอนต่ำ 700,000 ตัน ตามวิธีการผลิตข้าวประณีต คุณภาพสูง โดยภาครัฐสนับสนุนเงินสมทบข้าวอินทรีย์ตันละ 600 บาท และข้าวคาร์บอนต่ำตันละ 500 บาท

ทั้งนี้ที่ประชุมมอบหมายให้กรมการข้าวจัดทำรายละเอียดโครงการตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ โดยเฉพาะการกำหนดมาตรฐานการผลิต การพัฒนาระบบตรวจสอบรับรอง และการคัดเลือกชนิดพันธุ์ข้าวที่เหมาะสม ซึ่งจะต้องดำเนินการให้ครอบคลุมทั้งห่วงโซ่อุปทาน ตั้งแต่กระบวนการผลิต การแปรรูป ไปจนถึงการตลาด และพิจารณางบประมาณค่าใช้จ่ายในการตรวจรับรองมาตรฐาน พร้อมทั้งบูรณาการการทำงานร่วมกับกระทรวงพาณิชย์เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายให้สัมฤทธิ์ผลอย่างเป็นรูปธรรม

2. เห็นชอบในหลักการโครงการปรับเปลี่ยนการปลูกข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจอื่น เพื่อลดพื้นที่การปลูกข้าวในบริเวณที่ไม่เหมาะสม พร้อมสร้างแรงจูงใจให้เกษตรกรหันมาปลูกปาล์มน้ำมัน แซมด้วยการปลูกข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และกล้วยหอม

โดยที่ประชุมมอบหมายให้กรมการข้าวพิจารณาทบทวนรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงาน รวมถึงชนิดพืชให้สอดคล้องกับความต้องการแต่ละพื้นที่และทิศทางตลาด ตลอดจนบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ ความคุ้มค่าในการลงทุนของพืชแต่ละชนิดอย่างรอบด้าน

3. เห็นชอบในหลักการให้วงเงินเพิ่มเติมโครงการสนับสนุนช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปีและส่งเสริมการเพาะปลูกให้เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ ปีการผลิต 2568/69 ซึ่งแต่เดิม ครม. อนุมัติเป้าหมายไว้ 4.63 ล้านครัวเรือน แต่พบว่าเกษตรกรมากขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนอย่างต่อเนื่องเกินกว่าที่คาดการณ์ไว้

จึงมีการขอวงเงินเพิ่มเติมจำนวน 1,792.061 ล้านบาท เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่ยังไม่ได้รับเงินอีกประมาณ 233,729 ครัวเรือน ซึ่งเป็นเกษตรกรที่เป็นไปตามเงื่อนไขหลักเกณฑ์โครงการ ทั้งนี้ ขอให้กรมการข้าวและกรมส่งเสริมการเกษตรไปทบทวนกระบวนการขึ้นทะเบียนเกษตรกรให้รัดกุมและกระชับยิ่งขึ้น

4. ทบทวนโครงการชดเชยการขาดทุนแก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2567/68 เนื่องจากสหกรณ์หลายแห่งประสบปัญหาขาดทุนจากการรับซื้อข้าวในราคานำตลาดเพื่อช่วยพยุงราคา เป็นวงเงินประมาณ 579 ล้านบาท โดยขอให้กรมส่งเสริมการเกษตรทบทวนข้อมูลและเกณฑ์ราคาที่ใช้คำนวณให้ชัดเจน

5. เห็นชอบการแต่งตั้งคณะทำงานโครงการส่งเสริมและพัฒนาระบบตลาดภายในสำหรับสินค้าเกษตร โดยรองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด้านกลุ่มภารกิจด้านพัฒนาการผลิต เป็นประธาน เพื่อให้สามารถพิจารณาจัดสรรโควตาส่งออกข้าวขาวไป EU ได้อย่างต่อเนื่อง

ที่มา ฐานเศรษฐกิจ

สศก. ชูระบบ อินาฮอร์ ตามปลูกข้าวแม่นยำเสริมความมั่นคงอาหาร

สศก. ร่วม พันธมิตรนานาชาติ ดัน ระบบอินาฮอร์ (INAHOR) ติดตามพื้นที่ปลูกข้าวแม่นยำ เสริมความมั่นคงทางอาหารไทยและอาเซียน ลงพื้นที่สุพรรณบุรี ทดสอบผลวิเคราะห์จากดาวเทียม ชี้ชัดชนิดพืชได้จริง

นายพีรพันธ์ คอทอง เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) เปิดเผยว่า สศก. มีความมุ่งมั่นในการขับเคลื่อนการยกระดับระบบฐานข้อมูลสารสนเทศข้าวของประเทศไทยให้มีความทันสมัยและแม่นยำยิ่งขึ้น โดย

เวียดนาม

ในสัปดาห์ที่ผ่านมา ราคาข้าวของเวียดนามอยู่ในระดับทรงตัวเนื่องจากอยู่ในช่วงวันหยุดเทศกาลตรุษจีน โดยข้าวขาว 5% (5% broken rice) ราคาอยู่ที่ 360-365 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เท่ากับ 360-365 ดอลลาร์สหรัฐต่อตันเมื่อสัปดาห์ก่อนหน้า

สมาคมอาหารเวียดนาม (the Vietnam Food Association; VFA) รายงานว่า เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2569 ราคาส่งออกข้าวของเวียดนามค่อนข้างทรงตัวลงจากสัปดาห์ที่แล้ว โดยราคาข้าวหอมพันธุ์ DT8 ชนิด 5% อยู่ที่ระดับ 400-415 เหรียญสหรัฐต่อตัน ลดลงจากระดับ 415-430 เหรียญสหรัฐต่อตัน เมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา ขณะที่ข้าวหอม Jasmine อยู่ที่ระดับ 431-435 เหรียญสหรัฐต่อตัน เพิ่มขึ้นจากระดับ 426-430 เหรียญสหรัฐต่อตัน เมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา ส่วนข้าวขาว 5% (5% broken rice) ราคาอยู่ที่ระดับ 361-365 เหรียญสหรัฐต่อตัน ขยับขึ้นเล็กน้อยจากระดับ 360-367 เหรียญสหรัฐต่อตัน เมื่อสัปดาห์ก่อน และข้าวหัก 100% (100% broken rice) ราคาอยู่ที่ 318-322 เหรียญสหรัฐต่อตัน เพิ่มขึ้นจากระดับ 315-319 เหรียญสหรัฐต่อตัน เมื่อสัปดาห์ก่อน

สมาคมอาหารเวียดนาม (VFA) รายงานว่า ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1-23 กุมภาพันธ์ 2569 มีเรือบรรทุกสินค้าจำนวน 29 ลำเข้าเทียบท่าเพื่อรอขนถ่ายสินค้าขึ้นเรือจำนวนรวมประมาณ 200,530 ตัน โดยจอดรอขนถ่ายสินค้าขึ้นเรือที่ท่าเรือ Ho Chi Minh port และ Mỹ Thói ทั้งนี้ ในช่วงตั้งแต่วันที่ 21 มกราคม – 15 กุมภาพันธ์ 2569 มีการขนถ่ายสินค้าขึ้นเรือจำนวนรวม 328,540 ตัน โดยมีปลายทางไปยังประเทศในแถบแอฟริกา 45,000 ตัน เกาหลีใต้ 15,000 ตัน มาเลเซีย 9,400 ตัน และฟิลิปปินส์ 299,640 ตัน

สำนักข่าว The Saigon Times รายงานว่า ในเดือนมกราคม 2569 ถือเป็น การเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญในวงการค้าธัญพืช โดยเวียดนามครองสัดส่วนมากกว่า 50% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมดของฟิลิปปินส์ ซึ่งถือเป็นการกระจุกตัวของตลาดที่สูงที่สุดเท่าที่เคยบันทึกไว้สำหรับคู่ค้าสำคัญรายนี้

จากข้อมูลเบื้องต้นของกรมศุลกากรเวียดนาม เวียดนามส่งออกข้าว 651,430 ตันในเดือนแรกของปีนี้ สร้างรายได้เกือบ 309.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในขณะที่ปริมาณการส่งออกเพิ่มขึ้น 22.1% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว แต่มูลค่ารวมลดลงเล็กน้อย 2.1% และราคาเฉลี่ยในการส่งออกเดือนมกราคมอยู่ที่ประมาณ 475.7 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน

ฟิลิปปินส์ยังคงรักษาสถานะผู้ซื้อรายใหญ่ที่สุดของเวียดนาม โดยนำเข้า 331,770 ตัน มูลค่ารวม 147.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็น 50.93% ของปริมาณการส่งออกข้าวทั้งหมดของเวียดนาม และ 47.7% ของมูลค่ารวมในเดือนมกราคม 2569 โดยราคาเฉลี่ยสำหรับการส่งออกไปยังฟิลิปปินส์อยู่ที่ 444.2 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน และถือเป็นครั้งแรกที่ตลาดฟิลิปปินส์มีปริมาณการส่งออกเกิน 50% ซึ่งเป็นการเติบโตอย่างมีนัยสำคัญจากปี 2025 ที่คิดเป็น 40% ของการส่งออกทั้งหมดของเวียดนาม (เทียบเท่ากับ 3.206 ล้านตัน)

ส่วนตลาดสำคัญอื่นๆ ในเดือนมกราคม 2026 ได้แก่ จีน 118,189 ตัน มูลค่า 56.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐ กานา 52,654 ตัน มูลค่า 27.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และมาเลเซีย 47,738 ตัน มูลค่า 19.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

กระทรวงเกษตรและสิ่งแวดล้อม (the Ministry of Agriculture and Environment) คาดการณ์ว่า เวียดนามจะผลิตข้าวเปลือกได้ประมาณ 43.5 ล้านตัน (เทียบเท่ากับข้าวสารประมาณ 26 ล้านตัน) ในฤดูกาลเพาะปลูกปี 2025-2026 โดยประมาณ 7.73 ล้านตันจะถูกส่งออกในปี

สำนักข่าว VTV รายงานว่า การที่เวียดนามมีพันธุ์ข้าวที่เหนือกว่าและศักยภาพในการแปรรูปที่แข็งแกร่ง ประกอบกับข้าวเวียดนามกำลังพัฒนาข้าวหอมและข้าวชนิดพิเศษเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

ผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐกิจ ระบุว่า ในบริบทของตลาดข้าวที่ท้าทายในช่วงต้นปี 2026 ธุรกิจข้าวจำเป็นต้องบริหารจัดการทรัพยากรอย่างเชิงรุก รักษาข้อผูกพันในการจัดซื้อ และมุ่งเน้นไปที่กลุ่มข้าวคุณภาพสูงเพื่อรักษาส่วนแบ่งการตลาดของตนไว้

ฤดูเก็บเกี่ยวข้าวในฤดูหนาว-ฤดูใบไม้ผลิถือเป็นฤดูเก็บเกี่ยวที่สำคัญที่สุดของปีเสมอ ทั้งในแง่ของผลผลิตและคุณภาพ เพราะเป็นฤดูที่ให้ข้าวคุณภาพดีที่สุดและมีปริมาณผลผลิตมากที่สุด อย่างไรก็ตาม ด้วยปริมาณข้าวในประเทศที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและสินค้าคงคลังในต่างประเทศที่สูง ทำให้เกิดแรงกดดันต่อตลาดอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ในระยะยาว อุตสาหกรรมข้าวต้องให้ความสำคัญกับการปรับปรุงคุณภาพ สร้างแบรนด์ รักษาตลาดดั้งเดิม และขยายตลาดใหม่ต่อไป ด้วยข้อได้เปรียบในด้านพันธุ์ข้าว คุณภาพที่คงที่ และศักยภาพในการแปรรูปและการส่งออก ข้าวเวียดนามจึงยังคงมีบทบาทสำคัญในตลาดโลก สิ่งสำคัญคือธุรกิจข้าวต้องรักษาคำมั่นสัญญาที่มีต่อเกษตรกร บริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และมุ่งมั่นดำเนินกลยุทธ์เพิ่มมูลค่ามากกว่าการเน้นปริมาณ

ข้อมูลจากกระทรวงเกษตรและสิ่งแวดล้อม ในปี 2026 โครงสร้างการส่งออกข้าวจะยังคงเปลี่ยนไปสู่สินค้าที่มีมูลค่าสูงขึ้น โดยคาดว่าข้าวคุณภาพสูงและข้าวหอมจะมีปริมาณการส่งออกประมาณ 5.8 ล้านตัน คิดเป็น 75% ของการส่งออกทั้งหมด การเปลี่ยนแปลงนี้สะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนในแนวทางการพัฒนาของอุตสาหกรรมนี้

แทนที่จะแข่งขันในตลาดข้าวขาวทั่วไปในราคา 300-350 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ข้าวเวียดนามควรมุ่งเน้นไปที่ข้าวหอมและข้าวพันธุ์พิเศษที่มีมูลค่าเพิ่มสูง ซึ่งช่วยลดแรงกดดันจากการแข่งขันด้านราคาและเพิ่มประสิทธิภาพการส่งออกได้ในอนาคต

สำนักข่าว VTV รายงานว่า เวียดนามจะใช้มาตรการภาษีนำเข้าพิเศษสำหรับข้าวจากกัมพูชาในช่วงปี 2025-2026 โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมการค้าทวิภาคีและรักษาเสถียรภาพด้านอุปทาน

รัฐบาล ได้ประกาศตารางอัตราภาษีนำเข้าพิเศษระหว่างเวียดนามและกัมพูชาสำหรับช่วงปี 2025-2026 แล้ว โดยข้าวที่นำเข้าจากกัมพูชาจะได้รับอัตราภาษีพิเศษหากตรงตามเงื่อนไขที่กำหนด ซึ่งจะช่วยส่งเสริมการค้าทวิภาคีและสร้างเสถียรภาพด้านอุปทานสินค้าเกษตรภายในประเทศ

ตามระเบียบแล้ว ข้าวจากกัมพูชาจะได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีก็ต่อเมื่อ มีใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าแบบฟอร์ม S ที่ออกโดยหน่วยงานที่มีอำนาจในกัมพูชา และผ่านพิธีการศุลกากรที่ด่านชายแดนที่ได้รับอนุญาตตามที่ระบุไว้ในตารางอัตราภาษี

สำหรับการนำเข้าข้าวภายในโควตาภาษีที่กำหนดไว้ จะมีการใช้อัตราภาษีพิเศษตามตารางภาษี หากเกินโควตา สินค้าจะยังคงได้รับการปฏิบัติภายใต้อัตราภาษีพิเศษอื่นๆ ที่ทั้งสองประเทศตกลงกันไว้ในข้อตกลงการค้าเสรี

ระเบียบนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่ออำนวยความสะดวกในการนำเข้าและส่งออกกระหว่างเวียดนามและกัมพูชา พร้อมทั้งสนับสนุนธุรกิจที่นำเข้าข้าวตามพันธกรณีทางการค้าทวิภาคีในช่วงปี 2025-2026

ที่มา *Oryza.com*

เมียนมา

สำนักข่าว Global New Light Of Myanmar รายงานว่า ข้อมูลจากสหพันธ์ข้าวแห่งเมียนมา (MRF) ระบุว่า การส่งออกข้าวของเมียนมาในช่วง 10 เดือนแรก (เมษายน 2568 – มกราคม 2569) ของปีงบประมาณปัจจุบัน

(2025/2026) ซึ่งเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2568 – 31 มีนาคม 2569 มีจำนวนประมาณ 2.3 ล้านตัน คิดเป็นมูลค่าประมาณ 735 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ทั้งนี้ ในเดือนเมษายน 2568 เมียนมาส่งออกข้าวจำนวน 142,788 ตัน (52 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) ในเดือนพฤษภาคม 2568 จำนวน 259,501 ตัน (90 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) ในเดือนมิถุนายน 2568 จำนวน 212,416 ตัน (71 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) ในเดือนกรกฎาคม 2568 จำนวน 230,627 ตัน (77 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) ในเดือนสิงหาคม 2568 จำนวน 192,985 ตัน (65 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) ในเดือนกันยายน 2568 จำนวน 168,046 ตัน (52 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) ในเดือนตุลาคม 2568 จำนวน 316,920 ตัน (92 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) ในเดือนพฤศจิกายน 2568 จำนวน 263,815 ตัน (76 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) ในเดือนธันวาคม 2568 ส่งออกข้าวจำนวน 331,869 ตัน (99 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) และในเดือนมกราคม 2569 ส่งออกข้าวจำนวน 208,847 ตัน คิดเป็นมูลค่าประมาณ 60 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ในปีงบประมาณปัจจุบัน (2025-26) สหพันธ์ข้าวแห่งเมียนมา ตั้งเป้าหมายที่จะส่งออกข้าวให้ได้ 3 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากในปีงบประมาณ 2024-2025 (1 เมษายน 2567 - 31 มีนาคม 2568) ที่เมียนมาส่งออกข้าวและข้าวหักรวมประมาณ 2.48 ล้านตัน คิดเป็นมูลค่ากว่า 1.129 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

ที่มา *Oryza.com*

กัมพูชา

สหพันธ์ข้าวกัมพูชา (the Cambodia Rice Federation; CRF) รายงานว่า ในเดือนมกราคม 2569 กัมพูชาส่งออกข้าวสารจำนวน 115,784 ตัน มูลค่าประมาณ 70.93 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยปริมาณเพิ่มขึ้น 95.96% และมูลค่าเพิ่มขึ้น 47.68% เมื่อเทียบกับจำนวน 59,086 ตัน มูลค่าประมาณ 48.03 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ที่ส่งออกในช่วงเดียวกันของปี 2568 ที่ผ่านมา

นอกจากนี้ กัมพูชายังส่งออกข้าวเปลือกไปยังประเทศเพื่อนบ้าน (เวียดนาม) จำนวน 322,488 ตัน (ประมาณ 0.19 ล้านตันข้าวสาร) มูลค่าประมาณ 72.56 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยปริมาณลดลง 47.9% และมูลค่าเพิ่มขึ้น 47.9% เมื่อเทียบกับจำนวน 5,180,155 ตัน มูลค่าประมาณ 1,496 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในช่วงเดียวกันของปี 2566

ทั้งนี้ ในเดือนมกราคม 2569 บริษัทส่งออกข้าวของกัมพูชาจำนวน 50 ราย ได้ส่งออกข้าวสารไปยัง 45 จุดหมายปลายทาง ดังนี้

- ตลาดยุโรป (24 ประเทศ) จำนวน 38,156 ตัน มูลค่าประมาณ 26.53 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
 - ตลาดจีนและฮ่องกงปริมาณรวม 25,416 ตัน มูลค่าประมาณ 16.75 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
 - ตลาดอาเซียน (5 ประเทศ) ปริมาณรวม 42,097 ตัน มูลค่าประมาณ 18.78 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
 - ตลาดอื่นๆ (14 ประเทศ) เช่น ประเทศในแถบแอฟริกา ตะวันออกกลาง สหรัฐอเมริกา แคนาดา ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ ปริมาณรวม 10,115 ตัน มูลค่าประมาณ 8.87 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- สำหรับชนิดข้าวสารที่มีการส่งออกในเดือนมกราคม 2569 ประกอบด้วย
- ข้าวหอมจำนวน 76,776 ตัน คิดเป็นสัดส่วน 66.31% ของปริมาณส่งออกทั้งหมด
 - ข้าวขาวจำนวน 127 ตัน 0.11%
 - ข้าวเหนียวจำนวน 1,795 ตัน สัดส่วน 1.55%
 - ข้าวอินทรีย์จำนวน 984 ตัน สัดส่วน 0.85%

- ข้าวหักจำนวน 30,034 ตัน สัดส่วน 25.94%
- ข้าวชนิดอื่นๆจำนวน 6,067 ตัน สัดส่วน 5.24%

สหพันธ์ข้าวกัมพูชา (CRF) ประกาศราคาส่งออกข้าวประจำวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2569 ดังนี้

รายการชนิดข้าว	3 กุมภาพันธ์ 2569	17 กุมภาพันธ์ 2569	เปลี่ยนแปลง
	เหรียญสหรัฐต่อดัน (FOB)		
1.ข้าวหอม Malys Angkor (Pka Romdoul / Jasmine) ชนิด 5%	834	830	-4
2.ข้าวหอม Fragrant Rice (Sen Kra Ob - SKO) ชนิด 5%	710	720	+10
3.ข้าวหอม Fragrant Rice (SRO)	540	540	-
4.ข้าวขาวพื้นนุ่ม (White Rice Soft Texture) ชนิด 5%	495	499	+4
5.ข้าวขาวพื้นแข็ง (White Rice Hard Texture) ชนิด 5%	-	520	
6.ข้าวเหนียว (Parboiled Rice) ชนิด 5%	585	580	-5
7.ข้าวกล้องหอม (Brown Jasmine Rice / Romdoul)	780	830	+50
8.ข้าวกล้องขาว (Brown White Rice)	470	490	+20
9.ข้าวหอมอินทรี (Organic Jasmine Rice)	1,400	1,350	-50
10.ข้าวขาวอินทรี (Organic White Rice) ชนิด 5%	1,100	1,050	-50
11.ข้าวเหนียวอินทรี (Organic Parboiled Rice) ชนิด 5%	1,070	1,100	+30

ที่มา *Oryza.com*

ฟิลิปปินส์

สำนักข่าว Business World รายงานว่า กระทรวงเกษตร (The Department of Agriculture; DA) คาดการณ์ว่าในเดือนมีนาคมและเมษายน 2569 ปริมาณการนำเข้าข้าวจะอยู่ที่ 150,000 ตันต่อเดือน หลังจากการหารือกับผู้ค้าและผู้นำเข้าข้าว

นายฟรานซิสโก พี. ทิว ลอเรล จูเนียร์ (Francisco P. Tiu Laurel, Jr.) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร (Agriculture Secretary) กล่าวว่าปริมาณการนำเข้าที่คาดการณ์ไว้นั้นต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรายเดือนปกติที่ประมาณ 400,000 ตัน หลังจากที่มีผู้นำเข้าตกลงที่จะลดปริมาณการนำเข้าลงสำหรับฤดูเก็บเกี่ยวในประเทศ

นายลอเรลกล่าวในการเปิดตัวโครงการข้าวราคา 20 เปโซ ที่เมืองซานฮวนว่า ไม่ใช่คำสั่งแต่เป็นมาตรการ โดยสมัครใจระหว่างภาคอุตสาหกรรมและกระทรวงเกษตร ซึ่งกำลังทำงานร่วมกันเพื่อสวัสดิภาพของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ซึ่งหากเป็นไปตามที่คาดการณ์ไว้ ปริมาณการนำเข้าในเดือนมีนาคมและเมษายน 2569 จะมีจำนวนรวม 300,000 ตัน จะลดลง 65.5% จาก 869,321 ตัน ในช่วงเวลาเดียวกันของปีที่แล้ว

ข้อมูลจากสำนักอุตสาหกรรมพืช (the Bureau of Plant Industry) แสดงให้เห็นว่า ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคมถึง 5 กุมภาพันธ์ 2569 ปริมาณข้าวที่นำเข้ามีจำนวน 409,377 ตัน เทียบกับปริมาณที่คาดการณ์ไว้ที่ 613,700 ตัน สำหรับสองเดือนแรกของปี โดยการนำเข้าข้าวในเดือนมกราคม 2569 เพียงเดือนเดียวมีจำนวน 375,983 ตัน เพิ่มขึ้น 34.31% จาก 279,940 ตัน ในเดือนเดียวกันของปี 2025

ก่อนหน้านี้ กระทรวงเกษตรกล่าวว่า ปริมาณการนำเข้าในปีนี้มีแนวโน้มที่จะอยู่ที่ระหว่าง 3.6 ล้านตันถึง 3.8 ล้านตัน ซึ่งทางหน่วยงานกล่าวว่าเป็นระดับที่เพียงพอต่อความต้องการโดยไม่ทำให้ราคาข้าวหน้าไร่นาของเกษตรกรในประเทศลดลง

นอกจากนี้ กระทรวงยังประกาศเมื่อเร็วๆ นี้ว่ากำลังพิจารณาข้อเสนอที่จะเชื่อมโยงคุณสมบัติในการนำเข้าข้าวกับปริมาณข้าวที่ซื้อจากเกษตรกรในประเทศ เพื่อปกป้องอุตสาหกรรมในประเทศ ซึ่งข้อเสนอดังกล่าวจะกำหนดให้ผู้ค้าต้องซื้อข้าวเปลือก (ข้าวที่ยังไม่สี) หรือข้าวสาร เพื่อรับโควตาการนำเข้า โดยกระทรวงตั้งเป้าที่จะเริ่มใช้ระบบนี้ในช่วงครึ่งหลังของปี อาจจะเป็นภายในเดือนกรกฎาคม

นายวิลเลียม ดี. ดาร์ (William D. Dar) อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร กล่าวว่า นโยบายที่เสนอคาดว่าจะช่วยจัดการการนำเข้าข้าวในขณะเดียวกันก็ช่วยเหลือผู้ผลิตในประเทศ โดยเขากล่าวกับ BusinessWorld ว่าจะเป็นแรงจูงใจที่ดีสำหรับผู้ค้าในการซื้อข้าวเปลือกในประเทศก่อนที่จะได้รับการจัดสรรโควตานำเข้าข้าว โดยแนะนำว่าสำหรับข้าวเปลือกทุกๆ 4 ตันที่ซื้อ ควรนำเข้าข้าวได้ 1 ตัน ดังนั้นอัตราส่วน 4:1 จึงเอื้อต่อการซื้อข้าวเปลือกในประเทศ

นายราอูล คิว. มอนเตมายอร์ (Raul Q. Montemayor) ผู้จัดการระดับชาติของสหพันธ์เกษตรกรอิสระ (national manager of the Federation of Free Farmers) กล่าวว่ากับ BusinessWorld ก่อนหน้านี้ว่า ข้อกำหนดการซื้อในประเทศที่เสนอจะไม่เป็นปัญหาเนื่องจากผู้นำเข้าและผู้ค้าข้าวบางรายก็ดำเนินกิจการโรงสีข้าวอยู่แล้ว สำหรับผู้นำเข้าที่ไม่มีการดำเนินงานซื้อในประเทศ เขาสามารถร่วมมือกับโรงสีหรือผู้ค้าในประเทศ หรือตั้งบริษัทของตนเองได้

นายมอนเตมายอร์ยังกล่าวว่า โครงการที่เสนอมานี้จะได้รับประโยชน์จากข้อกำหนดเพิ่มเติม เช่น หลักฐานการซื้อข้าวเปลือกในราคาขั้นต่ำหรือสูงกว่านั้น

สำนักอุตสาหกรรมพืช (Bureau of Plant Industry : BPI) รายงานว่า ในปี 2569 (ข้อมูล ณ วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2569) ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าว 580,281.97 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 434 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 5.4% เมื่อเทียบกับ 550,737 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 807 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568 ดังนี้

- เดือนมกราคม 2569 มีการนำเข้าจำนวน 374,767.50 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 250 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 33.9% เมื่อเทียบกับ 279,940.69 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 425 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568

- เดือนกุมภาพันธ์ 2569 มีการนำเข้าจำนวน 205,514.00 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 184 ใบ) ลดลงประมาณ 24.1% เมื่อเทียบกับ 270,796.22 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 382 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568

ข้อมูล ณ วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2569 ฟิลิปปินส์นำเข้าจากประเทศเวียดนามมากที่สุดจำนวนประมาณ 511,890.36 ตัน (สัดส่วน 88.2% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) ตามด้วยเมียนมาจำนวน 35,675.0 ตัน (สัดส่วน 6.1%) ไทยจำนวน 30,018.0 ตัน (สัดส่วน 5.2%) กัมพูชา 1,620 ตัน (สัดส่วน 0.3%) อินเดีย 649.25 ตัน (สัดส่วน 0.1%) เกาหลีใต้ 400 ตัน (สัดส่วน 0.1%) อิตาลี 3.36 ตัน

สำนักอุตสาหกรรมพืช (BPI) รายงานว่า การออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (Sanitary and Phyto-sanitary Import Clearance; SPSIC) ในปี 2569 (ข้อมูล ณ วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2569) มีจำนวนรวม 812 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 854,557.11 ตัน ดังนี้

- เดือนมกราคม 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 453 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 484,060.91 ตัน
- เดือนกุมภาพันธ์ 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 359 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 370,496.20 ตัน

สำนักข่าว The Philippine News Agency รายงานว่า สำนักงานอาหารแห่งชาติ (The National Food Authority; NFA) กำลังปรับปรุงระบบการประมูลข้าวให้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การประมูลข้าวคุณภาพดีที่เก็บไว้นานครั้งที่ 3 ของ NFA ได้เริ่มขึ้นแล้วในเดือนนี้ โดยคาดว่าจะนำข้าวออกมาประมูลประมาณ 750,000 กระสอบ ส่วนการประมูลรอบต่อไปอาจจะเริ่มขึ้นในช่วงต้นเดือนเมษายนหลังเทศกาลอีสเตอร์

ในการสัมภาษณ์เมื่อเร็วๆ นี้ นายแลร์รี ลาคสัน (Larry Lacson) ผู้บริหาร NFA (NFA Administrator) กล่าวว่า แม้ว่าพวกเขาหวังว่าการประมูลจะประสบความสำเร็จ แต่พวกเขายังคงดำเนินการปรับปรุงกระบวนการต่างๆ อยู่ ซึ่ง NFA จะยังคงปรับปรุงต่อไปจนกว่าจะราบรื่นและมีผู้เข้าร่วมจำนวนมาก

ผู้บริหาร NFA กล่าวว่า ด้วยอัตราการดำเนินการในปัจจุบัน การประมูลแต่ละรอบจะใช้เวลามากกว่าหนึ่งเดือน ซึ่งช้ากว่าเป้าหมายการประมูลรายเดือนของหน่วยงานเล็กน้อย โดยการปรับเปลี่ยนที่กำลังพิจารณาอยู่ ได้แก่ ปริมาณข้าว พื้นที่ และระยะเวลา

เขากล่าวว่า ประการแรก NFA กำลังพิจารณาที่จะลดปริมาณขั้นต่ำลง โดยอ้างว่าผู้ประมูลบางรายเคยขอให้ลดปริมาณขั้นต่ำลงเหลือ 3,000 ถุง จากเดิม 5,000 ถุง ประการที่สอง เพื่อให้การประมูลเร็วขึ้นและมีประสิทธิภาพมากขึ้น เขากำลังพิจารณาว่าจะไม่จัดประมูลในระดับชาติอีกต่อไป แต่จะเป็นการประมูลระดับภูมิภาคด้วยระบบปัจจุบัน การประมูลจะดำเนินการที่สำนักงานกลาง ซึ่งอาจปรับปรุงได้เมื่อมีการนำการประมูลระดับภูมิภาคมาใช้ อย่างไรก็ตาม การปรับเปลี่ยนที่วางแผนไว้ยังคงต้องได้รับการอนุมัติจากสภา NFA

ผู้บริหาร NFA กล่าวว่า ผู้ค้าเอกชนจำนวนมากขึ้นแสดงความสนใจที่จะเข้าร่วม เนื่องจากมองว่าสต็อกที่ค้างสต็อกนั้น มีคุณภาพดีและเหมาะสมสำหรับการบริโภคของมนุษย์ ซึ่งการประมูลสต็อกข้าวที่ค้างสต็อกของ NFA อาจช่วยแก้ไขปัญหาราคาขายปลีกข้าวที่สูงขึ้นเล็กน้อยในตลาดท้องถิ่นบางแห่ง เนื่องจากการนำเข้าล่าช้าในเดือนมกราคม

เขากล่าวแสดงความเชื่อมั่นว่า NFA จะสามารถระบายสต็อกข้าวเปลือกที่เก็บไว้นานออกไปได้ เพื่อให้หน่วยงานมีพื้นที่ว่างสำหรับรับซื้อข้าวเปลือกจากเกษตรกรชาวฟิลิปปินส์อย่างเข้มข้นในช่วงฤดูเก็บเกี่ยวในเดือนมีนาคม ซึ่งเมื่อเวลาผ่านไป สต็อกข้าวที่เก็บไว้นานก็จะหมดไปอย่างแน่นอน

ปัจจุบัน ราคารับซื้อข้าวเปลือกสดและแห้งของ NFA อยู่ระหว่าง 22 ถึง 25 เปโซต่อกิโลกรัม

สำนักข่าว Manila Bulletin รายงานว่า กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (the United States Department of Agriculture; USDA) ระบุว่า ความต้องการจากฟิลิปปินส์เป็นแรงผลักดันให้การส่งออกเมล็ดพันธุ์ข้าวของจีนเพิ่มขึ้น

ทั้งนี้ กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ คาดการณ์ว่าจีนจะส่งออกเมล็ดพันธุ์ข้าวมากขึ้นในปีนี้ ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากความต้องการที่เพิ่มขึ้นจากฟิลิปปินส์ และความพยายามของฟิลิปปินส์ในการส่งเสริมการผลิตข้าวซึ่งเป็นอาหารหลักของครัวเรือน

ในรายงาน กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ ระบุว่า คาดการณ์ว่าการส่งออกเมล็ดพันธุ์ข้าวของจีนจะเพิ่มขึ้น 10% เป็นประมาณ 38,000 ตัน สำหรับปีการตลาด (MY) 2025-2026 เนื่องจากความต้องการที่แข็งแกร่งจากฟิลิปปินส์ และปากีสถาน โดยเมล็ดพันธุ์ข้าวส่วนใหญ่ หรือ 85% ปอร์เซ็นต์ ของการส่งออกประมาณ 34,000 ตันในปีที่แล้ว ถูกซื้อโดยสองประเทศนี้

สำหรับฟิลิปปินส์ การซื้อเมล็ดพันธุ์ข้าวลูกผสมที่เพิ่มขึ้นกำลังกระตุ้นความต้องการจากจีน ซึ่งสอดคล้องกับความพยายามของรัฐบาลในการส่งเสริมการผลิตในประเทศและลดการพึ่งพาการนำเข้าข้าวสารจากต่างประเทศ

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) ระบุว่า รัฐบาลฟิลิปปินส์ยังคงให้เงินอุดหนุนเมล็ดพันธุ์ข้าวลูกผสมคุณภาพสูง เพื่อเพิ่มผลผลิตข้าวและเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหาร ซึ่งส่งผลให้มีความต้องการเมล็ดพันธุ์ข้าวลูกผสมจากจีนสูงขึ้น

ในเอกสารสรุปโครงการ สถาบันฝึกอบรมทางการเกษตร (the Agricultural Training Institute; ATI) สังกัดกระทรวงเกษตร (the Department of Agriculture; DA) ระบุว่า เมล็ดพันธุ์ข้าวลูกผสม ซึ่งพัฒนามาจากข้าวสองสายพันธุ์ที่แตกต่างกันทางพันธุกรรมแต่มีคุณภาพดีเยี่ยม ให้ผลผลิตสูงกว่าข้าวสายพันธุ์ดั้งเดิมถึง 15-20%

ATI กล่าวว่า เมล็ดพันธุ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการเจริญเติบโตได้ดีขึ้นภายใต้สภาวะที่ไม่เอื้ออำนวย เช่น ภัยแล้งและความเค็ม ซึ่งเป็นภัยคุกคามทั่วไปต่อพื้นที่ปลูกข้าวทั่วประเทศ

ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ประเทศฟิลิปปินส์ต้องพึ่งพาการนำเข้าเป็นหลัก เนื่องจากความต้องการข้าวมีมากกว่าผลผลิตภายในประเทศอย่างต่อเนื่อง แต่ USDA ระบุว่า โครงการริเริ่มต่างๆ เช่น กองทุนเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านข้าว (the government's Rice Competitiveness Enhancement Fund; RCEF) ของรัฐบาล คาดว่าจะช่วยเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรได้

โครงการ RCEF ซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและรายได้ของเกษตรกรท่ามกลางการเปิดเสรีนโยบายการค้าข้าวของประเทศ ก่อนหน้านี้ได้รับการเพิ่มงบประมาณจาก 10 พันล้านเปโซเป็น 30 พันล้านเปโซ ภายใต้งบประมาณแผ่นดินปีนี้จำนวน 6.793 ล้านล้านเปโซ เป็นงบประมาณสำหรับโครงการเมล็ดพันธุ์ข้าวของ RCEF เพิ่มขึ้นเป็นสองเท่าเป็น 6 พันล้านเปโซ

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของโครงการให้สูงสุด กระทรวงเกษตรได้กระตุ้นให้เกษตรกรปลูกข้าวเพียงหนึ่งถึงสองสายพันธุ์ หากพวกเขาได้รับการบริการจากระบบแปรรูปข้าว (rice processing systems; RPS) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโครงการด้านเครื่องจักรกลของ RCEF

นายฟรานซิสโก พี. ทิว ลอเรล จูเนียร์ (Francisco P. Tiu Laurel, Jr.) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร กล่าวไว้ว่า หากปลูกหลายสายพันธุ์พร้อมกันมากเกินไป โรงงานแปรรูปจะต้องรอให้ผลผลิตชุดหนึ่งเสร็จก่อนจึงจะเริ่มชุดต่อไปได้ ซึ่งจะทำให้การดำเนินงานช้าลง

เขายังยกตัวอย่างว่า ในเวียดนาม เกษตรกรเน้นปลูกข้าวเพียงหนึ่งหรือสองสายพันธุ์ต่อภูมิภาค ซึ่งช่วยให้โรงสีสามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง ลดต้นทุนการผลิต และทำให้ทั้งเกษตรกรและเจ้าของโรงสีมีรายได้มากขึ้น ซึ่งฟิลิปปินส์สามารถนำแนวทางเดียวกันนี้มาใช้ในที่นี้เพื่อทำให้ภาคการผลิตข้าวของเรามีกำไรและยั่งยืนมากขึ้น

สำหรับปีนี้ กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ คาดการณ์ว่าฟิลิปปินส์จะผลิตข้าวสารได้ประมาณ 19.52 ล้านตัน สำหรับปีการผลิต 2025-2026 ซึ่งต่ำกว่าที่กระทรวงเกษตรคาดการณ์ไว้ที่ 20.3 ล้านตัน

ขณะเดียวกัน กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ คาดว่าปากีสถานจะเพิ่มการซื้อข้าวจากจีน เนื่องจากข้าวพันธุ์ลูกผสมที่ให้ผลผลิตสูงได้เข้ามาแทนที่ข้าวพันธุ์เดิมที่ไม่ใช่ลูกผสมแล้ว

ขณะเดียวกันเมื่อเดือนที่แล้ว ฟิลิปปินส์ส่งสัญญาณว่าพร้อมที่จะขยายการนำเข้าข้าวจากปากีสถาน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของความพยายามที่จะขยายแหล่งจัดหาข้าวของประเทศและหลีกเลี่ยงการพึ่งพาผู้จัดจำหน่ายรายเดียวมากเกินไป

ทั้งนี้ ปากีสถาน ส่งออกข้าวมาให้ฟิลิปปินส์จำนวน 76,522 ตันในปี 2025 หรือประมาณ 2% ของปริมาณทั้งหมดที่นำเข้า 3.39 ล้านตันในปีที่แล้ว โดยมีเวียดนามเป็นผู้จัดหาข้าวรายใหญ่ที่สุดในปีที่แล้ว จำนวน 2.76 ล้านตัน หรือ 81% ของปริมาณทั้งหมด

ที่มา *Oryza.com* และสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงมะนิลา

อินโดนีเซีย

สำนักข่าว VTV รายงานว่า รัฐบาลอินโดนีเซียได้ให้คำมั่นที่จะซื้อข้าวจากสหรัฐฯ อย่างน้อย 1,000 ตัน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแพ็คเกจการนำเข้าสินค้าเกษตรจากสหรัฐฯ มูลค่า 4.5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งรวมถึงข้าว ข้าวสาลี ถั่วเหลือง ข้าวโพด และผลไม้สด

ภายใต้ข้อตกลงการค้าทวิภาคีที่เพิ่งลงนามไปเมื่อเร็วๆ นี้ อินโดนีเซียจะนำเข้าข้าวจากสหรัฐอเมริกาอย่างน้อย 1,000 ตัน แม้ว่าก่อนหน้านี้ประธานาธิบดีปราโบโว ซูเบียนโต จะเคยให้คำมั่นว่าจะยุติการนำเข้าสินค้าดังกล่าวและมุ่งมั่นที่จะพึ่งพาตนเองด้านอาหารภายในประเทศอย่างสมบูรณ์ก็ตาม

ข้อกำหนดนี้เป็นส่วนหนึ่งของข้อตกลงการค้าทวิภาคีที่ทั้งสองประเทศลงนามกันเมื่อเร็วๆ นี้ และขัดแย้งกับคำแถลงก่อนหน้านี้ของประธานาธิบดีปราโบโวที่ว่าอินโดนีเซียสามารถผลิตข้าวได้เพียงพอต่อความต้องการภายในประเทศแล้ว โดยข้อกำหนดดังกล่าวได้ห้ามการนำเข้าข้าวธรรมดาและเพิ่มความเข้มงวดในการควบคุมธุรกิจที่ต้องสงสัยว่านำเข้าข้าวเข้ามาในประเทศ

รัฐบาลอินโดนีเซียได้ให้ความมั่นใจแก่ประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินการดังกล่าว โดยระบุว่า การซื้อข้าวจากสหรัฐอเมริกาจะไม่ส่งผลกระทบต่อตลาดภายในประเทศ

นายฮาริโอ ลิมานเซโต โฆษกกระทรวงประสานงานเศรษฐกิจ กล่าวไว้ว่าข้าว 1,000 ตันที่ซื้อจากสหรัฐอเมริกาคิดเป็นเพียงประมาณ 0.00003% ของผลผลิตข้าวทั้งหมดของประเทศ ซึ่งคาดการณ์ไว้ที่ 34.69 ล้านตันเมื่อปีที่แล้ว ดังนั้นจึงไม่ส่งผลกระทบต่อตลาดภายในประเทศหรือเป้าหมายการพึ่งพาตนเองด้านอาหารแต่อย่างใด ในทางกลับกัน อินโดนีเซียได้รับประโยชน์ด้านภาษีศุลกากรอย่างมากเมื่อส่งออกไปยังตลาดสหรัฐอเมริกา

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สินค้าอาหาร 172 รายการจากประเทศนี้ได้รับการยกเว้นภาษีนำเข้า 0% ซึ่งรวมถึงสินค้าส่งออกที่สำคัญ เช่น กล้วย สับปะรด มะม่วง ทุเรียน กาแฟ ชา เครื่องเทศ ตลอดจนสินค้าเชิงยุทธศาสตร์ เช่น น้ำมันปาล์มดิบ น้ำมันเมล็ดปาล์ม โกโก้ มันสำปะหลัง และแป้งสาคูแปรรูป

นอกจากนี้ ข้อตกลงทางการค้าระหว่างสองประเทศยังรวมถึงข้อกำหนดที่ยกเว้นอินโดนีเซียจากการละเมิดข้อตกลง หากอินโดนีเซียไม่สามารถนำเข้าสินค้าเกษตรจากสหรัฐฯ ตามปริมาณที่ตกลงกันไว้ในแต่ละปี โดยมีเงื่อนไขว่าสหรัฐฯต้องตรวจสอบว่าการไม่นำเข้านั้นไม่ได้เกิดจากเจตนา

นายฮาริโยกล่าว่า การผ่อนปรนใบอนุญาตนำเข้าสินค้าเกษตรจากสหรัฐฯ คาดว่าจะช่วยให้ธุรกิจอินโดนีเซียสามารถเข้าถึงแหล่งวัตถุดิบที่มั่นคงมากขึ้นเพื่อรักษาระดับการผลิต ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารของประเทศได้

นอกจากข้าวแล้ว สินค้าอื่นๆ ที่ระบุไว้ในข้อตกลง เช่น ข้าวสาลีและถั่วเหลือง ก็ถือเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญสำหรับอุตสาหกรรมอาหารของอินโดนีเซียเช่นกัน

สำนักข่าว TTXVN รายงานว่า นายอาหมัด ริซัล รามดानी ผู้อำนวยการสำนักงานโลจิสติกส์แห่งชาติอินโดนีเซีย (Bulog) กล่าวว่า ศักยภาพในการส่งออกข้าวของอินโดนีเซียไปยังซาอุดีอาระเบียมีมหาศาล ซึ่งในปัจจุบัน เครือข่ายค้าปลีกชั้นนำสองแห่งในประเทศซาอุดีอาระเบียได้แสดงความมุ่งมั่นที่จะบริโภคข้าวจากอินโดนีเซีย

นายอาหมัด ริซัล รามดानी กล่าวว่า ข้อมูลนี้ได้รับการยืนยันหลังจากการสำรวจตลาดในซาอุดีอาระเบียเมื่อเร็วๆ นี้ ซึ่งดำเนินการโดยบริษัท Bulog เพื่อเตรียมการส่งออกข้าวสำหรับเทศกาลฮัจญ์ โดยกลุ่มค้าปลีกรายใหญ่สองกลุ่ม ได้แก่ BinDawood และ Lulu ได้ยืนยันความพร้อมที่จะจัดจำหน่ายข้าวอินโดนีเซียผ่านระบบซูเปอร์มาร์เก็ตที่ทันสมัยของตน

ผู้อำนวยการ Bulog กล่าวว่า ธุรกิจค้าปลีกในซาอุดีอาระเบียให้ความสนใจข้าวอินโดนีเซียเป็นพิเศษเนื่องจากมีชุมชนชาวอินโดนีเซียขนาดใหญ่ในประเทศ รวมถึงจำนวนผู้แสวงบุญอุมเราะห์จากอินโดนีเซียจำนวนมากที่เดินทางมาทุกปี โดยคาดการณ์ว่ามีชาวอินโดนีเซียเข้าร่วมพิธีอุมเราะห์เกือบ 2 ล้านคนในแต่ละปี

นายอาหมัด ริซัล รามดानी ยังกล่าวว่า ในเบื้องต้น อินโดนีเซียจะมุ่งเน้นการส่งออกข้าวเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้แสวงบุญฮัจญ์ก่อน จากนั้นจึงขยายไปยังตลาดอุมเราะห์และการบริโภคภายในประเทศซาอุดีอาระเบีย ตามแผน อินโดนีเซียจะส่งออกข้าวประมาณ 2,280 ตันไปยังประเทศซาอุดีอาระเบียในปีนี้ โดยคาดว่าจะเริ่มส่งมอบในเดือนมีนาคม 2569

ตามคำกล่าวของ Bulog ข้าวที่ส่งออกเป็นข้าวคุณภาพสูงที่ได้มาตรฐานตามที่ รัฐบาล ซาอุดีอาระเบียและผู้นำเข้ากำหนด

ผู้อำนวยการ Bulog เน้นย้ำว่า การส่งออกข้าวไปยังตลาดตะวันออกกลางไม่เพียงแต่สะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพการผลิตอาหารที่พัฒนาขึ้นอย่างต่อเนื่องของอินโดนีเซียเท่านั้น แต่ยังสามารถคล้อยตามเป้าหมายระยะยาวของประเทศในการบรรลุความพอเพียงด้านอาหารและการบูรณาการที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานข้าวระดับโลกในอีกหลายปีข้างหน้าด้วย

ขณะที่สำนักข่าว ANTARA รายงานว่า หน่วยงานโลจิสติกส์แห่งชาติของอินโดนีเซีย (Bulog) ได้เสนอขายข้าว “Haji Nusantara Rice” ให้แก่ผู้นำเข้าในซาอุดีอาระเบีย เพื่อขยายตลาดอาหารสำหรับผู้แสวงบุญฮัจญ์และอุมเราะห์

ตามแถลงการณ์จากทีมสื่อของประธานาธิบดีระบุว่า ข้อเสนอดังกล่าวเกิดขึ้นระหว่างงานจับคู่ธุรกิจที่จัดโดยสถานกงสุลใหญ่แห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซียในเจดดาห์ ประเทศซาอุดีอาระเบีย

ข้าว Haji Nusantara Rice เป็นผลิตภัณฑ์คุณภาพสูงพิเศษ ผลิตจากข้าวเปลือกที่เก็บเกี่ยวสดใหม่จากเกษตรกรชาวอินโดนีเซีย โดยใช้เครื่องสีข้าวที่ทันสมัยภายใต้มาตรฐานคุณภาพสูง ผลิตภัณฑ์นี้ตรงตามมาตรฐานการส่งออก มีการควบคุมปริมาณความชื้น ระดับเมล็ดข้าวแตกหักต่ำ และผ่านการทดสอบจากห้องปฏิบัติการ

นายอาหมัด ริซัล รามดานี (Ahmad Rizal Ramdhani) กรรมการผู้จัดการใหญ่ของ Bulog (Bulog President Director) กล่าวว่า ความสนใจที่แสดงโดยผู้นำเข้าบ่งชี้ถึงโอกาสที่ดีสำหรับการส่งออกข้าวไปยังซาอุดีอาระเบียเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้แสวงบุญฮัจญ์และอุมเราะห์ ซึ่งหลังจากนำเสนอและทดสอบรสชาติกับผู้นำเข้าแล้ว ผลตอบรับที่ได้รับนั้นดีมากและน่ายินดีอย่างยิ่ง

ผู้นำเข้ามีโอกาสได้ลิ้มลองข้าวที่หุงจากเมล็ดข้าวอินโดนีเซียและเปรียบเทียบกับผลิตภัณฑ์จากประเทศอื่นๆ ผู้นำเข้าตั้งข้อสังเกตว่าข้าวอินโดนีเซียมีเนื้อสัมผัสที่นุ่ม กลิ่นหอม และรสชาติที่เหมาะสมกับความต้องการของตลาดซาอุดีอาระเบีย

นายอาหมัด ริซัล รามดานี เสริมว่า Bulog มีความมั่นใจว่าผู้นำเข้าในมักกะห์ มาดิनाห์ และเจดดาห์ จะสามารถรับซื้อข้าว Bulog ได้ในปริมาณมาก เขายังกล่าวว่า จะเป็นความภาคภูมิใจและเกียรติอย่างยิ่ง หากข้าวฮัจญ์นูซันตารา (Haji Nusantara Rice) สามารถนำไปใช้เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้แสวงบุญฮัจญ์ได้ หวังว่าก้าวนี้จะนำมาซึ่งความเจริญรุ่งเรืองแก่ประเทศอินโดนีเซีย ในขณะเดียวกันก็เสริมสร้างตำแหน่งของผลิตภัณฑ์อาหารของชาติในตลาดโลก

การสำรวจตลาดนี้สอดคล้องกับเป้าหมายของรัฐบาลในการเริ่มต้นส่งออกข้าวคุณภาพสูงไปยังซาอุดีอาระเบีย รัฐบาลได้กำหนดแผนการจัดส่งข้าวคุณภาพดีล็อตแรกจำนวน 2,280 ตัน ในสัปดาห์ที่สามของเดือนกุมภาพันธ์ 2569

การจัดส่งล็อตแรกนี้มีจุดประสงค์เพื่อตอบสนองความต้องการบริโภคข้าวสำหรับพิธีฮัจญ์ในปี และถือเป็นก้าวแรกของอินโดนีเซียในการเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานอาหารสำหรับภาคส่วนฮัจญ์และอุมเราะห์ในซาอุดีอาระเบีย

สำนักข่าว VNA รายงานว่า นาย Airlangga Hartarto รัฐมนตรีประสานงานด้านเศรษฐกิจของอินโดนีเซีย (Indonesian Coordinating Minister for Economic Affairs) กล่าวว่า รัฐบาลอินโดนีเซียกำลังเตรียมที่จะเปิดตัวโครงการช่วยเหลือด้านข้าวมูลค่าเกือบ 12 ล้านล้านรูเปียห์ (713 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) ในไตรมาสแรกของปี 2026 ซึ่งคาดว่าจะเข้าถึงครัวเรือนมากกว่า 35 ล้านครัวเรือนทั่วประเทศ เพื่อกระตุ้นการเติบโตทางเศรษฐกิจและสร้างความมั่นคงทางสังคม

นโยบายช่วยเหลือด้านข้าวนี้เป็นส่วนหนึ่งของมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาล เพื่อส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจในไตรมาสแรก ภายใต้นโยบายนี้ ครัวเรือนที่จัดอยู่ในกลุ่มยากจนมากหรือเปราะบางจะได้รับข้าวสาร 10 กิโลกรัมและน้ำมันปรุงอาหาร 2 ลิตร

สำนักงานสถิติแห่งอินโดนีเซีย (Statistics Indonesia; BPS) คาดการณ์ผลผลิตข้าวของประเทศในไตรมาสแรกของปี 2569 ไว้ที่ 10.16 ล้านตัน เพิ่มขึ้นอย่างมากถึง 15.79% เมื่อเทียบกับ 8.78 ล้านตันในช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว

นาย Airlangga Hartarto ยืนยันว่าปริมาณข้าวในประเทศเพียงพอที่จะดำเนินการตามโครงการได้ โดยหน่วยงานโลจิสติกส์แห่งชาติของอินโดนีเซีย (Bulog) จะรับผิดชอบในการประสานงานกับหน่วยงานท้องถิ่นเพื่อแจกจ่ายข้าวและน้ำมันปรุงอาหารให้กับผู้รับประโยชน์

เขายังเน้นย้ำว่าการประสานงานอย่างใกล้ชิดในทุกระดับเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความราบรื่นในห่วงโซ่โลจิสติกส์ ป้องกันความล่าช้าหรือการสูญเสีย และเพิ่มประสิทธิภาพของนโยบายมนุษยธรรมนี้ให้สูงสุดท่ามกลางราคาตลาดที่ผันผวน

ที่มา *Oryza.com*

ญี่ปุ่น

กระทรวงเกษตรฯ (the Ministry of Agriculture, Forests, and Fisheries; MAFF) ประกาศผลการประมูลนำเข้าข้าวแบบ Ordinary import (MA) ครั้งที่ 9 ปีงบประมาณ 2568 (1 เมษายน 2568 – 31 มีนาคม 2569) เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2569 ซึ่งกำหนดจะซื้อข้าวรวม 53,000 ตัน ซึ่งประกอบด้วย 1.ข้าวสารเมล็ดกลาง (Non-glutinous Polished Medium Grain Rice) จากประเทศสหรัฐอเมริกาจำนวน 13,000 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 10 พฤษภาคม-20 มิถุนายน 2569 2.ข้าวสารเมล็ดกลาง (Non-glutinous Polished Medium Grain Rice) จากประเทศสหรัฐอเมริกาจำนวน 13,000 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 5 มิถุนายน-15 กรกฎาคม 2569 3.ข้าวสารเมล็ดกลาง (Non-glutinous Polished Medium Grain Rice) จากประเทศสหรัฐอเมริกาจำนวน 13,000 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 5 มิถุนายน-15 กรกฎาคม 2569 4.ข้าวสารเมล็ดยาว (Non-glutinous Polished Long Grain Rice) จากประเทศไทยจำนวน 7,000 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 1-30 มิถุนายน 2569 5.ข้าวสารเมล็ดยาว (Non-glutinous Polished Long Grain Rice) จากประเทศใดก็ได้ (Global Tender) จำนวน 7,000 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 15 เมษายน-15 พฤษภาคม 2569

ผลการประมูลปรากฏว่า ญี่ปุ่นตกลงซื้อข้าวรวม 53,000 ตัน ประกอบด้วย

1.ข้าวสารเมล็ดกลาง (non-glutinous polished rice medium grain) จากประเทศสหรัฐารวม 39,000 ตัน แบ่งเป็น 3 ล็อตๆละ 13,000 ตัน และ

2.ข้าวสารเมล็ดยาว (non-glutinous polished rice long grain) จากประเทศไทยรวม 14,000 ตัน จากที่มีการยื่นเสนอทั้งหมด 10 ล็อต จำนวนรวม 70,000 ตัน

โดยราคาประมูลเฉลี่ยที่ไม่รวมภาษี 126,705 เยนต่อตัน (ประมาณ 827 เหรียญสหรัฐต่อตัน) หรือราคารวมภาษีที่ 136,841 เยนต่อตัน (893 เหรียญสหรัฐต่อตัน)

รายละเอียดที่ https://www.maff.go.jp/j/seisan/boueki/nyusatu/n_marice/attach/pdf/index-127.pdf

ทั้งนี้ การประมูลนำเข้าข้าวแบบ Ordinary import (MA) ของปีงบประมาณ 2568 ทั้ง 9 ครั้ง ญี่ปุ่นตกลงซื้อข้าวไปแล้วรวม 507,980 ตัน ประกอบด้วยข้าวสารเมล็ดกลางจำนวนรวม 409,000 ตัน ข้าวสารเมล็ดยาวจำนวนรวม 91,200 ตัน และข้าวเหนียวเมล็ดยาวจำนวนรวม 7,780 ตัน โดยซื้อจากประเทศไทยจำนวนรวม 98,980 ตัน (สัดส่วน 19.48%) ประกอบด้วยข้าวสารเมล็ดยาวรวม 91,200 ตัน และข้าวเหนียวเมล็ดยาว 7,780 ตัน

สำนักข่าว The Japan Times รายงานว่า ราคาข้าวในญี่ปุ่นยังคงสูงอยู่ แม้ว่าจะมีการปล่อยข้าวที่รัฐบาลสำรองไว้แล้วก็ตาม โดยที่ราคาข้าวขายปลีกในญี่ปุ่นยังคงสูงกว่า 4,000 เยนต่อ 5 กิโลกรัมโดยเฉลี่ย ซึ่งสูงเกือบสอง

เท่าของระดับก่อนที่ภาวะขาดแคลนอุปทานจะส่งผลกระทบต่อผู้บริโภค แม้ว่ารัฐบาลจะระบายข้าวที่สำรองไว้เพื่อรักษาระดับราคาให้ต่ำแล้วก็ตาม

เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ปีที่แล้ว กระทรวงเกษตรประกาศแผนการระบายข้าวที่สำรองไว้ 210,000 ตัน การตัดสินใจครั้งนี้เป็นการกลับนโยบาย เนื่องจากกระทรวงคาดการณ์ว่าปริมาณข้าวในปี 2024 จะเพียงพอต่อความต้องการ

กฎหมายอาหารหลักของประเทศระบุว่า การระบายข้าวที่รัฐบาลสำรองไว้จะต้องนำไปใช้เพื่อชดเชยภาวะขาดแคลนอุปทานเนื่องจากผลผลิตลดลง

ดังนั้น แม้ว่าข้าวจะเริ่มหายไปจากชั้นวางสินค้าในร้านค้าในช่วงฤดูร้อนปี 2024 และผู้บริโภคเรียกร้องให้รัฐบาลระบายข้าวที่กักตุนไว้ แต่รัฐบาลก็ไม่ได้ดำเนินการใดๆ แม้หลังจากข้าวปี 2024 เริ่มปรากฏในตลาดแล้ว ราคาข้าวก็ไม่ได้ลดลง แต่กลับพุ่งสูงขึ้นไปอีก

ในที่สุด กระทรวงจึงเปลี่ยนกฎระเบียบเพื่อให้สามารถปล่อยข้าวที่กักตุนไว้ได้ ในกรณีที่การกระจายข้าวอย่างราบรื่นถูกขัดขวาง เมื่อเดือนมีนาคม 2568 ที่ผ่านมา กระทรวงได้เริ่มระบายข้าวที่กักตุนไว้ผ่านการประมูล โดยส่วนใหญ่ผ่านสหกรณ์การเกษตร

แต่การขายข้าวผ่านการประมูลนั้นมีผลเพียงเล็กน้อยในการควบคุมราคา เนื่องจากข้าวที่ระบายออกมาไม่ได้ไปถึงชั้นวางสินค้าในร้านค้าเป็นเวลานาน ในเดือนพฤษภาคมปีที่แล้ว กระทรวงจึงเปลี่ยนวิธีการระบายข้าวจากการประมูลเป็นการทำสัญญาตามดุลยพินิจ (discretionary contracts)

การเปลี่ยนแปลงนี้ทำให้สามารถขายข้าวที่กักตุนไว้ให้กับผู้ค้าปลีกได้โดยตรงในราคาถูก ซึ่งช่วยผลักดันราคาขายปลีกให้ต่ำกว่า 4,000 เยนต่อ 5 กิโลกรัมโดยเฉลี่ย

คาดการณ์ว่าราคาข้าวจะลดลงเนื่องจากปริมาณข้าวที่เพิ่มขึ้นเริ่มตั้งแต่ฤดูใบไม้ร่วงปี 2025 เพราะคาดว่าระดับการผลิตข้าวในปี 2025 จะสูงที่สุดนับตั้งแต่ปี 2017 แต่สหกรณ์การเกษตรเสนอเงินงวดแรกให้เกษตรกรสูงกว่าปีที่แล้วเพื่อซื้อข้าว ส่งผลให้ราคาข้าวสูงขึ้นอีกครั้ง

นายคาซุนูกิ โออิซุมิ (Kazunuki Oizumi) ศาสตราจารย์กิตติมศักดิ์แห่งมหาวิทยาลัยมิยาซากิ (honorary professor at Miyagi University) กล่าวว่า การระบายข้าวที่เก็บสำรองไว้ถือว่าสายเกินไป

เมื่อฤดูร้อนที่ผ่านมา กระทรวงเกษตรยอมรับว่าการคาดการณ์ความต้องการไม่แม่นยำ และมีปัญหาการขาดแคลนอุปทานตั้งแต่ปี 2024 ราคาข้าวอาจต่ำกว่านี้หากมีการระบายข้าวที่เก็บสำรองไว้เร็วกว่านี้

นายคาซุนูกิ โออิซุมิ กล่าวว่า อุตสาหกรรมการเกษตรไม่ไว้วางใจกระทรวงมาตั้งแต่การขาดแคลนข้าวในปี 2024 เกิดจากการคาดการณ์ที่ไม่แม่นยำของกระทรวง ซึ่งความล้มเหลวของกระทรวงในการสื่อสารข้อมูลเกี่ยวกับการคาดการณ์ปริมาณข้าวที่อุดมสมบูรณ์ในปี 2025 ส่งผลให้ราคาสินค้าปลีกยังคงอยู่ในระดับสูง

สำนักข่าว Mainichi Japan รายงานว่า ญี่ปุ่นยังคงเผชิญกับราคาข้าวที่สูงมาหลายเดือนแล้ว ซึ่งตามตัวเลขของกระทรวงเกษตร ระบุว่า ข้าวถุง 5 กิโลกรัมขายในราคาเฉลี่ย 4,188 เยน (ประมาณ 27 ดอลลาร์สหรัฐ) ในสัปดาห์ของวันที่ 30 มกราคม 2569 ขณะที่ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายการเกษตรได้คำนวณแล้วว่า ราคาที่เป็นธรรมสำหรับข้าวถุงเดียวกันนั้นควรอยู่ที่ 3,250 เยน (ประมาณ 20 ดอลลาร์สหรัฐ)

ราคาข้าวพุ่งสูงขึ้นในช่วงที่ขาดแคลนข้าวเมื่อปีที่แล้ว แต่ราคายังคงสูงอยู่แม้ว่าข้าวจะกลับมาวางขายในร้านค้าแล้ว และผลผลิตจากการเก็บเกี่ยวครั้งล่าสุดก็ถือว่าดี

นโยบายข้าวกลายเป็นประเด็นสำคัญในการเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎร ราคาเท่าใดจึงจะพึงพอใจทั้งผู้บริโภคและเกษตรกร หนังสือพิมพ์ไมนิชิชิมบุน (The Mainichi Shimbun) ได้สอบถามนายคิมิโอะ อินางากิ (Kimio Inagaki) นักวิจัยจากสถาบันวิจัยมิตซูบิชิ (Mitsubishi Research Institute Inc.) และผู้เชี่ยวชาญด้านข้าวซึ่งได้คำนวณราคาที่เป็นธรรมนั้น

นายอินางากิ อธิบายขณะนำเสนอข้อมูลว่า โดยทั่วไปแล้ว ราคาข้าวมีแนวโน้มลดลง แต่ก็ไม่ได้ลดลงง่าย ๆ ปริมาณข้าวส่วนเกินไม่ได้มากอย่างที่หลายคนคิด โดยผลผลิตข้าวสารในปี 2025 โดยทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ดี โดยมีผลผลิตประมาณ 7.47 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 676,000 ตันจากปีที่แล้ว

อย่างไรก็ตาม ราคาเฉลี่ยในซูเปอร์มาร์เก็ตที่ 4,188 เยนต่อ 5 กิโลกรัม ในสัปดาห์ของวันที่ 30 มกราคม 2569 ลดลงเพียง 95 เยน (ประมาณ 60 เซนต์) จากสัปดาห์ก่อนหน้านี้ ราคาคงอยู่ในช่วง 4,000 เยนมาตั้งแต่เดือนกันยายน 2024

การเพิ่มขึ้นของผลผลิตข้าวจำนวน 670,000 ตันต่อปีอาจดูน่าพอใจ แต่นายอินางากิ ยังคงระมัดระวังอยู่เมื่อพิจารณาในระยะยาว พบว่าปริมาณผลผลิตข้าวขาดแคลนรวมประมาณ 1 ล้านตันระหว่างปี 2022 ถึง 2024 แม้ว่ารัฐบาลจะระบายข้าวสำรองออกมาประมาณ 660,000 ตันแล้ว แต่ก็ยังคงขาดแคลนอยู่ประมาณ 300,000 ถึง 400,000 ตัน

เขากล่าวเสริมว่า ความต้องการข้าวในปี 2025 ยังไม่ได้รับการสรุปอย่างเป็นทางการ แต่คาดการณ์ไว้ที่ 6.97 ล้านถึง 7.11 ล้านตัน ซึ่งหมายความว่าอุปทานจะเกินกว่านั้นประมาณ 360,000 ถึง 500,000 ตัน อย่างไรก็ตาม การเพิ่มขึ้นเพียง 670,000 ตันนั้นไม่ควรทำให้เกิดความประมาท เพราะมีปริมาณสำรองเพียงประมาณ 200,000 ตันเท่านั้น ดังนั้นหากสภาพการเพาะปลูกไม่ดีสำหรับผลผลิตในปี 2026 สถานการณ์ก็จะไม่แน่นอน

นอกจากนี้ ดูเหมือนว่าอุตสาหกรรมข้าวไม่สามารถลดราคาได้ง่ายๆ เนื่องจากสถานการณ์บางอย่าง สหกรณ์การเกษตรของญี่ปุ่น (Japan Agricultural Cooperatives; JA) ทั่วประเทศให้เงินล่วงหน้าแก่เกษตรกร แต่เมื่อเร็วๆ นี้ ผู้ค้าเอกชนบางรายเสนอราคาสูงกว่าเงินล่วงหน้าเหล่านี้เพื่อซื้อข้าวจากเกษตรกร

นายอินางากิกล่าวว่า เพื่อตอบสนองต่อวิกฤตข้าว สาขาของสหกรณ์การเกษตรของญี่ปุ่น (JA) บางแห่งในภูมิภาคได้เสนอราคาที่สูงกว่าราคาปกติถึงสองเท่า ประมาณ 30,000 เยน (ประมาณ 190 ดอลลาร์สหรัฐ) ต่อ 60 กิโลกรัมเมื่อปีที่แล้ว การขายข้าวที่ซื้อมาในราคาสูงเช่นนั้นในราคาถูกลงจะทำให้ขาดทุน ดังนั้นตอนนี้จึงเป็นการรอคอย

ต่อคำถามที่ว่า แล้วราคาข้าวจะยังคงสูงอยู่หรือไม่? นายอินางากิคาดการณ์ว่าไม่น่าจะเป็นเช่นนั้น เขาเชื่อว่าฝ่ายจัดจำหน่าย รวมถึงซูเปอร์มาร์เก็ต จะพิจารณาราคาข้าวอีกครั้งระหว่างเดือนมิถุนายนถึงสิงหาคม ตัวชี้วัดภาวะสินค้าล้นตลาดหรือขาดแคลนในอุตสาหกรรมข้าวคือปริมาณสินค้าคงคลังของภาคเอกชน ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2569

ระดับสินค้าคงคลังที่เหมาะสมอยู่ระหว่าง 1.8 ล้านถึง 2 ล้านตัน หากสินค้าคงคลังลดลงต่ำกว่าช่วงนั้น ราคาจะสูงขึ้น และหากเกินกว่านั้น ราคาจะลดลง อินางากิกล่าวว่า หากผลผลิตในปี 2025 เพียงพอ และคาดว่าผลผลิตในปี 2026 จะเติบโตได้ดี ผู้จัดจำหน่ายและผู้ค้าปลีกจะไม่ต้องการเก็บสินค้าคงคลังส่วนเกิน ดังนั้นพวกเขาจึงมีแนวโน้มที่จะลดราคาและขายสินค้าที่เหลืออยู่

ต่อคำถามที่ว่า ราคาที่ยุติธรรมคือเท่าไร? คำถามสำคัญคือ ราคานี้ควรจะเป็นเท่าไร นายอินางากิกล่าวว่า เขาเชื่อว่าราคาที่เหมาะสมคือ 3,250 เยนต่อ 5 กิโลกรัม รวมภาษีแล้ว ซึ่งเกณฑ์มาตรฐานนี้คำนึงถึง

ความสามารถของผู้ผลิตในการดำรงชีพ สถานะทางการเงินของผู้บริโภค และความสามารถในการแข่งขันกับข้าวที่นำเข้า

จากข้อมูลที่รวบรวมโดยสถาบันวิจัยมิติซูบิชิ นายอินางากิคำนวณว่า หากราคาขายอยู่ที่ 15,000 ถึง 18,000 เยน (ประมาณ 95 ถึง 115 ดอลลาร์สหรัฐ) ต่อ 60 กิโลกรัม สำหรับฟาร์มขนาด 20 เฮกตาร์ขึ้นไป เกษตรกรจะสามารถดำเนินกิจการและดำรงชีพได้อย่างเพียงพอ

ในสถานการณ์นี้ ราคาที่เจรจาต่อรองจาก JA และบริษัทอื่นๆ ไปยังผู้ค้าส่งจะอยู่ที่ประมาณ 20,000 เยน (ประมาณ 127 ดอลลาร์สหรัฐ) ต่อ 60 กิโลกรัม และราคาขายปลีกหลังจากหักค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บและสีข้าวแล้ว จะอยู่ที่ประมาณ 3,250 เยนต่อ 5 กิโลกรัม เมื่อพิจารณาจากแนวโน้มการนำเข้าข้าว ปริมาณนี้อาจกล่าวได้ว่าอยู่ในช่วงที่ยอมรับได้

หลังจากภาวะขาดแคลนข้าวในปี 2024 ผู้ค้าเอกชนได้เร่งนำเข้าข้าวจากนอกกรอบโควตาปลอดภาษีของรัฐบาล แม้ว่าจะต้องจ่ายภาษี 341 เยน (ประมาณ 2.20 ดอลลาร์สหรัฐ) ต่อกิโลกรัม แต่ข้าวที่นำเข้านี้ยังคงถูกกว่าข้าวในประเทศ ในปี 2025 การนำเข้าพุ่งสูงถึง 96,834 ตัน มากกว่าปีที่แล้วถึง 95 เท่า ประมาณ 80% มาจากสหรัฐอเมริกา โดยมักขายปลีกในราคาประมาณ 3,500 เยน (ประมาณ 22 ดอลลาร์สหรัฐ) ต่อ 5 กิโลกรัม

อินางากิเตือนว่า ระดับนี้อาจไม่เหมาะสมในระยะยาว เขากล่าวเสริมว่า อย่างไรก็ตาม ท่ามกลางภาวะเงินเฟ้อในปัจจุบัน ราคา 3,500 เยนต่อ 5 กิโลกรัมอาจเป็นที่ยอมรับได้สำหรับผู้บริโภค ข้าวในประเทศจำเป็นต้องมีราคาต่ำกว่านั้นเพื่อให้ผู้บริโภคเลือกซื้อ จากมุมมองของการส่งเสริมการเกษตรในประเทศ ราคา 3,250 เยนสำหรับข้าวในประเทศถือเป็นราคาที่สมจริง

การเพิ่มผลผลิตอย่างต่อเนื่องเป็นเรื่องยาก สำหรับผลผลิตข้าวหลักในปี 2026 กระทรวงเกษตรได้กำหนดเป้าหมายไว้ที่ 7.11 ล้านตัน ซึ่งต่ำกว่าผลผลิตในปี 2025 อย่างไรก็ตาม ณ วันที่ 16 มกราคม 2569 เป้าหมายผลผลิตรวมที่กำหนดโดย 40 จังหวัดจากทั้งหมด 47 จังหวัดของญี่ปุ่น มีจำนวน 7.25 ล้านตัน นี่แสดงให้เห็นถึงแรงจูงใจที่แข็งแกร่งในหมู่ผู้ผลิตที่จะเพิ่มผลผลิตหรือไม่?

อินางากิ ตอบว่า คนส่วนใหญ่เข้าใจว่าการเพิ่มผลผลิตอย่างต่อเนื่องเป็นเรื่องยาก เนื่องจากหลังจากช่วงเวลาที่ผลผลิตเพิ่มขึ้นอย่างมากหลังสงครามโลกครั้งที่สอง ญี่ปุ่นก็ประสบความสำเร็จในการผลิตข้าวได้เพียงพอต่อความต้องการภายในประเทศในช่วงทศวรรษ 1960 นับตั้งแต่นั้นมา ผลผลิตก็ล้นตลาดในขณะที่ความต้องการลดลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสำหรับผู้ผลิต สิ่งที่น่ากลัวคือราคาที่ลดลง เพื่อเพิ่มผลผลิต ต้องพัฒนาความต้องการเสียก่อน

แม้ว่าการส่งออกข้าวส่วนเกินไปต่างประเทศอาจดูเป็นไปได้ แต่นายอินางากิยังคงไม่แน่ใจ เขากล่าวว่า ในระดับโลก ข้าวญี่ปุ่นมีราคาแพงเกินไปที่จะแข่งขันได้ การตั้งเป้าหมายไปที่ตลาดอาหารรสเลิศในฐานะอาหารญี่ปุ่นระดับไฮเอนด์เป็นเรื่องหนึ่ง แต่หากเป้าหมายคือการนำเข้าเป็นอาหารหลักของประเทศอื่นๆ จำเป็นต้องรับผิดชอบในการจัดหาอย่างสม่ำเสมอ เขาไม่คิดว่าแผนการที่จะใช้การส่งออกเป็นเพียงกันชนจะสร้างความไว้วางใจได้

สำหรับความจำเป็นในการรับประกันราคานี้ หลังจากปัญหาการขาดแคลนข้าวเริ่มปรากฏชัดในช่วงฤดูร้อนปี 2024 รัฐบาลของชินโร อิชิบะ ซึ่งเข้ารับตำแหน่งในฤดูใบไม้ร่วงปีนั้น ได้สนับสนุนการเพิ่มผลผลิต อย่างไรก็ตาม รัฐบาลของนางซาดาฮิโกะ ทาคาอิชิ ที่เข้ารับตำแหน่งในเวลาต่อมา ได้เปลี่ยนไปใช้แนวโน้มนโยบาย ผลิตตามความต้องการ คำกล่าวของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร นายโนริคาซุ ซูซูกิ (Norikazu Suzuki) ในการแถลงข่าวเปิดตัวว่า รัฐบาลจะไม่ผูกมัดกับราคาข้าว ก็เป็นที่สนใจเช่นกัน

อย่างไรก็ตาม นายอินางากิเสนอว่า รัฐบาลควรระบุราคาเป้าหมายให้ชัดเจน เขากล่าวเสริมว่า การควบคุมปริมาณการผลิตมีจุดประสงค์เพื่อรักษาเสถียรภาพราคา เพื่อให้ผู้บริโภคสามารถซื้อข้าวได้อย่างมั่นใจ ดังนั้นท่าที่ไม่ผูกมัดกับราคาจึงไม่สอดคล้องกัน รัฐบาลควรระบุราคาที่ทำให้ผู้บริโภคสามารถซื้อได้อย่างสบายใจ และควรพิจารณาค่าชดเชยสำหรับเกษตรกรหากราคาข้าวต่ำกว่าเป้าหมาย

ที่มา *Oryza.com*

จีน

สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงปักกิ่ง รายงานว่า สำนักงานศุลกากรจีนรายงานปริมาณข้าวนำเข้าของจีนในเดือนธันวาคม 2568 มีจำนวน 358,958 ตัน โดยปริมาณลดลง 4.2% เมื่อเทียบกับเดือนธันวาคม 2567 (ปริมาณนำเข้าข้าวเดือนธันวาคม 2567 อยู่ที่ 374,684 ตัน) โดยประเทศหลักที่นำเข้าข้าวในเดือนธันวาคม 2568 ได้แก่ 1.เมียนมา 144,590 ตัน 2.ไทย 64,831 ตัน และ 3.เวียดนาม 50,926 ตัน

ทั้งนี้ ในเดือนธันวาคม 2568 จีนนำเข้าข้าวสาร (พิกัดสินค้า 1006) จากไทยปริมาณ 64,831 ตัน มูลค่าประมาณ 42.914 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยปริมาณและมูลค่าลดลง 44% และ 50% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า (ธันวาคม 2567) ที่มีการนำเข้าปริมาณ 115,704 ตัน มูลค่าประมาณ 85.499 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

ในปี 2568 (มกราคม-ธันวาคม 2568) จีนนำเข้าข้าวสาร (พิกัดสินค้า 1006) จากไทยปริมาณ 679,793 ตัน มูลค่าประมาณ 358.878 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยปริมาณเพิ่มขึ้น 57% และมูลค่าเพิ่มขึ้น 22% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2567 ที่นำเข้า 432,979 ตัน มูลค่าประมาณ 294.575 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) รายงานว่า ทางกรจีนได้ออกรหัสพิกัดศุลกากรใหม่ 10 หลัก สำหรับสินค้าเกษตรหลายรายการ และลดอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม (value-added tax; VAT) นำเข้าเหลือ 9% จากเดิม 13% สำหรับสินค้าส่วนใหญ่ที่กำหนดขึ้นใหม่ โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2569

การเปลี่ยนแปลงนี้มีเป้าหมายเพื่อปรับปรุงการรายงานศุลกากรและลดต้นทุนภาษีนำเข้าสำหรับสินค้าอาหารและเกษตรบางรายการ ผู้นำเข้าจะต้องใช้รหัสพิกัดศุลกากรที่ปรับปรุงใหม่เมื่อแจ้งรายการสินค้าที่ได้รับผลกระทบต่อศุลกากรจีน

ในบรรดาสินค้าที่ครอบคลุมโดยโครงสร้างพิกัดศุลกากรที่แก้ไขใหม่ ได้แก่ สินค้าที่ได้จากข้าว รวมถึงรำข้าวและผลิตภัณฑ์แปรรูปจากข้าวบางชนิด ซึ่งขณะนี้ยังอยู่ภายใต้รหัสพิกัดศุลกากร HS 10 หลักใหม่ และอยู่ภายใต้ภาษีมูลค่าเพิ่ม 9% การปรับเปลี่ยนนี้ช่วยลดภาระภาษีในการนำเข้าผลิตภัณฑ์พลอยได้จากข้าวเหล่านี้ และอาจช่วยเพิ่มความสามารถในการแข่งขันในตลาดจีนได้เล็กน้อย

อย่างไรก็ตาม การลดภาษีมูลค่าเพิ่มไม่ได้ยกเลิกมาตรการทางการค้าที่มีอยู่เดิม การนำเข้าจากบางแหล่ง โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกา อาจยังคงต้องเผชิญกับภาษีตอบโต้เพิ่มเติมและภาษี MFN มาตรฐาน นอกเหนือจากอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มที่แก้ไขแล้ว

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) รายงานว่า ภาคการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวของจีนมีปริมาณเพียงพอสำหรับปีการผลิต 2025/26 โดยระดับการผลิตเพียงพอต่อความต้องการภายในประเทศ พื้นที่เพาะปลูกเมล็ดพันธุ์ข้าวลูกผสมคาดการณ์อยู่ที่ประมาณ 150,000 เฮกตาร์ เพิ่มขึ้น 17% เมื่อเทียบกับปีก่อน และคาดว่าผลผลิตจะเกิน 365,000 ตัน

ปริมาณสต็อกและผลผลิตรวมกันเพียงพอต่อความต้องการเชิงพาณิชย์ประมาณ 330,000 ตัน รวมถึงประมาณ 30,000 ตันสำหรับการส่งออก ขณะที่ความต้องการยังคงเปลี่ยนไปสู่พันธุ์ลูกผสมที่ทนความร้อน ให้ผลผลิตสูง และมีคุณภาพสูงขึ้น

พื้นที่เพาะปลูกเมล็ดพันธุ์ข้าวแบบดั้งเดิมยังคงทรงตัวอยู่ที่ประมาณ 178,500 เฮกตาร์ โดยผลผลิตเกิน 1.4 ล้านตัน และความต้องการเชิงพาณิชย์ใกล้ 760,000 ตัน แสดงให้เห็นว่ามีปริมาณอุปทานเพียงพอโดยรวม สภาพอากาศที่เอื้ออำนวยในจังหวัดสำคัญๆ เช่น เฮยหลงเจียงและเจียงซู สนับสนุนให้ผลผลิตสูงขึ้นและมีเมล็ดพันธุ์เพียงพอ

ทั้งนี้ จีนเป็นผู้ส่งออกเมล็ดพันธุ์ข้าวรายสำคัญ ซึ่งสำหรับปีการผลิต 2025/26 คาดการณ์ว่าการส่งออกเมล็ดพันธุ์ข้าวจะอยู่ที่ประมาณ 38,000 ตัน สูงกว่าปีที่แล้วประมาณ 10% โดยได้รับแรงหนุนจากความต้องการที่แข็งแกร่งในเอเชีย

โดยมีฟิลิปปินส์และปากีสถานเป็นตลาดหลัก คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 85% ของการส่งออกเมล็ดพันธุ์ข้าวของจีน ซึ่งการอุดหนุนจากรัฐบาลฟิลิปปินส์สำหรับเมล็ดพันธุ์ข้าวลูกผสมและการขยายพื้นที่เพาะปลูกข้าวของปากีสถาน รวมถึงการเปลี่ยนไปใช้พันธุ์ลูกผสมที่ให้ผลผลิตสูงขึ้น เป็นปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนความต้องการเมล็ดพันธุ์ข้าวของจีน

ในตลาดเมล็ดพันธุ์โดยรวมของจีน ข้าวคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 15% ของมูลค่าตลาดเมล็ดพันธุ์ทั้งหมด ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของข้าวควบคู่ไปกับธัญพืชหลักอื่นๆ

ในทางตรงกันข้าม จีนนำเข้าเมล็ดพันธุ์ข้าวในปริมาณที่จำกัด เนื่องจากนโยบายที่มุ่งเน้นการพึ่งพาตนเองด้านธัญพืชและข้อจำกัดในการเข้าถึงตลาด โดยเมล็ดพันธุ์ข้าวที่นำเข้าอาจต้องเผชิญกับภาษีศุลกากรที่ค่อนข้างสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับการขนส่งนอกโควตา ซึ่งยังทำให้การนำเข้ามีแนวโน้มลดลง

ในภาพรวมแล้ว ประเทศจีนยังคงมีศักยภาพในการผลิตภายในประเทศที่แข็งแกร่ง ความต้องการเมล็ดพันธุ์ข้าวลูกผสมคุณภาพดีเพิ่มสูงขึ้น และโอกาสในการส่งออกก็เติบโตขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในตลาดเอเชีย

ที่มา *Oryza.com*

ฮ่องกง

หน่วยงาน Trade and Industry Department ของฮ่องกง รายงานว่าในเดือนมกราคม 2569 ฮ่องกงนำเข้าข้าวจากประเทศต่างๆรวมประมาณ 27,400 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 5.0% เมื่อเทียบกับจำนวนประมาณ 26,100 ตัน ในช่วงเดียวกันของปี 2568 โดยนำเข้าจากประเทศต่างๆ ดังนี้

1. ประเทศไทย จำนวนประมาณ 14,900 ตัน ลดลงประมาณ 8.8% เมื่อเทียบกับจำนวนประมาณ 13,700 ตัน ในช่วงเดียวกันของปี 2568 ประกอบด้วยข้าวหอมประมาณ 13,300 ตัน ข้าวขาวประมาณ 700 ตัน และข้าวชนิดอื่นๆประมาณ 900 ตัน คิดเป็นส่วนแบ่งตลาด 54.4% ของปริมาณนำเข้าทั้งหมด เพิ่มขึ้นประมาณ 3.6% เมื่อเทียบกับส่วนแบ่งตลาดในช่วงเดียวกันของปี 2568 ซึ่งอยู่ที่ 52.2%

2. ประเทศเวียดนาม จำนวนประมาณ 5,600 ตัน เพิ่มขึ้น 0.0% เมื่อเทียบกับจำนวนประมาณ 5,600 ตัน ในช่วงเดียวกันของปี 2568 ประกอบด้วยข้าวหอมประมาณ 5,300 ตัน ข้าวขาว และข้าวชนิดอื่นๆรวมประมาณ 300 ตัน คิดเป็นส่วนแบ่งตลาด 20.4% ลดลง 5.1% เมื่อเทียบกับส่วนแบ่งตลาดในช่วงเดียวกันของปี 2568 ซึ่งอยู่ที่ 21.5%

3.ประเทศจีน จำนวน 2,400 ตัน เพิ่มขึ้น 9.1% เมื่อเทียบกับจำนวน 2,200 ตัน ในช่วงเดียวกันในปีที่ผ่านมา ประกอบด้วยข้าว Yu Jien (ข้าวเหนียว) ประมาณ 2,400 ตัน คิดเป็นส่วนแบ่งตลาด 8.8% เพิ่มขึ้น 4.8% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2568 ซึ่งอยู่ที่ 8.4%

4.ประเทศกัมพูชา จำนวนประมาณ 3,000 ตัน ลดลง 3.4% เมื่อเทียบกับจำนวนประมาณ 2,900 ตัน ในช่วงเดียวกันในปีที่ผ่านมา ประกอบด้วยข้าวหอมประมาณ 2,900 ตัน ข้าวขาว และข้าวชนิดอื่น ๆ รวมประมาณ 100 ตัน คิดเป็นส่วนแบ่งตลาด 10.9% ลดลง 1.8% เมื่อเทียบกับเดียวกันของปี 2568 ซึ่งอยู่ที่ 11.1%

5.ประเทศญี่ปุ่น จำนวนประมาณ 900 ตัน เท่ากับจำนวนประมาณ 900 ตัน ในช่วงเดียวกันในปีที่ผ่านมา คิดเป็นส่วนแบ่งตลาด 3.3% ลดลง 2.9% ในช่วงเดียวกันของปี 2568

6.ประเทศอื่นๆประมาณ 600 ตัน ลดลง 25% เมื่อเทียบกับจำนวน 800 ตัน ในช่วงเดียวกันในปีที่ผ่านมา คิดเป็นส่วนแบ่งตลาด 2.2% ลดลง 29.0% เมื่อเทียบกับเดียวกันของปี 2568 ซึ่งอยู่ที่ 3.1%

สำหรับการส่งออก (Re-export) ไปยังประเทศอื่นๆ ในเดือนมกราคม 2569 มีปริมาณ 806 ตัน ลดลง 18.4% เมื่อเทียบกับจำนวน 988 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยส่งไปยังมาเก๊าจำนวน 687 ตัน ลดลง 18.4% เมื่อเทียบกับจำนวน 842 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ส่งไปยังสหรัฐฯ 73 ตัน ลดลง 43% เมื่อเทียบกับจำนวน 128 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ส่งไปยังแคนาดา 41 ตัน เพิ่มขึ้น 127.8% เมื่อเทียบกับจำนวน 18 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา เป็นต้น

ข้อมูล ณ วันที่ 31 มกราคม 2569 อ่องกงมีจำนวนผู้เก็บสต็อกข้าวที่ได้จดทะเบียนแล้ว (Registered stockholders of rice) จำนวน 207 ราย และมีสถานที่เก็บรักษาข้าวที่ได้รับอนุมัติ (Approved rice storage places) จำนวน 143 แห่ง สำหรับการเก็บข้าวในสต็อก (Closing stock (excluding reserve stock)) อ่องกงมีข้าวอยู่ในสต็อก ณ เดือนมกราคม 2569 รวม 13,900 ตัน และมีสต็อกสำรอง (Reserve stock for the import period) จำนวน 10,900 ตัน

สำหรับอัตราการบริโภคข้าวเฉลี่ยในปี 2024 อยู่ที่ประมาณ 34 กิโลกรัมต่อคนต่อปี เท่ากับในปี 2023 ที่ 34 กิโลกรัมต่อคนต่อปี แต่ลดลง 24.4% เมื่อเทียบกับจำนวน 45 กิโลกรัมต่อคนต่อปี ในปี 2014

ทางด้านราคาข้าวเฉลี่ยที่อ่องกงนำเข้าจากประเทศต่าง ๆ นั้น (Average Rice Import CIF (Cost Insurance Freight) Prices) ในเดือนมกราคม 2569 ที่ผ่านมา ราคานำเข้าข้าวหอมจากไทย (Thai Fragrant) อยู่ที่ 7.85 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม (HK\$/kg) เพิ่มขึ้นจาก 7.84 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม ในเดือนก่อนหน้า ส่วนราคานำเข้าข้าวหอมจากเวียดนาม (Vietnamese Fragrant) อยู่ที่ 5.18 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม (HK\$/kg) เพิ่มขึ้นจาก 5.11 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม (HK\$/kg) ในเดือนก่อนหน้า ราคานำเข้าข้าวจากจีน (Chinese Yu Jien) อยู่ที่ 6.34 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม (HK\$/kg) ลดลงจาก 6.43 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม ในเดือนก่อนหน้า และราคานำเข้าข้าวหอมจากกัมพูชา (Cambodian Fragrant) อยู่ที่ 5.18 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม (HK\$/kg) เพิ่มขึ้นจาก 4.98 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม ในเดือนก่อนหน้า

ขณะที่ราคาขายปลีกเฉลี่ย (Average Retail Prices) ในเดือนมกราคม 2569 ที่ผ่านมา ราคาขายข้าวหอมจากไทย (Thai Fragrant) อยู่ที่ 13.77 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม (HK\$/kg) เพิ่มขึ้นจาก 13.62 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม ในเดือนก่อน ส่วนราคาขายข้าวหอมจากเวียดนาม (Vietnamese Fragrant) อยู่ที่ 14.89 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม (HK\$/kg) เพิ่มขึ้นจาก 13.92 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม ในเดือนก่อน และราคาข้าวของจีน (Chinese Yu Jien) อยู่ที่ 13.36 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม (HK\$/kg) เพิ่มขึ้นจาก 13.29 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม ในเดือนก่อน

ทั้งนี้ ในปี 2568 (มกราคม-ธันวาคม 2568) อ่องกงนำเข้าข้าวจากประเทศต่างๆรวมประมาณ 254,900 ตัน ลดลงประมาณ 0.3% เมื่อเทียบกับจำนวนประมาณ 255,700 ตัน ในช่วงเดียวกันของปี 2567 โดยนำเข้าจากประเทศต่างๆ ดังนี้

1. ประเทศไทย จำนวนประมาณ 143,500 ตัน ลดลงประมาณ 2.4% เมื่อเทียบกับจำนวนประมาณ 147,000 ตัน ในช่วงเดียวกันของปี 2567 ประกอบด้วยข้าวหอมประมาณ 133,200 ตัน ข้าวขาวประมาณ 3,700 ตัน และข้าวชนิดอื่นๆประมาณ 6,600 ตัน คิดเป็นส่วนแบ่งตลาด 56.3% ของปริมาณนำเข้าทั้งหมด ลดลงประมาณ 2.1% เมื่อเทียบกับส่วนแบ่งตลาดในช่วงเดียวกันของปี 2567 ซึ่งอยู่ที่ 57.5%

2. ประเทศเวียดนาม จำนวนประมาณ 53,000 ตัน เพิ่มขึ้น 14.2% เมื่อเทียบกับจำนวนประมาณ 46,400 ตัน ในช่วงเดียวกันของปี 2567 ประกอบด้วยข้าวหอมประมาณ 46,400 ตัน ข้าวขาว และข้าวชนิดอื่นๆรวมประมาณ 6,600 ตัน คิดเป็นส่วนแบ่งตลาด 20.8% เพิ่มขึ้น 14.9% เมื่อเทียบกับส่วนแบ่งตลาดในช่วงเดียวกันของปี 2567 ซึ่งอยู่ที่ 18.1%

3. ประเทศจีน จำนวน 19,600 ตัน เพิ่มขึ้น 2.6% เมื่อเทียบกับจำนวน 19,100 ตัน ในช่วงเดียวกันในปีที่ผ่านมา ประกอบด้วยข้าว Yu Jien (ข้าวเหนียว) ประมาณ 19,000 ตัน และข้าวชนิดอื่นๆประมาณ 600 ตัน คิดเป็นส่วนแบ่งตลาด 7.7% เพิ่มขึ้น 2.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2567 ซึ่งอยู่ที่ 7.5%

4. ประเทศกัมพูชา จำนวนประมาณ 19,800 ตัน ลดลง 23.8% เมื่อเทียบกับจำนวนประมาณ 26,000 ตัน ในช่วงเดียวกันในปีที่ผ่านมา ประกอบด้วยข้าวหอมประมาณ 18,900 ตัน ข้าวขาว และข้าวชนิดอื่นๆรวมประมาณ 900 ตัน คิดเป็นส่วนแบ่งตลาด 7.8% ลดลง 23.5% เมื่อเทียบกับเดียวกันของปี 2567 ซึ่งอยู่ที่ 10.2%

5. ประเทศญี่ปุ่น จำนวนประมาณ 13,600 ตัน ลดลง 0.7% เมื่อเทียบกับจำนวนประมาณ 13,700 ตัน ในช่วงเดียวกันในปีที่ผ่านมา คิดเป็นส่วนแบ่งตลาด 5.3% เท่ากับ 5.3% ในช่วงเดียวกันของปี 2567

6. ประเทศอื่นๆประมาณ 5,400 ตัน เพิ่มขึ้น 54.3% เมื่อเทียบกับจำนวน 3,500 ตัน ในช่วงเดียวกันในปีที่ผ่านมา คิดเป็นส่วนแบ่งตลาด 2.1% เพิ่มขึ้น 50.0% เมื่อเทียบกับเดียวกันของปี 2567 ซึ่งอยู่ที่ 1.4%

สำหรับการส่งออก (Re-export) ไปยังประเทศอื่นๆ ในปี 2568 (มกราคม-ธันวาคม 2568) มีปริมาณ 9,674 ตัน ลดลง 0.1% เมื่อเทียบกับจำนวน 9,680 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยส่งไปยังมาเก๊าจำนวน 8,524 ตัน ลดลง 0.2% เมื่อเทียบกับจำนวน 8,542 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ส่งไปยังสหรัฐฯ 880 ตัน เพิ่มขึ้น 13.5% เมื่อเทียบกับจำนวน 775 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ส่งไปยังแคนาดา 155 ตัน เพิ่มขึ้น 13.1% เมื่อเทียบกับจำนวน 137 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา เป็นต้น

ที่มา Trade and Industry Department

อินเดีย

ในสัปดาห์ที่ผ่านมา ราคาข้าวส่งออกของอินเดียทรงตัวเนื่องจากความต้องการที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าวหนึ่ง 5% ของอินเดีย มีราคาเสนอขายอยู่ที่ 353-359 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ไม่เปลี่ยนแปลงจากสัปดาห์ที่แล้วที่ราคาข้าวชนิดนี้พุ่งสูงขึ้นถึงระดับสูงสุดในรอบเกือบหนึ่งเดือน ส่วนราคาข้าวขาว 5% อยู่ที่ 351-356 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ไม่เปลี่ยนแปลงจากสัปดาห์ที่แล้วเช่นเดียวกัน

ผู้ค้าในโกลกาทา (Kolkata-based dealer) กล่าวว่า ความต้องการส่งออกข้าวของอินเดียปรับตัวดีขึ้นเล็กน้อย ท่ามกลางปริมาณอุปทานที่เพิ่มขึ้น โดยความต้องการจากประเทศในแอฟริกาเริ่มมีสัญญาณดีขึ้น ผู้ซื้อเริ่มสั่งซื้อหลังจากการปรับราคามาระยะหนึ่งแล้ว

สำนักข่าว BigMint รายงานเมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2569 ว่าราคาข้าวบาสมาดิบปรับตัวสูงขึ้นเมื่อเทียบกับสัปดาห์ก่อนหน้า เนื่องจากตลาดสำคัญยังคงมีการซื้ออย่างต่อเนื่อง โดยการส่งออกข้าวบาสมาดิบยังคงแข็งแกร่งมากเนื่องจากอุปทานตึงตัวและความต้องการส่งออกที่ยั่งยืน

ทั้งนี้ ตลาดข้าวแสดงแนวโน้มที่แตกต่างกันในช่วงสัปดาห์สิ้นสุดวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2569 โดยราคาข้าวที่ไม่ใช่บาสมาดิลดลงในภาคกลางของอินเดีย ในขณะที่ข้าวบาสมาดิบยังคงแข็งค่าขึ้นเนื่องจากผลผลิตมีจำกัดและความต้องการที่คงที่จากภูมิภาคผู้นำเข้าหลัก

ราคาส่งออกในท่าเรือหลักส่วนใหญ่ยังคงทรงตัว แต่ความรู้สึกพื้นฐานแตกต่างกันเนื่องจากรูปแบบการจัดซื้อ การมาถึง และความต้องการของปลายทางส่งผลต่อพฤติกรรมการค้า

ตลาดข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมาดิบอ่อนตัวลงในช่วงสัปดาห์เนื่องจากการหมุนเวียนข้าวเปลือกยังคงช้าในเมืองไรปุระ (Raipur) รัฐฉัตตีสการ์ (Chhattisgarh) ส่งผลกระทบต่อความต้องการของโรงสีและกิจกรรมการค้า ราคาข้าวสารจากท่าเรือไรปุระลดลงจาก 2,910 รูปีต่อ 100 กิโลกรัม ในวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2569 เหลือ 2,877 รูปีต่อต่อ 100 กิโลกรัม ในวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2569 ลดลง 33 รูปี หรือประมาณ 1.13% โดยช่วงราคารายสัปดาห์อยู่ที่ระหว่าง 2,861 ถึง 2,910 รูปี

โรงสีและผู้ค้ายังคงเผชิญกับความยากลำบากในการดำเนินงานเนื่องจากกำไรจากการสีข้าวที่ต่ำ และต้นทุนแรงงาน ไฟฟ้า และที่ดินที่เพิ่มสูงขึ้น ในขณะที่โรงสีหลายแห่งดำเนินการอย่างเลือกสรรหรือปิดทำการ และต้องพึ่งพาการสีข้าวจากรัฐบาลเป็นหลักเพื่อความอยู่รอด

ราคาข้าวหนึ่ง IR64 5% (IR64 5% parboiled rice) ยังคงทรงตัวในทุกท่าเรือ สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการที่คงที่ แต่มีการซื้อขายที่ระมัดระวัง ราคา FOB Kakinada ปรับตัวเล็กน้อยจาก 363 ดอลลาร์ต่อตัน เหลือ 362 ดอลลาร์ต่อตัน ลดลง 0.28% อยู่ในช่วง 361-363 ดอลลาร์ ขณะที่ราคา FOB Visakhapatnam ลดลงจาก 361 ดอลลาร์ เหลือ 360 ดอลลาร์ต่อตัน ลดลงประมาณ 0.28% เช่นกัน โดยซื้อขายอยู่ในช่วง 359-361 ดอลลาร์

ขณะที่ ทางฝั่งชายฝั่งตะวันตก ราคา FOB ท่าเรือ Mundra ลดลงจาก 365 ดอลลาร์ เหลือ 364 ดอลลาร์ต่อตัน ลดลงประมาณ 0.27% และราคา FOB ท่าเรือ Kandla ลดลงจาก 360 ดอลลาร์ เหลือ 359 ดอลลาร์ต่อตัน ลดลงประมาณ 0.28% ขณะที่ราคา FOB ท่าเรือ Jawaharlal Nehru ยังคงอยู่ที่ 361 ดอลลาร์ต่อตันตลอดทั้งสัปดาห์

ความต้องการส่งออกจากแอฟริกาตะวันตกยังคงต่อเนื่อง และการค้าขายจากท่าเรือ Kakinada และ Mundra ยังคงคึกคัก แม้ว่าผู้ซื้อยังคงอ่อนไหวต่อราคาและมองหาข้อเสนอที่ต่ำกว่า ผู้ขายไม่ยอมลดราคาเนื่องจากอัตรากำไรจากการสีข้าวที่อ่อนแออยู่แล้ว

การเคลื่อนไหวของค่าเงินยังมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อ โดยผู้นำเข้าในตอนแรกต่างรอให้ดอลลาร์แข็งค่าขึ้นก่อนที่แนวโน้มจะกลับทิศทาง มีรายงานว่าภัยพิบัติทางธรรมชาติในบางส่วนของแอฟริกาตะวันออก รวมถึงมาดากัสการ์ ส่งผลกระทบต่อสินค้าคงคลังของผู้ส่งออกบางราย ส่งผลต่อการวางแผนการขนส่ง

คาดว่าราคาข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมาดิบจะยังคงทรงตัว โดยความอ่อนแอในประเทศถูกชดเชยด้วยความต้องการส่งออกที่คงที่และอัตราแลกเปลี่ยนที่ท่าเรือที่มีเสถียรภาพ หลายอย่างจะขึ้นอยู่กับอัตราการหมุนเวียนของ

ข้าวเปลือกและกิจการการค้าข้าวในภาคกลางของอินเดีย รวมถึงการเคลื่อนไหวของสกุลเงินและแนวโน้มการซื้อจากแอฟริกา

ด้านราคาข้าวบาสมาดิปรับตัวสูงขึ้นและยังคงคึกคักอย่างมาก โดยได้รับการสนับสนุนจากปริมาณข้าวที่เข้ามาอย่างจำกัด การขายอย่างควบคุมโดยโรงสีขนาดใหญ่ และการซื้ออย่างต่อเนื่องจากปลายทางสำคัญ ราคา FOB สำหรับข้าวบาสมาดิ 1121 เพิ่มขึ้นจาก 1,051 ดอลลาร์ต่อตันในวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2569 เป็น 1,061 ดอลลาร์ต่อตันในวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2569 ทั้งที่เมืองมุนดรา (Mundra) และเมืองคันดลา (Kandla) เพิ่มขึ้น 10 ดอลลาร์หรือประมาณ 0.95% ในขณะที่ข้าวบาสมาดิ 1509 ทรงตัวอยู่ที่ 953 ดอลลาร์ต่อตัน

ผู้ส่งออกรายหนึ่งกล่าวกับ BigMint ว่า อุปทานยังคงจำกัด เนื่องจากสต็อกข้าวเปลือกกระจุกตัวอยู่กับผู้แปรรูปรายใหญ่ และปริมาณข้าวที่เข้ามาในตลาดกลางยังคงมีจำกัด โดยเกษตรกรยังคงถือครองสินค้าคงคลังไว้เพื่อรอรับราคาที่สูงขึ้น

จากแหล่งข่าวในตลาด ความต้องการจากอิหร่านและอิรักยังคงทรงตัว ขณะที่ความคาดหวังว่าจะมีการซื้อที่แข็งแกร่งขึ้นจากซาอุดีอาระเบียก่อนเดือนรอมฎอนช่วยหนุนความเชื่อมั่น กิจกรรมการค้ายังได้รับประโยชน์จากการปิดดีลในงาน Gulfood ที่ดูไบเมื่อต้นฤดูการที่ผ่านมา

ความต้องการในปัจจุบันแข็งแกร่งและไม่น่าจะลดลงในระยะสั้น ทำให้ตลาดอยู่ในช่วงขาขึ้น ตลาดข้าวบาสมาดิยังคงเฟื่องฟูอย่างมาก โดยราคาจะตอบสนองอย่างรวดเร็วต่อสัญญาณด้านอุปทานและการสอบถามทางการค้ามักเปลี่ยนแปลงภายในไม่กี่ชั่วโมงเมื่อผู้ซื้อจัดหาปริมาณและโรงสีปล่อยสต็อกที่มีจำกัดออกมา

คาดว่าข้าวบาสมาดิมีแนวโน้มที่จะรักษาระดับความแข็งแกร่ง เนื่องจากปริมาณผลผลิตที่จำกัด การกระจุกตัวของสต็อกกับโรงสีขนาดใหญ่ และความต้องการอย่างต่อเนื่องจากเอเชียตะวันตกช่วยหนุนราคา อาจมีการปรับตัวในระยะสั้นเกิดขึ้น แต่โดยรวมแล้วแนวโน้มยังคงเป็นขาขึ้น เว้นแต่ความต้องการจากต่างประเทศจะเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ หรือความต้องการจะชะลอตัวลง

สำนักข่าว Kashmir Observer รายงานว่า นายกรัฐมนตรีอินเดียกล่าวว่า ปัจจุบันอินเดียเป็นผู้ผลิตข้าวรายใหญ่ที่สุดของโลก โดยมีผลผลิตเกิน 150 ล้านตัน ซึ่งระบุว่าประเทศอินเดียสามารถตอบสนองความต้องการภายในประเทศได้ ในขณะที่เดียวกันก็มีส่วนสำคัญต่อการจัดหาอาหารของโลกด้วย

นายกรัฐมนตรีให้เครดิตความพยายามของเกษตรกรและการนำแนวปฏิบัติที่เป็นนวัตกรรมมาใช้ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ประสบความสำเร็จ โดยกล่าวว่าเกษตรกรสมัยใหม่ผสมผสานความรู้ดั้งเดิมกับเทคโนโลยีใหม่ๆ มากขึ้น และมุ่งเน้นที่คุณภาพ การเพิ่มมูลค่า และการเข้าถึงตลาด

นายกรัฐมนตรีอินเดียยกตัวอย่างเช่น โครงการริเริ่มในรัฐเกรละที่ปลูกข้าวหลายร้อยสายพันธุ์เพื่อรักษาความหลากหลายของเมล็ดพันธุ์ และรูปแบบการทำฟาร์มแบบบูรณาการในรัฐโอริสสาที่ผสมผสานพืชผล ไม้ผล และการเลี้ยงปลา เพื่อเพิ่มรายได้และอนุรักษ์ทรัพยากร

เขากล่าวเสริมว่า ผลกระทบทางการเกษตรของอินเดียกำลังเข้าถึงตลาดต่างประเทศมากขึ้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงที่กว้างขึ้นในภาคการเกษตรและการมีบทบาทในระดับโลกที่แข็งแกร่งขึ้นของผลผลิตของอินเดีย

สำนักข่าว Bloomberg รายงานว่า อินเดียได้ผ่อนปรนข้อจำกัดการส่งออกข้าวสาลีที่ใช้มานาน โดยอนุญาตให้ส่งออกไปต่างประเทศได้ในปริมาณจำกัด เนื่องจากแนวโน้มการเก็บเกี่ยวที่ดีและปริมาณสต็อกที่มากส่งผลให้ราคาสินค้าในประเทศสูงขึ้น

รัฐบาลอนุมัติการส่งออกข้าวสาลี 2.5 ล้านตัน และผลิตภัณฑ์ข้าวสาลีเพิ่มเติมอีก 500,000 ตัน โดยระบุว่าการดำเนินการดังกล่าวจะช่วยรักษาเสถียรภาพของตลาดในประเทศพร้อมทั้งรักษาความมั่นคงทางอาหาร

การตัดสินใจครั้งนี้เกิดขึ้นหลังจากคาดการณ์ว่าผลผลิตจะดีเยี่ยมภายหลังฤดูมรสุมที่อุดมสมบูรณ์และการขยายพื้นที่เพาะปลูก โดยพื้นที่เพาะปลูกข้าวสาลีเพิ่มขึ้นเป็นประมาณ 208.75 ล้านไร่ และผลผลิตแต่ละระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์ที่เกือบ 118 ล้านตันในปี 2024-25

ขณะที่ปริมาณสินค้าในประเทศอยู่ในระดับสูง โดยสินค้าคงคลังของภาคเอกชนเพิ่มขึ้นอย่างมาก และปริมาณสำรองของรัฐคาดว่าจะอยู่ที่ประมาณ 18.2 ล้านตัน ณ ต้นเดือนเมษายน ทำให้ทางการมีพื้นที่ในการอนุญาตการส่งออกอย่างควบคุมได้

อินเดีย ซึ่งเป็นผู้ผลิตข้าวสาลีรายใหญ่เป็นอันดับสองของโลก เคยสั่งห้ามการส่งออกในปี 2022 หลังจากคลื่นความร้อนส่งผลกระทบต่อผลผลิตและผลักดันราคาสินค้าในประเทศให้สูงขึ้น การกลับเข้าสู่ตลาดโลกบางส่วนอาจช่วยบรรเทาความเดือดร้อนให้กับผู้ซื้อที่พึ่งพาการนำเข้าในเอเชีย แอฟริกา และตะวันออกกลาง

การเปลี่ยนแปลงนโยบายนี้เกิดขึ้นท่ามกลางการประท้วงของเกษตรกรเกี่ยวกับข้อตกลงการค้าชั่วคราวกับสหรัฐอเมริกา เนื่องจากภาคเกษตรกรรมเป็นแหล่งรายได้หลักของเกษตรกรรายย่อยหลายสิบล้านคน รัฐบาลจึงดูเหมือนกำลังสร้างสมดุลระหว่างการเปิดเสรีทางการค้ากับการสนับสนุนเกษตรกรในประเทศและการจัดการปริมาณสินค้าส่วนเกิน

นอกจากนี้อินเดียยังอนุมัติการส่งออกน้ำตาลเพิ่มอีก 500,000 ตันสำหรับฤดูกาลปัจจุบัน นอกเหนือจากที่อนุมัติไว้ก่อนหน้านี้

รายงานจาก SBI ระบุว่า การส่งออกสินค้าเกษตรของอินเดียไปยังสหรัฐฯ มีแนวโน้มพุ่งสูงขึ้น เนื่องจากสินค้ากว่า 75% ได้รับการยกเว้นภาษีศุลกากร

รายงานดังกล่าวระบุว่า การส่งออกสินค้าเกษตรของอินเดีย มูลค่า 1.36 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จะได้รับการยกเว้นภาษีศุลกากรเพิ่มเติม ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรและผู้ส่งออกของอินเดียสามารถเพิ่มปริมาณการส่งออกได้อย่างมาก

รายงานระบุว่า อินเดียมีดุลการค้าเกินดุลกับสหรัฐฯ ในด้านสินค้าเกษตรถึง 1.3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และระบุว่า การส่งออกสินค้าเกษตรของอินเดียมูลค่ากว่า 1.36 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จะได้รับการยกเว้นภาษีศุลกากรเพิ่มเติม ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรและผู้ส่งออกของอินเดียสามารถเพิ่มปริมาณการส่งออกได้อย่างมาก

การลดภาษีศุลกากรนี้จะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของสินค้าอินเดีย ขยายการเข้าถึงตลาด และช่วยให้เกษตรกรและผู้ส่งออกเพิ่มปริมาณการส่งออก ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างดุลการค้าเกินดุลของอินเดียในด้านสินค้าเกษตรกับสหรัฐฯ ให้แข็งแกร่งขึ้น

สำนักข่าว Press Trust of India รายงานว่า สมาชิกของสหพันธ์ผู้ส่งออกข้าวอินเดีย (the Indian Rice Exporters Federation; IREF) ได้ลงนามในข้อตกลงทางการค้าเพื่อจัดส่งข้าวบาสมาติจำนวน 5,000 ตัน ให้แก่ผู้ซื้อในสหรัฐอเมริกา

สหพันธ์ฯ ระบุว่า เป็นพัฒนาการที่สำคัญ เนื่องจากเกิดขึ้นหลังจากข้อตกลงการค้าอินเดีย-สหรัฐฯ เสร็จสิ้นลง ซึ่งสหรัฐฯ ตกลงที่จะลดภาษีนำเข้าสินค้าอินเดียลงเหลือ 18% จากปัจจุบัน 25%

สหพันธ์ผู้ส่งออกข้าวอินเดีย (IREF) ยังระบุว่า ได้สนับสนุนให้สมาชิกทุกรายรักษามาตรฐานคุณภาพในการส่งออกต่อไป พร้อมอธิบายว่าข้อตกลงการจัดส่งนี้เป็นก้าวสำคัญในเชิงบวกสำหรับการส่งออกข้าวบาสมาติของ

อินเดียไปยังตลาดสหรัฐฯ และกระตุ้นให้ผู้ส่งออกยังคงรักษามาตรฐานคุณภาพสูงเพื่อเสริมสร้างตำแหน่งของอินเดียในการค้าข้าวโลก พัฒนาการนี้บ่งชี้ถึงโมเมนตัมทางการค้าที่เพิ่มขึ้นและศักยภาพในการทำข้อตกลงลักษณะนี้มากขึ้น หลังจากมีการลดภาษีภายใต้ข้อตกลงทวิภาคี

ด้านสำนักข่าว Bloomberg รายงานโดยอ้างข้อมูลจากสมาคมผู้สกัดน้ำมันแห่งอินเดีย (the Solvent Extractors' Association of India) ว่า การส่งออกสารสกัดรำข้าวของอินเดียเพิ่มขึ้นเป็น 35,367 ตันในเดือนมกราคม 2569 เพิ่มขึ้นจาก 31,237 ตันในเดือนธันวาคม 2568

การเพิ่มขึ้นรายเดือนแสดงให้เห็นถึงความต้องการวัตถุดิบอาหารสัตว์จากรำข้าวที่คงที่จากต่างประเทศ และสนับสนุนการเติบโตโดยรวมของปริมาณการส่งออกกากน้ำมันของอินเดียในช่วงต้นปี 2569

สำนักข่าว Akashvani News ของรัฐบาล รายงานว่า องค์การอาหารแห่งอินเดีย (The Food Corporation of India; FCI) ได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจกับโครงการอาหารโลก (the World Food Program; WFP) เพื่อจัดหาข้าวสารจำนวน 200,000 ตัน เพื่อสนับสนุนปฏิบัติการช่วยเหลือด้านอาหารเพื่อมนุษยธรรมทั่วโลก

ข้อตกลงดังกล่าว ซึ่งประกาศโดยกระทรวงกิจการผู้บริโภค อาหาร และการกระจายสินค้าของอินเดีย (India's Ministry of Consumer Affairs, Food and Public Distribution) เน้นย้ำถึงความมุ่งมั่นของอินเดียในการต่อสู้กับความหิวโหย ภาวะทุพโภชนาการ และความไม่มั่นคงทางอาหารทั่วโลก

เจ้าหน้าที่กล่าวว่าความร่วมมือนี้เน้นย้ำบทบาทของอินเดียในฐานะผู้มีส่วนร่วมที่น่าเชื่อถือต่อความมั่นคงทางอาหารระดับโลก และเสริมสร้างความร่วมมือกับ WFP ในการแก้ไขปัญหาความต้องการด้านมนุษยธรรมในภูมิภาคที่เปราะบาง

สำนักข่าว CNBC TV 18 รายงานโดยอ้างคำกล่าวของรัฐมนตรีด้านอาหารของประเทศว่า ปัจจุบันอินเดียมีสต็อกข้าวสาลี ข้าว และน้ำตาลเพียงพอ โดยยังไม่มีรายงานการขาดแคลนที่ใดในประเทศ

ขณะที่รัฐบาลกลางยังอนุมัติการส่งออกข้าวสาลี 2.5 ล้านตัน ผลิตภัณฑ์จากข้าวสาลี 500,000 ตัน และน้ำตาลอีก 500,000 ตัน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงปริมาณสินค้าในประเทศที่เพียงพอ

รัฐมนตรีด้านอาหารได้กล่าวในระหว่างการประชุมที่กรุงนิวเดลีว่า เขาจะพบกับเลขาธิการด้านอาหารของรัฐต่างๆ ในวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2026 เพื่อกำหนดเป้าหมายสำหรับฤดูเพาะปลูกฤดูรอง (rabi season) ที่กำลังดำเนินอยู่ เขาเน้นย้ำว่าการกระจายพืชผลยังคงเป็นสิ่งสำคัญลำดับต้นๆ โดยรัฐบาลสนับสนุนให้เกษตรกรเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่นนอกเหนือจากข้าวเปลือก เนื่องจากข้าวสารยังคงมีปริมาณเหลือเพื่อ

ในขณะเดียวกัน ความพยายามกำลังดำเนินอยู่เพื่อให้ประเทศอินเดียพึ่งพาตนเองได้ในด้านพืชตระกูลถั่วภายในสี่ถึงห้าปี แม้ว่าการบรรลุความเพียงพอในด้านน้ำมันพืชอาจใช้เวลานานกว่านั้น

รัฐบาลยังกำลังดำเนินการเพื่อปรับปรุงคุณภาพข้าวและจัดการกับสต็อกส่วนเกินด้วย โครงการนำร่องในปีนี้ได้ลดสัดส่วนข้าวหักที่อนุญาตให้จัดซื้อจาก 25% เหลือ 10% เพื่อให้ได้คุณภาพที่ดีขึ้นสำหรับผู้บริโภคจากการแจกจ่ายอาหารแก่ประชาชน อย่างไรก็ตาม ข้าวหักยังคงมีปริมาณเหลือเพื่อ

เพื่อจัดการกับข้าวหักส่วนเกินอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น กระทรวงการอาหารและการกระจายสินค้า (the Department of Food and Public Distribution) จึงประสานงานกับกระทรวงปิโตรเลียมและก๊าซธรรมชาติ (the Ministry of Petroleum and Natural Gas) และบริษัทการตลาดน้ำมัน เพื่อนำข้าวหักไปใช้ในการผลิตเอทา

นอล เป้าหมายคือการลดการจัดซื้อข้าวหักในฤดูเพาะปลูกข้าวฤดูฝนถัดไป พร้อมทั้งรับประกันว่าจะมีปริมาณข้าวหักที่เพียงพอและราคาเหมาะสมสำหรับโรงกลั่น

ที่มา Oryza.com

ปากีสถาน

สำนักข่าว Dawn รายงานว่า กระทรวงพาณิชย์ของปากีสถานได้ปรับปรุงโครงการคืนภาษีสำหรับการส่งออกข้าวภายใต้โครงการยกเว้นภาษีและอากรสำหรับการส่งออก (the Duty and Taxes Remission for Export; DLTL) โดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับโลก

รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณประมาณ 15 พันล้านรูปีสำหรับโครงการนี้ และได้ยกเลิกเพดานราคา FOB เดิมที่ 1,275 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน โดยผู้ส่งออกจะได้รับการคืนภาษีเทียบเท่า 9% ของมูลค่า FOB สำหรับการส่งออกที่มีราคา 750 ดอลลาร์สหรัฐต่อตันขึ้นไป โดยการเปลี่ยนแปลงนี้มีผลย้อนหลังตั้งแต่วันที่ 23 มกราคม 2569

อย่างไรก็ตาม มาตรการจูงใจที่ปรับปรุงใหม่นี้ได้ก่อให้เกิดความกังวลในอุตสาหกรรม ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียบางรายเตือนว่าโครงการนี้อาจกระตุ้นให้ผู้ส่งออกที่ดำเนินงานผ่านนิติบุคคลในต่างประเทศแจ้งราคาเกินจริง ซึ่งอาจทำให้ราคาสินค้าในประเทศสูงขึ้นและบิดเบือนมูลค่าการส่งออก

ราคาข้าวเปลือกบาสมาติในประเทศปรับตัวสูงขึ้นแล้ว และผู้ส่งออกเกรงว่าข้าวจากปากีสถาน ซึ่งคาดการณ์ว่ามีราคาประมาณ 1,200 ดอลลาร์สหรัฐต่อตันหลังหักส่วนลดแล้ว อาจแข่งขันได้ยากกับข้าวบาสมาติจากอินเดียที่มีราคาต่ำกว่า ซึ่งเสนอขายให้กับผู้นำเข้าในราคาประมาณ 900-975 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน

ขณะที่กลุ่มธุรกิจได้อ้างเหตุผลว่า การกำหนดเพดานราคาสำหรับการส่งออกก่อนหน้านี้จะกีดกันผู้ส่งออกที่แท้จริงจำนวนมาก และส่งผลเสียต่อรายได้จากเงินตราต่างประเทศ โดยระบุว่าการค้าข้าวมีการแข่งขันสูงและอ่อนไหวต่อความผันผวนของราคาทั่วโลก โครงการที่ปรับปรุงใหม่นี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างสมดุลระหว่างการแข่งขันกับความกังวลของอุตสาหกรรม แม้ว่าการถกเถียงเกี่ยวกับการนำไปใช้ในทางที่ผิดและผลกระทบต่อราคาในประเทศยังคงดำเนินต่อไป

สำนักข่าว Monitoring Desk รายงานว่า ปากีสถานตั้งเป้าหมายตลาดกลุ่มประเทศความร่วมมืออ่าวเปอร์เซีย (Gulf Cooperation Council; GCC) และแอฟริกา เพื่อขยายการส่งออกข้าว โดยใช้ข้อตกลงทางการค้าการยกเว้นภาษีนำเข้า และงานแสดงสินค้านานาชาติระหว่างประเทศ เป็นแรงผลักดันกลยุทธ์ของรัฐบาลในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและส่วนแบ่งการตลาด

เจ้าหน้าที่กล่าวว่า ปากีสถานได้รับประโยชน์จากการยกเว้นภาษีนำเข้าข้าวในตลาด GCC อยู่แล้ว ทำให้ผู้ส่งออกได้เปรียบอย่างมาก โดยซาอุดีอาระเบียและสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์เป็นจุดหมายปลายทางที่ใหญ่ที่สุดสำหรับข้าวปากีสถาน แม้ความสามารถในการแข่งขันด้านราคายังคงเป็นความท้าทาย เพื่อแก้ไขปัญหานี้ สมาคมผู้ส่งออกข้าวแห่งปากีสถาน (the Rice Exporters Association of Pakistan; REAP) ได้ส่งคณะผู้แทนการค้าไปยังซาอุดีอาระเบีย ในขณะที่บริษัทต่างๆ เข้าร่วมงาน Gulfood Expo 2026 ในดูไบอย่างแข็งขันเพื่อดึงดูดผู้ซื้อจากต่างประเทศ

ในตลาดแอฟริกา ปากีสถานกำลังเจรจาข้อตกลงการค้าพิเศษ (Preferential Trade Agreement; PTA) กับโมซัมบิก โดยให้ความสำคัญกับข้าวในการลดหย่อนภาษี ขณะนี้กำลังมีการเจรจาเพื่อทำข้อตกลงการค้าเสรี

(Free Trade Agreement; FTA) กับประชาคมแอฟริกาตะวันออก (the East African Community; EAC) โดย
ข้าวได้รับการระบุว่าเป็นหนึ่งในสินค้าสำคัญที่จะได้รับการลดภาษีศุลกากร

ด้านหน่วยงานส่งเสริมการค้าของปากีสถาน (The Trade Development Authority of Pakistan; TDAP) ได้เร่งดำเนินกิจกรรมภาคพื้น รวมถึงการจัดงาน Pakistan Rice Road Show ครั้งแรกในเดือนสิงหาคม 2025 ในประเทศกานา โกตดิวัวร์ และเซเนกัล กิจกรรมเหล่านี้ช่วยอำนวยความสะดวกในการประชุมระหว่างธุรกิจ และเสริมสร้างความสัมพันธ์ทางการค้า ในประเทศเคนยา การประสานงานของรัฐบาลนำไปสู่การปรับราคาศุลกากร ใหม่ ทำให้ราคา FOB สำหรับข้าวปากีสถานลดลงจาก 615 ดอลลาร์สหรัฐ เหลือ 460 ดอลลาร์สหรัฐต่อเมตริกตัน ซึ่งช่วยเพิ่มความสามารถในการแข่งขันในตลาด

ภายใต้นโยบาย 'Look Africa Policy' ปากีสถานได้จัดงานแสดงสินค้าประเทศเดียว (Single Country Exhibition) จำนวน 5 ครั้งทั่วภูมิภาคแอฟริกา โดยมีผู้ส่งออกข้าวเข้าร่วมอย่างโดดเด่น ผู้ซื้อจากแอฟริกายังได้รับเชิญให้เข้าร่วมงานแสดงสินค้าอาหารและเกษตรนานาชาติ (FoodAG) ของ TDAP ทั้ง 3 ครั้ง ซึ่งช่วยเพิ่มการมีส่วนร่วมโดยตรงและโอกาสทางการค้า

เจ้าหน้าที่เน้นย้ำว่า โครงการริเริ่มเหล่านี้มีเป้าหมายเพื่อเพิ่มส่วนแบ่งการตลาดข้าวของปากีสถาน เสริมสร้างความร่วมมือทางการค้าในระยะยาว และสนับสนุนการเติบโตของการส่งออกในตลาดต่างประเทศที่สำคัญ ที่มา *Oryza.com*

บังกลาเทศ

สำนักข่าว The Financial Express รายงานว่า รัฐบาลบังกลาเทศบรรลุเป้าหมายการจัดซื้อข้าวฤดูอาแมน (Aman rice) แล้ว โดยจัดซื้อได้ประมาณ 1.02 ล้านตัน ซึ่งสูงกว่าเป้าหมายเริ่มต้นที่ 700,000 ตันมาก หลังจากเสนอราคาซื้อที่สูงขึ้นเพื่อกระตุ้นให้โรงสีและเกษตรกรรายข้าวเข้าสู่คลังของรัฐ

การจัดซื้อข้าวฤดูอาแมน ของบังกลาเทศในฤดูกาลนี้เริ่มขึ้นเมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2025 และมีกำหนดดำเนินการต่อจนถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2026

กรมการอาหาร (The Directorate General of Food) ได้จัดซื้อข้าวสารประมาณ 850,000 ตัน ข้าวเปลือก 150,000 ตัน และข้าวขาว (atap) 70,000 ตัน ซึ่งเกินเป้าหมายที่กำหนดไว้แล้ว

ขณะนี้คลังสินค้าของรัฐมีธัญพืชอยู่ประมาณ 2.1 ล้านตัน ซึ่งเป็นการเสริมสร้างคลังสำรองเชิงยุทธศาสตร์ ในขณะที่การนำเข้าก็สูงถึงประมาณ 810,000 ตัน รวมถึงการจัดซื้อจากภาคเอกชนจำนวนมาก

ด้านราคาขายปลีกข้าวหยาบและข้าวเมล็ดกลาง (coarse and medium rice) ยังคงทรงตัวค่อนข้างคงที่ ในขณะที่ข้าวหอมปรับตัวสูงขึ้น 10-15 ตากา (ประมาณ 0.08-0.12 ดอลลาร์สหรัฐ) ต่อกิโลกรัม และกระทรวงเกษตรคาดการณ์ว่าผลผลิตข้าวฤดูอาแมนจะในปีงบประมาณนี้จะสูงเป็นประวัติการณ์ถึง 17.6 ล้านตัน

มีรายงานว่าบังกลาเทศนำเข้าข้าวจากอินเดียจำนวน 2,100 ตัน ผ่านด่านพรมแดนทางบกในช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมา และยังมี การขนส่งเพิ่มเติมอยู่ระหว่างดำเนินการ หลังรัฐบาลอนุญาตให้ผู้ค้าภาคเอกชนกลับมานำเข้าได้อีกครั้งเพื่อบรรเทาราคาภายในประเทศ

นายทาริก ราห์มาน นายกรัฐมนตรีคนใหม่ของบังกลาเทศ ให้คำมั่นว่าจะดูแลเสถียรภาพราคาสินค้าในช่วงเดือนรอมฎอนของชาวมุสลิม เนื่องจากโดยปกติสินค้าจำเป็น เช่น ข้าว น้ำมันพืช น้ำตาล และถั่วเลนทิล มักปรับตัวสูงขึ้นตามความต้องการที่เพิ่มขึ้นในช่วงดังกล่าว

สำนักข่าว the Daily Star รายงานโดยอ้างอิงข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งบังกลาเทศ (the Bangladesh Bureau of Statistics; BBS) ว่า การปลูกข้าวลูกผสม (Hybrid rice) ในบังกลาเทศขยายตัวอย่างรวดเร็ว โดยมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเป็นประมาณ 15% ของพื้นที่ปลูกข้าวทั้งหมด 11.45 ล้านเฮกตาร์ ในปีงบประมาณ 2024/25 จาก 8% ใน 5 ปีก่อน และเพียง 6% ในปีงบประมาณ 2021

ส่งผลให้ปัจจุบันข้าวลูกผสมคิดเป็นประมาณ 19% ของผลผลิตข้าวทั้งหมดของประเทศ 40.6 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 11% ในปีงบประมาณ 2020 ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของเกษตรกรไปสู่พันธุ์ข้าวที่ให้ผลผลิตสูงกว่าและทำกำไรได้มากกว่า

การเพิ่มขึ้นนี้เกิดจากการปรับปรุงคุณภาพเมล็ดพันธุ์และการพัฒนาพันธุ์ข้าวลูกผสมที่มีลำต้นเรียวและไม่เหนียว ซึ่งตรงกับความต้องการของผู้บริโภคมากขึ้น เมล็ดพันธุ์ปรับปรุงเหล่านี้จำนวนมากนำเข้าจากสายพันธุ์พ่อแม่ในอินเดียและจีน ในขณะที่เมล็ดพันธุ์ข้าวลูกผสมส่วนใหญ่ผลิตในประเทศแล้ว

ผลผลิตที่สูงขึ้นมักสูงกว่าพันธุ์แท้ถึง 15-20% ทำให้ข้าวลูกผสมเป็นที่น่าสนใจมากขึ้น เนื่องจากพื้นที่เพาะปลูกโดยรวมลดลง และเกษตรกรต่างมองหาผลตอบแทนที่ดีกว่า

ข้าวลูกผสมซึ่งเดิมปลูกเฉพาะในฤดูโบโร (the Boro season) ปัจจุบันกำลังขยายไปสู่ฤดูอามันและบางส่วนของฤดูออส (the Aman and Aus seasons) และครอบคลุมหลายภูมิภาค รวมถึงเขตภาคเหนือและภาคกลาง

เจ้าหน้าที่ในอุตสาหกรรมคาดการณ์ว่าสัดส่วนของข้าวลูกผสมต่อพื้นที่เพาะปลูกทั้งหมดจะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง อาจสูงถึงประมาณ 30% แม้ว่าต้นทุนเมล็ดพันธุ์สูงและการแข่งขันจากพันธุ์ข้าวผลผลิตสูงที่พัฒนาโดยสถาบันวิจัยของรัฐยังคงเป็นความท้าทายอยู่ก็ตาม

ที่มา *Oryza.com*

แอฟริกาใต้

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงพริทอเรีย รายงานว่า ราคาข้าวในตลาดโลกดูเหมือนจะยังไม่ฟื้นตัวในเร็วๆ นี้ เนื่องจากอุปทานล้นตลาด ฤดูราคาข้าวลดลงจากประมาณ 600 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เป็นประมาณ 350 – 360 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ขณะนี้ ผู้บริโภคแอฟริกาใต้พบว่าราคาขายปลีกข้าวในซูเปอร์มาร์เก็ตลดลง

นายอังเดร ฟาน เดอร์ ไวเวอร์ (Mr. André van der Vyver) กรรมการบริหาร สมาคมการค้าธัญพืชและเมล็ดพืชน้ำมันของแอฟริกาใต้ (South African Cereals and Oilseeds Trade Association: SACOTA) ระบุว่าแอฟริกาใต้นำเข้าข้าว 100% โดยเฉลี่ย 1.2 – 1.3 ล้านตันต่อปี โดยแหล่งนำเข้าส่วนใหญ่จากประเทศไทย อินเดีย ปากีสถาน เวียดนาม ขณะนี้ ราคาข้าวต่ำลง เนื่องจากก่อนหน้านี้ราคาข้าวสูงเพราะอินเดียเข้มงวดการส่งออกข้าว การที่อินเดียเป็นผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ของโลกการเคลื่อนไหวของอินเดียจึงส่งผลต่ออุปทานและราคาข้าวในตลาดโลก เมื่ออินเดียได้ยกเลิกข้อจำกัดในการส่งออกข้าว ส่งผลให้ราคาข้าวลดลง

ปัจจุบัน ประเทศแอฟริกาใต้ ไม่มีการผลิตข้าวอย่างมีนัยสำคัญ แม้ว่าในอดีตได้มีความพยายามเพาะปลูกในพื้นที่จังหวัดควาซูลู-นาตาล (KwaZulu-Natal) เนื่องจากโดยทั่วไปการปลูกข้าวพึ่งพาระบบชลประทาน ซึ่งไม่เหมาะสมกับการเพาะปลูกในประเทศที่ขาดแคลนน้ำ เช่น ประเทศแอฟริกาใต้

การนำเข้าข้าวที่แอฟริกาใต้ ส่วนใหญ่ผ่านท่าเรือเดอร์บัน จังหวัดควาซูลู-นาตาล และกระจายไปยังพื้นที่ต่างๆ โดยผู้นำเข้ารายสำคัญ อาทิ Premier Foods, PepsiCo และ Tiger Brands

เมื่อราคาข้าวในตลาดโลกลดลง ส่งผลให้ราคาขายส่งข้าวในแอฟริกาใต้ลดลงตามไปด้วย ที่ผ่านมาราคาข้าว 7,000 แรนต์ต่อตัน (ประมาณ 13,671 บาทต่อตัน) ปรับลดลงเป็น 6,400 แรนต์ต่อตัน (ประมาณ 12,499.20 บาทต่อตัน) ทั้งนี้ ราคาข้าวในประเทศที่ลดลงไม่เพียงมีสาเหตุจากเงินแรนต์แข็งค่าเมื่อเทียบกับเงินดอลลาร์สหรัฐ ยังมีสาเหตุจากต้นทุนโลจิสติกส์และต้นทุนอีกด้วย

ทั้งนี้ ปี 2568 แอฟริกาใต้นำเข้าข้าวรวมทั้งสิ้น 1,190,123 ตัน (เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.72 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า) โดย 5 ประเทศที่นำเข้ามากที่สุด ได้แก่ ไทย (ร้อยละ 85.18 ของปริมาณการนำเข้าข้าวทั้งหมด) รองลงมาคือ อินเดีย (ร้อยละ 12.57) เวียดนาม (ร้อยละ 0.81) และปากีสถาน (ร้อยละ 0.58) ตามลำดับ

ทั้งนี้ ข้อมูลจากกรมศุลกากร ประมวลโดยกระทรวงพาณิชย์ พบว่า ปี 2568 ไทยส่งออกข้าวหนึ่งไปแอฟริกาใต้ปริมาณมากที่สุด (ร้อยละ 93.20 ของปริมาณการส่งออกข้าวไปแอฟริกาใต้) รองลงมาคือ ข้าวขาว (ร้อยละ 8.33) ปลายข้าว (ร้อยละ 3.69) ข้าวหอมมะลิ (ร้อยละ 1.56) ตามลำดับ ข้าวไทยยังคงมีโอกาสขยายตัวในตลาดแอฟริกาใต้ หากสามารถบริหารจัดการต้นทุนเพื่อลดราคาจำหน่ายให้แข่งขันได้ โดยเฉพาะเมื่อเทียบกับคู่แข่งหลัก อาทิ อินเดีย เวียดนาม ปากีสถาน รวมถึงต้องรักษามาตรฐานคุณภาพ ความน่าเชื่อถือ และสร้างพันธมิตรทางธุรกิจกับผู้นำเข้าท้องถิ่นเพื่อรักษาฐานลูกค้าเดิมและขยายตลาดใหม่ในภาวะการแข่งขันสูง

ที่มา สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงพริทอเรีย (แอฟริกาใต้)

แอฟริกาตะวันตก

สำนักข่าว BigMint รายงานว่า ตลาดข้าวในแอฟริกาตะวันตกโดยรวมยังคงทรงตัวในวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2569 โดยราคาข้าวหนึ่ง (parboiled prices) ยังคงทรงตัวในตลาดหลักๆ ขณะที่ราคาข้าวขาว (white rice) ลดลงในบางตลาดท่ามกลางความต้องการที่ปานกลางและการจัดซื้อที่ระมัดระวัง

ในเบนิน ราคาข้าวหนึ่ง (double-polish rice) บรรจุ 50 กก. ยังคงไม่เปลี่ยนแปลงในวันนั้น โดยมีราคาอยู่ที่ประมาณ 554-633 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ข้าวขาวบรรจุ 50 กก. ก็ทรงตัวอยู่ที่ 557-564 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ขณะที่บรรจุภัณฑ์ 25 กก. ทรงตัวอยู่ที่ 546-554 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน แสดงให้เห็นถึงการซื้อที่สมดุลและแรงกดดันด้านอุปทานในระยะสั้นที่จำกัด

ในไนเจอร์ โดยเฉพาะในเขตการค้ามาราดิ (the Maradi trading belt) ราคาข้าวหนึ่งจากอินเดียยังคงไม่เปลี่ยนแปลงที่ 536 ดอลลาร์สหรัฐต่อตันสำหรับรุ่น 50 กก. ขณะที่บรรจุภัณฑ์ 25 กก. ทรงตัวอยู่ที่ 561 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการที่คงที่ในกลุ่มบรรจุภัณฑ์ค้าปลีกขนาดเล็ก

ข้าวชนิดสีเกรดพรีเมียม (Double-polish premium grades) เช่น Tara Red, Yoga และ Namu มีราคาประเมินอยู่ที่ 624-640 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ในขณะที่เกรดอื่นๆ เสนอขายในราคาใกล้เคียง 556 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงส่วนต่างราคาที่สูงขึ้นสำหรับข้าวคุณภาพสูง

อย่างไรก็ตาม ข้าวขาวมีการปรับตัวลดลง สำหรับขนาด 50 กิโลกรัม ราคาตลาดลดลงจาก 575-582 ดอลลาร์สหรัฐต่อตันในวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2569 เหลือ 560-567 ดอลลาร์สหรัฐต่อตันในวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2569 ลดลง 2.5% เมื่อเทียบกับวันก่อนหน้า ในทำนองเดียวกัน ข้าวขาวขนาด 25 กิโลกรัมลดลงจาก 561-575 ดอลลาร์สหรัฐต่อ

ตัน เหลือ 548-556 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ลดลงประมาณ 2.8% ซึ่งบ่งชี้ถึงความสนใจในการซื้อที่ลดลงและการปรับราคาโดยผู้จำหน่ายเพื่อรักษากระแสการค้า

ในโตโก ข้าวเหนียวอินเดีย (Indian parboiled rice) แข็งค่าขึ้นเล็กน้อย ราคาข้าวสารบรรจุถุง 50 กิโลกรัมปรับตัวจาก 478-480 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2569 มาอยู่ที่ประมาณ 484 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2569 โดยได้รับการสนับสนุนจากความต้องการนำเข้าที่คงที่และปริมาณสินค้าที่มีจำกัดในระยะสั้น

ในบูร์กินาฟาโซ ราคาข้าวเหนียวบรรจุถุง 50 กิโลกรัม จากอินเดีย อยู่ที่ประมาณ 558 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน โดยตลาดค่อนข้างทรงตัวและได้รับการสนับสนุนจากการจัดซื้อตามปกติจากผู้ค้าและผู้ซื้อสถาบัน
ที่มา *Oryza.com*

สหภาพยุโรป

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) รายงานว่า สหภาพยุโรปได้ขยายเวลาการระงับภาษีตอบโต้การนำเข้าจากสหรัฐฯ ออกไปจนถึงวันที่ 6 สิงหาคม 2569 ซึ่งเป็นการผ่อนคลายความตึงเครียดทางการค้าข้ามมหาสมุทรแอตแลนติกเป็นการชั่วคราว

การขยายเวลาดังกล่าวช่วยรักษาสภาพการเข้าถึงตลาดในปัจจุบันสำหรับสินค้าเกษตร รวมถึงข้าว ในขณะที่ทั้งสองฝ่ายยังคงเจรจาเกี่ยวกับข้อตกลงทางการค้าที่ครอบคลุมมากขึ้น

รายการมาตรการตอบโต้ของสหภาพยุโรปที่ยังคงถูกระงับนั้นครอบคลุมสินค้าเกษตรและอาหารของสหรัฐฯ หลากหลายประเภท แม้ว่าข้าวจะไม่ใช่ประเด็นหลักของข้อพิพาท แต่การระงับอย่างต่อเนื่องหมายความว่า จะไม่มีการเรียกเก็บภาษีตอบโต้เพิ่มเติมจากสหภาพยุโรปต่อข้าวหรือผลิตภัณฑ์จากข้าวของสหรัฐฯ ในช่วงเวลานี้ ซึ่งจะช่วยรักษาเสถียรภาพของการค้าและหลีกเลี่ยงต้นทุนเพิ่มเติมสำหรับผู้นำเข้าและอุตสาหกรรมอาหารปลายน้ำที่พึ่งพาอุปทานจากสหรัฐฯ

โดยการระงับมาตรการตอบโต้ สหภาพยุโรปจึงมั่นใจได้ว่าเงื่อนไขการค้าข้าวจะยังคงไม่เปลี่ยนแปลงไปจนถึงต้นเดือนสิงหาคม 2569 ซึ่งให้ความแน่นอนในระยะสั้นแก่ผู้ส่งออกและผู้ซื้อทั้งสองฝ่าย

อย่างไรก็ตาม ภาษีนำเข้ายังไม่ได้ถูกยกเลิกอย่างถาวร และอาจถูกนำกลับมาใช้ใหม่ได้หากการเจรจาระหว่างสหภาพยุโรปและสหรัฐอเมริกาหยุดชะงักหรือล้มเหลว ซึ่งจะทำให้สินค้าเกษตร รวมถึงข้าว อาจต้องเสียภาษีเพิ่มเติมอีกครั้ง

สหภาพยุโรป (the European Union; EU) รายงานว่า การนำเข้าข้าวในปีการตลาด (Marketing year) 2025/26 (ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2568-31 สิงหาคม 2569) ในช่วงวันที่ 1 กันยายน 2568 – 17 กุมภาพันธ์ 2569 มีการนำเข้าข้าว (ข้าวเปลือก (คิดเป็นข้าวสารแล้ว) ข้าวกล้อง ข้าวสาร แต่ไม่รวมข้าวหัก) ปริมาณ 673,360 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 7.77% เมื่อเทียบกับจำนวน 624,818 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยเป็นการนำเข้าข้าวสายพันธุ์ Japonica จำนวน 86,259 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 42.45% เมื่อเทียบกับจำนวน 60,552 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ขณะที่ข้าวสายพันธุ์ Indica นำเข้าจำนวน 587,101 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 4.05% เมื่อเทียบกับจำนวน 564,265 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา สำหรับข้าวหักนั้น มีการนำเข้าปริมาณ 216,381 ตัน ลดลงประมาณ 10.26% เมื่อเทียบกับจำนวน 241,116 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ในสัปดาห์สิ้นสุดวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2569 สหภาพยุโรปนำเข้าข้าว 22,800 ตัน โดยในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2568 - 17 กุมภาพันธ์ 2569 ประเทศต่างๆที่นำเข้าข้าวประกอบด้วย ฝรั่งเศส 127,074 ตัน เนเธอร์แลนด์ 95,580 ตัน อิตาลี 89,111 ตัน สเปน 69,662 ตัน เยอรมนี 52,970 ตัน โปรตุเกส 47,936 ตัน โปแลนด์ 47,253 ตัน เบลเยียม 28,585 ตัน สาธารณรัฐเชค 21,885 ตัน บัลแกเรีย 18,405 ตัน สวีเดน 18,231 ตัน สโลวาเกีย 12,102 ตัน ลิทัวเนีย 6,935 ตัน เดนมาร์ก 6,477 ตัน ไอร์แลนด์ 5,549 ตัน ฮังการี 4,828 ตัน กรีซ 4,702 ตัน โรมานี 3,234 ตัน ฟินแลนด์ 3,087 ตัน ไชปรัส 2,887 ตัน ออสเตรีย 2,751 ตัน ตัน มอลต้า 1,911 ตัน เป็นต้น

การนำเข้าข้าวของปีการตลาด (Marketing year) 2025/26 ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2568-15 กุมภาพันธ์ 2569 สหภาพยุโรปนำเข้าข้าวกล้อง (Husked rice) ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica จากอินเดียจำนวน 52,341 ตัน เพิ่มขึ้น 129.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว จากปากีสถานจำนวน 28,119 ตัน ลดลง 53.9% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว จากอูรูกวัย 25,120 ตัน ลดลง 39.3% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว จากอาร์เจนตินาจำนวน 25,019 ตัน เพิ่มขึ้น 58.6% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปีที่แล้ว จากกายอานาจำนวน 13,675 ตัน ลดลง 46.3% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปีที่แล้ว

ในกลุ่มของข้าวสารที่สีแล้วหรือสีบางส่วน (Milled & semi-milled) ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica มีการนำเข้าจากเมียนมา 97,044 ตัน เพิ่มขึ้น 24.5% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา จากกัมพูชา 74,271 ตัน ลดลง 29.6% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากอินเดีย 69,898 ตัน เพิ่มขึ้น 19.9% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากไทย 48,615 ตัน ลดลง 43.9% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา และนำเข้าจากปากีสถาน 40,392 ตัน ลดลง 27.4% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปีที่ผ่านมา

ส่วนในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) มีการนำเข้าจากเมียนมาจำนวน 97,010 ตัน ลดลง 53.0% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา จากอูรูกวัยจำนวน 17,629 ตัน เพิ่มขึ้น 42.1% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากกายอานาจำนวน 8,060 ตัน ลดลง 5.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา จากไทยจำนวน 6,278 ตัน ลดลง 31.2% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา จากปากีสถานจำนวน 5,216 ตัน ลดลง 11.0% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ขณะที่ประเทศในสหภาพยุโรปที่นำเข้าข้าวชนิดต่างๆ ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2568 - 15 กุมภาพันธ์ 2569 ในกลุ่มข้าวกล้อง (Husked rice) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) เช่น เนเธอร์แลนด์ 38,237 ตัน สเปน 35,726 ตัน โปรตุเกส 32,759 ตัน อิตาลี 28,710 ตัน โปแลนด์ 9,939 ตัน บัลแกเรีย 9,270 ตัน เบลเยียม 3,137 ตัน เดนมาร์ก 1,668 ตัน ฝรั่งเศส 1,135 ตัน เป็นต้น

ในกลุ่มของข้าวสารที่สีแล้วหรือสีบางส่วน (Total Milled & semi-milled) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) เช่น เนเธอร์แลนด์ 79,252 ตัน อิตาลี 53,049 ตัน สเปน 36,133 ตัน โปแลนด์ 35,909 ตัน เยอรมนี 34,057 ตัน สวีเดน 16,924 ตัน ฝรั่งเศส 14,066 ตัน โปรตุเกส 12,919 ตัน เบลเยียม 12,777 ตัน สโลวีเนีย (SI) 11,362 ตัน สาธารณรัฐเชค 11,143 ตัน ลิทัวเนีย 9,458 ตัน กรีซ (EL) 6,167 ตัน เดนมาร์ก 4,902 ตัน บัลแกเรีย 4,809 ตัน ฮังการี 4,723 ตัน ออสเตรีย 2,927 ตัน โรมานี 2,924 ตัน ฟินแลนด์ 2,818 ตัน มอลตา 1,913 ตัน เป็นต้น ในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) เช่น เบลเยียม 96,773 ตัน สเปน 19,310 ตัน เนเธอร์แลนด์ 11,769 ตัน อิตาลี 7,825 ตัน ลิทัวเนีย 2,674 ตัน โปรตุเกส 2,667 ตัน ฝรั่งเศส 676 ตัน เป็นต้น

ขณะที่การส่งออกข้าวนั้น ประเทศในสหภาพยุโรปที่ส่งออกข้าวชนิดต่างๆ (ข้าวเปลือก ข้าวกล้อง ข้าวสารที่สีแล้วหรือสีบางส่วน ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2568 - 15

กุมภาพันธ์ 2569 เช่น อิตาลี 58,850 ตัน โปรตุเกส 14,844 ตัน กรีซ (EL) 13,597 ตัน สเปน 12,607 ตัน เบลเยียม 11,368 ตัน บัลแกเรีย 4,882 ตัน เนเธอร์แลนด์ 4,175 ตัน ลิทัวเนีย 2,427 ตัน เยอรมนี 1,519 ตัน สาธารณรัฐเช็ก 1,266 ตัน โรมาเนีย 1,249 ตัน เป็นต้น และในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) เช่น อิตาลี 3,589 ตัน สเปน 1,250 ตัน โปรตุเกส 429 ตัน กรีซ (EL) 242 ตัน เป็นต้น

ที่มา *Oryza.com*

สหรัฐอเมริกา

สำนักข่าว The Guardian และ bne IntelliNews รายงานว่า หน่วยงานด้านสภาพอากาศและนักวิทยาศาสตร์กล่าวว่า มีสัญญาณเบื้องต้นที่บ่งชี้ว่าอาจเกิดปรากฏการณ์เอลนีโญในมหาสมุทรแปซิฟิกในช่วงปลายปี 2026 แม้ว่าความมั่นใจจะยังต่ำอยู่เนื่องจากการพยากรณ์ล่วงหน้าในระยะยาวนั้นไม่แน่นอน

แบบจำลองบางส่วนจากหน่วยงาน NOAA ของสหรัฐฯ และสำนักงานอุตุนิยมวิทยาของออสเตรเลีย (Australia's Bureau of Meteorology) ชี้ให้เห็นถึงความเป็นไปได้ที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลงจากสภาวะลานีญาในปัจจุบันไปสู่สภาวะเอลนีโญในช่วงกลางปี แต่ผู้เชี่ยวชาญเน้นย้ำว่าความน่าจะเป็นอยู่ที่ประมาณ 50-50 ในขั้นตอนนี้

เอลนีโญเกิดขึ้นเมื่อน้ำทะเลที่อุ่นกว่าค่าเฉลี่ยแผ่กระจายไปทั่วแปซิฟิกตะวันออกบริเวณเส้นศูนย์สูตร ซึ่งโดยทั่วไปจะทำให้อุณหภูมิโลกสูงขึ้นและเปลี่ยนแปลงรูปแบบสภาพอากาศทั่วโลก

นักวิจัยตั้งข้อสังเกตว่าน้ำทะเลใต้ผิวน้ำที่อุ่นขึ้นและรูปแบบลมค้า (trade-wind) ที่เปลี่ยนแปลงไปกำลังปรากฏขึ้นในมหาสมุทรแปซิฟิก ซึ่งบ่งชี้ว่าอาจมีปัจจัยเบื้องต้นสำหรับการเกิดปรากฏการณ์เอลนีโญ อย่างไรก็ตาม การพยากรณ์เกินกว่าสองสามเดือนยังคงเป็นเรื่องยาก และหน่วยงานต่างๆ เตือนว่าสภาวะอาจยังคงเป็นกลางอยู่ก็ได้

หากเกิดปรากฏการณ์เอลนีโญระดับปานกลางถึงรุนแรงขึ้นในช่วงปลายปี 2026 นักวิทยาศาสตร์กล่าวว่าผลกระทบด้านความร้อนสูงสุดน่าจะเกิดขึ้นในปี 2027 ซึ่งอาจผลักดันอุณหภูมิเฉลี่ยทั่วโลกให้สูงขึ้นเป็นประวัติการณ์ ปรากฏการณ์เอลนีโญในอดีตเคยทำให้อุณหภูมิโลกสูงขึ้นชั่วคราวโดยการเพิ่มความร้อนจากมหาสมุทรสู่ชั้นบรรยากาศ

ด้วยอุณหภูมิของมหาสมุทรที่สูงเป็นประวัติการณ์อยู่แล้ว และภาวะโลกร้อนในระยะยาวจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจกยังคงดำเนินต่อไป แม้แต่เอลนีโญระดับปานกลางก็อาจทำให้อุณหภูมิโลกสูงขึ้นเป็นประวัติการณ์ได้

ข้อมูลจากมหาสมุทรแสดงให้เห็นว่าอุณหภูมิผิวน้ำทะเลทั่วโลกยังคงอยู่ในระดับสูงที่สุดเป็นประวัติการณ์สำหรับช่วงเวลานี้นี้ของปี การเปลี่ยนจากลานีญาไปเป็นเอลนีโญมักจะเร่งแนวโน้มภาวะโลกร้อน ทำให้คลื่นความร้อนในทะเลรุนแรงขึ้น และส่งผลต่อปริมาณน้ำฝนและรูปแบบสภาพอากาศสุดขั้วทั่วโลก

อย่างไรก็ตาม นักวิทยาศาสตร์เน้นย้ำว่า การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่เกิดจากมนุษย์เป็นปัจจัยหลักที่อยู่เบื้องหลังอุณหภูมิที่สูงขึ้นในปัจจุบัน ซึ่งหมายความว่าความร้อนที่สูงเป็นประวัติการณ์อาจเกิดขึ้นได้แม้ว่าจะไม่มีเอลนีโญที่รุนแรงเป็นพิเศษก็ตาม

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) รายงานว่า ปริมาณการส่งออกข้าวของสหรัฐฯ ไปยังญี่ปุ่นในฤดูกาลการตลาด 2024/25 (สิงหาคม 2567-กรกฎาคม 2568) สูงที่สุดในรอบกว่า 3 ทศวรรษ การนำเข้าข้าวจากสหรัฐฯ ที่เพิ่มขึ้นของญี่ปุ่นนั้นเกิดจากหลายปัจจัย ได้แก่ ปริมาณข้าวในประเทศที่ต่ำกว่าก่อนหน้านี้ ราคาข้าวในประเทศที่สูง และการดำเนินการตามกรอบความร่วมมือระหว่างสหรัฐฯ และญี่ปุ่น

เพื่อให้สอดคล้องกับข้อตกลงดังกล่าว ญี่ปุ่นจึงเพิ่มการซื้อข้าวจากสหรัฐฯ ใกล้เคียงสูงสุดเป็นประวัติการณ์ โดยญี่ปุ่นเป็นตลาดข้าวที่ใหญ่เป็นอันดับสองของสหรัฐฯ และเป็นจุดหมายปลายทางที่ใหญ่ที่สุดสำหรับข้าวเมล็ดกลางของสหรัฐฯ

ขณะที่ในญี่ปุ่น ข้าวเป็นสินค้าที่รัฐบาลควบคุมการค้า โดยกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมง (the Ministry of Agriculture, Forestry, and Fish; MAFF) ได้กำหนดโควตานำเข้าข้าวสารอย่างน้อย 682,000 ตันต่อปี เพื่อให้เป็นไปตามพันธกรณีขององค์การการค้าโลก โดย MAFF ได้กำหนดโควตานำเข้าข้าวสารไม่เกิน 100,000 ตัน จากโควตาขั้นต่ำเพื่อจำหน่ายเป็นข้าวบริโภคผ่านการประมูลซื้อและขายพร้อมกัน (SBS) ส่วนปริมาณที่เหลือจะนำเข้าผ่านการประมูลตลาดปกติ (Ordinary Market Access: OMA) นอกจากนี้ยังสามารถนำเข้าข้าวได้นอกโควตาผ่านการนำเข้าส่วนตัว โดยมีภาษีศุลกากรสูงถึง 341 เยน/กิโลกรัม

ภายใต้การประมูล OMA ของญี่ปุ่นในปีงบประมาณ 2025 (เมษายน 2568 - มีนาคม 2569) ญี่ปุ่นได้จัดประมูลข้าวจำนวน 362,980 ตัน (ณ เดือนมกราคม 2569) โดยมีข้าวจากสหรัฐอเมริกา 220,000 ตัน นอกจากนี้โควตา SBS จำนวน 100,000 ตัน ซึ่งเป็นข้าวจากสหรัฐอเมริกา 61% ซึ่งได้มีการประมูลอย่างรวดเร็วเป็นประวัติการณ์ หลังจากเริ่มต้นเร็วกว่าปกติ 3 เดือน คือในเดือนมิถุนายน 2568 แทนที่จะเป็นเดือนกันยายนเหมือนทุกปี หลังจากจากที่ราคาข้าวในประเทศญี่ปุ่นเพิ่มขึ้นมากกว่าสองเท่า ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2567

ส่งผลให้การนำเข้าข้าวจากสหรัฐอเมริกาออกโควตา ซึ่งปัจจุบันมีราคาที่แข่งขันได้กับข้าวในประเทศที่มีราคาสูงกว่านั้น เกินกว่า 60,000 ตัน เมื่อเทียบกับเพียง 10 ตันในปีก่อนหน้า ทำให้ในช่วงปีการตลาดปัจจุบันของสหรัฐฯ (สิงหาคม 2568-กรกฎาคม 2569) สหรัฐฯ ส่งออกข้าวไปยังญี่ปุ่นมากกว่า 125,000 ตัน

จากรายงานการขายส่งออกของหน่วยงาน FAS ของสหรัฐฯพบว่า ยอดรวมของคำสั่งซื้อข้าวไปยังญี่ปุ่นมีมากกว่า 340,000 ตัน ณ สัปดาห์สิ้นสุดวันที่ 29 มกราคม 2569 ซึ่งเป็นระดับสูงสุดในรอบทศวรรษในช่วงเวลาเดียวกัน

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) รายงานสถานการณ์การค้าข้าวของโลกในรายงาน “Grain: World Markets and Trade” ประจำเดือนกุมภาพันธ์ 2569 โดยสถานการณ์ราคาข้าว กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) รายงานสรุปว่า ในเดือนมกราคม 2569 ราคาข้าวส่งออกทั่วโลกลดลง ยกเว้นประเทศไทย โดยราคาข้าวสหรัฐฯ ลดลง 2 ดอลลาร์ เหลือ 550 ดอลลาร์ต่อตัน เนื่องจากยอดขายในตลาดละตินอเมริกายังคงอ่อนแอ ขณะที่ราคาข้าวอุรุกวัยลดลง 13 ดอลลาร์ เหลือ 453 ดอลลาร์ต่อตัน เนื่องจากผู้ซื้อรอการเก็บเกี่ยวผลผลิตใหม่

ด้านราคาข้าวอินเดียลดลง 3 ดอลลาร์ เหลือ 351 ดอลลาร์ต่อตัน ราคาข้าวเวียดนามลดลง 1 ดอลลาร์ เหลือ 359 ดอลลาร์ต่อตัน แม้ว่ายอดขายไปยังฟิลิปปินส์จะกลับมาอีกครั้งหลังจากการห้ามนำเข้าข้าวชั่วคราวสิ้นสุดลง เช่นเดียวกับราคาข้าวปากีสถานลดลง 4 ดอลลาร์ เหลือ 366 ดอลลาร์ต่อตัน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความต้องการที่ลดลงจากตลาดหลักในตะวันออกกลาง ในขณะที่ราคาข้าวไทยเพิ่มขึ้น 4 ดอลลาร์ เป็น 400 ดอลลาร์ต่อตัน เนื่องจากการแข็งค่าของเงิน และเป็นราคาที่สูงที่สุดในบรรดาผู้ส่งออกรายใหญ่ของเอเชีย

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) ได้คาดการณ์ในเบื้องต้นว่า ผลผลิตข้าวของโลกปีการตลาด 2568/69 (2025/26) (ปีปฏิทิน 2569) จะมีจำนวน 541.28 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 0.07% เมื่อเทียบกับจำนวน 541.66 ล้านตันข้าวสาร ของปีการตลาด 2567/87 (2024/25) (ปีปฏิทิน 2568) เนื่องจากคาดว่าประเทศผู้ผลิตที่สำคัญ เช่น ประเทศอินโดนีเซีย เวียดนาม ไทย ฟิลิปปินส์ ปากีสถาน กัมพูชา บราซิล รวมทั้งสหรัฐฯ จะมีผลผลิตลดลง ขณะที่

ประเทศผู้ผลิตรายใหญ่ เช่น อินเดีย จีน บังคลาเทศ เมียนมา จะมีผลผลิตเพิ่มขึ้นจากปี โดยคาดว่าในปี 2568/69 (ปี 2569) ประเทศต่างๆจะมีผลผลิตข้าวดังนี้

1. ประเทศอินเดียจะมีผลผลิต 152.0 ล้านตันข้าวสาร (เป็นสถิติผลผลิตที่สูงสุดของอินเดีย) เพิ่มขึ้น 1.3% เมื่อเทียบกับจำนวน 150.0 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2567/68
2. ประเทศจีนจะมีผลผลิต 146.33 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.7% จากจำนวน 145.28 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2567/68
3. ประเทศบังคลาเทศจะมีผลผลิต 37.65 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 2.9% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
4. ประเทศอินโดนีเซียจะมีผลผลิต 33.6 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 1.5% เมื่อเทียบกับในปี 2567/68
5. ประเทศเวียดนามคาดว่าจะมีผลผลิต 26.0 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 2.8% เมื่อเทียบกับในปี 2567/68
6. ประเทศไทยคาดว่าจะมีผลผลิต 20.4 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 2.1% เมื่อเทียบกับจำนวน 20.84 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2567/68 (ปีปฏิทิน 2568)
7. ประเทศฟิลิปปินส์คาดว่าจะมีผลผลิตข้าว 12.3 ล้านตัน ลดลง 0.6% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
8. ประเทศเมียนมาจะมีผลผลิต 12.0 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.8% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
9. ประเทศปากีสถานจะมีผลผลิต 9.4 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 3.3% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
10. ประเทศกัมพูชาคาดว่าจะมีผลผลิต 8.2 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 3.5% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
11. ประเทศบราซิลจะมีผลผลิต 7.6 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 12.4% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
12. ประเทศญี่ปุ่นจะมีผลผลิต 7.54 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 3.4% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
13. ประเทศสหรัฐอเมริกาจะมีผลผลิต 6.56 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 6.9% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
14. ประเทศไนจีเรียจะมีผลผลิต 5.54 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 3.8% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
15. ประเทศอียิปต์จะมีผลผลิต 4.2 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 7.7% เมื่อเทียบกับปี 2567/68

ด้านการบริโภคข้าว คาดว่าในปีการตลาด 2568/69 (ปีปฏิทิน 2569) จะมีการบริโภคข้าวเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ประมาณ 541.71 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 2.1% เมื่อเทียบกับจำนวน 530.51 ล้านตันข้าวสาร ของปีการตลาด 2567/68 (ปีปฏิทิน 2568) โดยคาดว่าความต้องการบริโภคข้าวของประเทศผู้บริโภครายใหญ่ เช่น จีน อินเดีย บังคลาเทศ เวียดนาม ฟิลิปปินส์ ไนจีเรีย สหรัฐฯ ปากีสถาน รวมทั้งไทยจะมีความต้องการบริโภคข้าวเพิ่มขึ้น ขณะที่ประเทศอินโดนีเซีย เมียนมา คาดว่า จะมีความต้องการบริโภคข้าวลดลง โดยคาดว่าในปีการตลาด 2568/69 (ปีปฏิทิน 2569) ประเทศต่างๆจะมีความต้องการบริโภคข้าว ดังนี้

1. ประเทศจีนจะมีความต้องการบริโภคข้าวประมาณ 147.03 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.43% เมื่อเทียบกับปี 2567/68 (ปีปฏิทิน 2568)
2. ประเทศอินเดียคาดว่าจะมีความต้องการบริโภคประมาณ 127.0 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 4.8% เมื่อเทียบกับปี 2567/68 (ปีปฏิทิน 2568)
3. ประเทศบังคลาเทศ 38.5 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.3% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
4. ประเทศอินโดนีเซีย 35.3 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 0.6% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
5. ประเทศเวียดนาม 22.7 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.4% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
6. ประเทศฟิลิปปินส์ 17.6 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.1% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
7. ประเทศไทย 12.65 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.2% เมื่อเทียบกับปี 2567/68

8. ประเทศเมียนมา 9.4 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 2.1% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
9. ประเทศไนจีเรีย 8.5 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.4% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
10. ประเทศญี่ปุ่น 8.13 ล้านตัน เท่ากับปี 2567/68
11. ประเทศบราซิล 7.35 ล้านตัน เท่ากับปี 2567/68
12. ประเทศสหรัฐฯ 5.43 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.5% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
13. ประเทศเนปาล 4.45 ล้านตัน ลดลง 3.9% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
14. ประเทศอียิปต์ 4.10 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1.1% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
15. ประเทศปากีสถาน 4.20 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.4% เมื่อเทียบกับปี 2567/68

ขณะที่สต็อกข้าวคงเหลือปลายปี 2568/69 (ปี 2569) คาดว่าจะอยู่ที่ 190.88 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 0.2% เมื่อเทียบกับจำนวน 191.31 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2567/68 (2568) เนื่องจากยังคงคาดว่าสต็อกข้าวของประเทศจีนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยคาดว่าในปี 2568/69 (ปี 2569) สต็อกข้าวของประเทศจีนจะมีประมาณ 105 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 0.5% เมื่อเทียบกับปี 2567/68 และยังคงมีปริมาณมากที่สุดในโลกซึ่งคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 55.16% ของสต็อกทั้งหมดของโลก ขณะที่สต็อกข้าวของประเทศอินเดียจะมีประมาณ 48.0 ล้านตัน เท่ากับปี 2567/68 (คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 25.21% ของสต็อกทั้งหมดของโลก) ขณะที่ประเทศอินโดนีเซียคาดว่าจะมี 4.68 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 16.1% เมื่อเทียบกับปี 2567/68 ประเทศฟิลิปปินส์คาดว่าในปี 2568/69 จะมีสต็อกประมาณ 3.09 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 18.5% เมื่อเทียบกับปี 2567/68 ไนจีเรียคาดว่าจะมี 2.42 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 11.2% เมื่อเทียบกับปี 2567/68 บังคลาเทศคาดว่าจะมี 2.27 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 31.5% เมื่อเทียบกับปี 2567/68 และสหรัฐฯคาดว่าจะมี 1.6 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 6.7% เมื่อเทียบกับปี 2567/68 ขณะที่ประเทศไทยนั้นคาดว่าสต็อกปลายปี 2567/68 (ปี 2568) จะมีประมาณ 3.35 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 21.8% จากตัวเลขคาดการณ์ในปี 2567/68 (ปี 2568) ที่จำนวน 2.75 ล้านตัน

ทางด้านการค้าข้าวของโลก (ส่งออก-นำเข้า) กระทรวงเกษตรสหรัฐฯคาดการณ์ว่าในปีการตลาด 2568/69 (ปีปฏิทิน 2569) จะมีปริมาณอยู่ที่ประมาณ 62.76 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 5.1% เมื่อเทียบกับจำนวน 59.7 ล้านตันข้าวสาร ในปีการตลาด 2567/68 (ปีปฏิทิน 2568) โดยคาดว่าประเทศผู้ส่งออกที่สำคัญเกือบทุกประเทศจะส่งออกมากขึ้น เช่น อินเดีย ปากีสถาน กัมพูชา สหรัฐฯ เมียนมา บราซิล ขณะที่ประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญ เช่น ฟิลิปปินส์ เวียดนาม ไนจีเรีย อิรัก มาเลเซีย เซเนกัล สหรัฐฯ กินี แอฟริกาใต้ อิหร่าน คาดว่าจะนำเข้าข้าวเพิ่มขึ้น โดยในส่วนของตลาดนำเข้านั้นคาดว่าจะในปี 2569 ประเทศต่างๆคาดว่าจะนำเข้าข้าว ดังนี้

1. ประเทศฟิลิปปินส์จะนำเข้า 5.5 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 51.1% เมื่อเทียบกับปี 2568
2. ประเทศเวียดนามจะนำเข้า 4.1 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 18.0% เมื่อเทียบกับปี 2568
3. ประเทศไนจีเรียจะนำเข้า 3.2 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 10.3% เมื่อเทียบกับปี 2568
4. ประเทศจีนจะนำเข้า 3.1 ล้านตัน ลดลง 0.1% เมื่อเทียบกับปี 2568
5. ประเทศในสหภาพยุโรปจะนำเข้า 2.3 ล้านตัน ลดลง 4.2% เมื่อเทียบกับปี 2568
6. ประเทศอิรักจะนำเข้า 2.23 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.1% เมื่อเทียบกับปี 2568
7. ประเทศซาอุดีอาระเบียจะนำเข้า 1.85 ล้านตัน เท่ากับปี 2568
8. ประเทศไอวอรีโคสต์จะนำเข้า 1.9 ล้านตัน ลดลง 5.7% เมื่อเทียบกับปี 2568
9. ประเทศมาเลเซียจะนำเข้า 1.7 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 13.3% เมื่อเทียบกับปี 2568

10. ประเทศเซเนกัลจะนำเข้า 1.7 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 6.2% เมื่อเทียบกับปี 2568
11. ประเทศสหรัฐอเมริกาจะนำเข้า 1.58 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 5.0% เมื่อเทียบกับปี 2568
12. ประเทศกินีจะนำเข้า 1.25 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 4.2% เมื่อเทียบกับปี 2568
13. ประเทศแอฟริกาใต้จะนำเข้า 1.2 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 0.8% เมื่อเทียบกับปี 2568
14. ประเทศอิหร่านจะนำเข้า 1.05 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 8.2% เมื่อเทียบกับปี 2568
15. ประเทศบังกลาเทศจะนำเข้า 1.0 ล้านตัน ลดลง 50.2% เมื่อเทียบกับปี 2568
16. ประเทศสหรัฐอเมริกาหรับอิมิเรตส์จะนำเข้า 1.0 ล้านตัน ลดลง 19.4% เมื่อเทียบกับปี 2568
17. ประเทศกาน่าจะนำเข้า 0.93 ล้านตัน ลดลง 14.7% เมื่อเทียบกับปี 2568
18. ประเทศบราซิลจะนำเข้า 0.9 ล้านตัน ลดลง 3.3% เมื่อเทียบกับปี 2568
19. ประเทศแคเมอรูนจะนำเข้า 0.85 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 38.2% เมื่อเทียบกับปี 2568
20. ประเทศเม็กซิโกจะนำเข้า 0.9 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.9% เมื่อเทียบกับปี 2568
21. ประเทศโมซัมบิกจะนำเข้า 0.9 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.3% เมื่อเทียบกับปี 2568
22. ประเทศบูร์กินาฟาโซจะนำเข้า 0.9 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 4.7% เมื่อเทียบกับปี 2568
23. ประเทศเยเมนจะนำเข้า 0.83 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 14.6% เมื่อเทียบกับปี 2568
24. ประเทศอินโดนีเซียจะนำเข้า 0.8 ล้านตัน ลดลง 1.2% เมื่อเทียบกับปี 2568

สำหรับประเทศผู้ส่งออกนั้น ในปี 2569 คาดว่าประเทศต่างๆจะส่งออกข้าว ดังนี้

1. ประเทศอินเดียคาดว่าจะในปี 2569 จะส่งออกได้ 25 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 15.2 % เมื่อเทียบกับจำนวน 21.69 ล้านตัน ที่ส่งออกในปี 2568
2. ประเทศเวียดนามคาดว่าจะส่งออก 7.9 ล้านตัน ลดลง 2.0% เมื่อเทียบกับ 8.06 ล้านตัน ที่ส่งออกได้ในปี 2568
3. ประเทศไทยจะส่งออกได้ประมาณ 7.2 ล้านตัน ลดลง 8.4% เมื่อเทียบกับ 7.86 ล้านตัน ที่ส่งออกได้ในปี 2568
4. ประเทศปากีสถานคาดว่าจะส่งออกได้ 4.8 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 6.1% เมื่อเทียบกับ 4.53 ล้านตัน ที่ส่งออกได้ในปี 2568
5. ประเทศกัมพูชาคาดว่าจะส่งออก 4.0 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 6.0% เมื่อเทียบกับที่ส่งออก 3.78 ล้านตัน ในปี 2568
6. ประเทศสหรัฐอเมริกาคาดว่าจะส่งออก 2.85 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 3.6% เมื่อเทียบกับที่ส่งออก 2.75 ล้านตัน ในปี 2568
7. ประเทศเมียนมาคาดว่าจะส่งออก 2.6 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1.1% เทียบกับที่ส่งออกได้ในปี 2568
8. ประเทศจีนคาดว่าจะส่งออกได้ 1.7 ล้านตัน ลดลง 1.4% เทียบกับที่ส่งออกในปี 2568
9. ประเทศบราซิลคาดว่าจะส่งออก 1.28 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 17.0% เทียบกับที่ส่งออกในปี 2568
10. ประเทศอูรูกวัยคาดว่าจะส่งออก 1.0 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1% เทียบกับที่ส่งออกในปี 2568

ที่มา *Oryza.com* และกระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA Grains: World Markets and Trade Report, February 2026)

บราซิล

ในรายงานประจำเดือนมกราคม 2569 เกี่ยวกับผลผลิตธัญพืช พืชตระกูลถั่ว และพืชน้ำมัน ของสถาบันภูมิศาสตร์และสถิติแห่งบราซิล (the Brazilian Institute of Geography and Statistics; IBGE) ได้คาดการณ์ผลผลิตข้าวเปลือก พื้นที่เพาะปลูก และผลผลิตต่อไร่ของบราซิลในปี 2569 โดยคาดการณ์ว่าผลผลิตข้าวในบราซิลจะลดลงในปี 2569 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงพื้นที่เพาะปลูกที่ลดลงและผลผลิตที่ต่ำลง

IBGE คาดการณ์ว่าผลผลิตข้าวเปลือกของบราซิลในปี 2569 จะลดลง 7.9% เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า เหลือ 11.65 ล้านตัน พื้นที่เพาะปลูกข้าวจะลดลง 5.7% เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า เหลือ 1.65 ล้านเฮกตาร์ และผลผลิตต่อไร่ (the paddy yield) จะลดลง 2.2% เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า เหลือ 7.076 ล้านตันต่อเฮกตาร์

แม้จะมีการลดลง แต่ข้าวก็ยังคงเป็นพืชหลักที่สำคัญและยังคงเป็นส่วนสำคัญต่ออุตสาหกรรมของบราซิล ซึ่งข้าวร่วมกับถั่วเหลืองและข้าวโพดมีส่วนมากในการผลิตธัญพืชทั้งหมดและพื้นที่เพาะปลูกในประเทศ แม้ว่าคาดการณ์ว่าผลผลิตธัญพืชโดยรวมในบราซิลจะยังคงอยู่ในระดับสูงในปี 2026 แต่การหดตัวของการผลิตข้าวเน้นให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างอย่างต่อเนื่องในรูปแบบการเพาะปลูก ซึ่งผู้ผลิตจะตอบสนองต่อราคาตลาด ผลกำไร และสภาพอากาศเมื่อตัดสินใจเลือกพื้นที่เพาะปลูก

ทั้งนี้เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า ในเดือนมกราคม 2026 สถาบันภูมิศาสตร์และสถิติแห่งบราซิล (IBGE) ได้ปรับเพิ่มการคาดการณ์ผลผลิตข้าวเปลือกของบราซิลในปี 2026 เล็กน้อยจากที่คาดการณ์ไว้ในเดือนก่อนหน้าที่ 11.64 ล้านตัน ขณะที่ IBGE ได้ลดการคาดการณ์พื้นที่ปลูกข้าวของประเทศในปี 2026 ลงเล็กน้อยจากที่คาดการณ์ไว้ในเดือนก่อนหน้าที่ 1.651 ล้านเฮกตาร์ และ IBGE ได้ปรับเพิ่มการคาดการณ์ผลผลิตข้าวเปลือก (paddy yield) ของประเทศในปี 2026 จากที่คาดการณ์ไว้ในเดือนก่อนหน้าที่ 7.05 ตันต่อเฮกตาร์

ที่มา *Oryza.com*

T R E A